

Tygodnik ciechanowski

nr 11

CIECHANÓW
DZIAŁDOWO
LEGIONOWO
MAKÓW MAZ.
MŁAWA
NOWY DWÓR MAZ.
PŁONSK
PRZASNYSZ
PUŁTUSK
ZUROMIN

www.ciechpress.pl

UKAZUJE SIĘ OD 1979 ROKU

NR 11 (2255)

14 MARCA 2023 R.

NAKŁAD 9 900 EGZ.

NR INDEKSU 379646

cena 4,50 zł
W TYM 5% VAT

TakUnio czyli...

Osiół nad osły

– Konkurencja w naszej kategorii jest duża, Oscara na pewno dostanie film niemiecki – studził emocje Jerzy Skolimowski, reżyser nominowanego do tej amerykańskiej nagrody filmu „IO”. Tak się też stało.

Jednak zdaniem ekspertów nasz „IO” reprezentuje coraz większą grupę filmów, a wśród nominowanych do Oscarów było ich więcej, które próbują na nowo zdefiniować granicę między światem ludzkim i zwierzęcym. Jeden z takich filmów Oscara dostał w kategorii Krótkometrażowy film dokumentalny. To „Zaklinacze słoni”.

Wewnątrz numeru przedstawiamy osiołka TakUnia pośrednio związanego z naszym regionem, odtwórcę głównej roli w filmie „IO”.

Czytaj na str. 10

Zmiany personalne
w ciechanowskim starostwie

Wojciech Jagodziński odwołany

W trybie natychmiastowym, bez obowiązku świadczenia pracy Wojciech Jagodziński został odwołany ze stanowiska dyrektora Powiatowego Zarządu Dróg w Ciechanowie. Tego samego dnia, 6 marca został ogłoszony nabór na wolne stanowisko kierownicze. **IK**

Czytaj na str. 4

Unia Europejska wesprze Mazowsze

Przedsiębiorcy, organizacje społeczne, samorządy - m.in. te podmioty będą mogły starać się o dofinansowanie z unijnych pieniędzy w ramach programu „Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027”. Wartość zadania to blisko 2 mld zł. W piątek, 10 marca w Parku Nauki Torus w Ciechanowie marszałek Adam Struzik podkreślał jak ważną rolę w rozwoju Mazowsza odgrywają unijne fundusze. **erem**

Czytaj na str. 11

Polska Jest Jedna w Ciechanowie

„Naszym celem jest również taka reaktywacja polskiego rolnictwa, by stało się kluczowym żywicielem Polaków”.

FOTO: ARCHIWA

W sobotę 4 marca 2023 w Ciechanowie w hotelu Atena odbyło się spotkanie mieszkańców Ciechanowa z liderem i założycielem ruchu Polska Jest Jedna Rafałem Pichą

Czytaj na str. 7

Mistrzowie sztuki europejskiej w Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie Znani i nieznani

Okazją do obejrzenia dzieł mistrzów sztuki europejskiej, bez konieczności udawania się do znanych muzeów w Polsce i za granicą, jest wystawa w Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie. Jest to druga odsłona cyklu „Mistrzowie Sztuki Europejskiej” i nosi tytuł „Znani i nieznani”. **ES-K**

Czytaj na str. 25

W powiatach

**TM Tygodnik
gazeta mławska**

Mławianin 2022

Honory dla Tadeusza Stabacha

Tytuł Mławianina 2022 Roku otrzyma Tadeusz Stabach – jednoznacznie zdecydowała kapituła tego wyróżnienia pod wodzą Stanisława Matyjasika, powołana przez Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Mławskiej.

Laureat jest bardzo dobrze znany w tutejszym środowisku.

(kj)

Czytaj na str. 4

**tygodnik
PRZASNYSKI**

Przaśnik 2023 za fotografie

Tegoroczną posiadaczką statuetki młynarza Przaśnika, legendarnego założyciela Przasnysza, która przyznawana jest corocznie za zasługi dla regionu w dziedzinie nauki, oświaty, gospodarki i działalności społecznej została Ewa Łukasiak.

Wyróżnienie to przyznaje Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Przasnyskiej, które doceniło wieloletnie dokumentowanie miasta poprzez fotografię, prezentację prac w Internecie i promowanie Przasnysza.

ES-Ka

Czytaj na str. 15

**tygodnik
MAKOWSKI**

Mieszkańcy Zamościa musieli opuścić swoje domy

„Bombowa” sobota w powiecie makowskim

Makowska policja poinformowała, że w trakcie prac przy przebudowie drogi wojewódzkiej i mostu w miejscowości Zamość (gm. Sypniewo) znaleziono bombę o wadze ok. 500 kg. Ewakuowano okoliczną ludność.

kuj

Czytaj na str. 2

Sonda „Tygodnika”

Cyberbezpieczeństwo – co o nim wiemy?

Internet to jeden z największych wynalazków ludzkości, gdyż dzięki niemu na wyciągnięcie ręki zyskaliśmy dostęp do niemal całej współczesnej wiedzy gatunku ludzkiego. Wiąże się z tym jednak fakt, że to potężne narzędzie, które dało nam ogromne możliwości, ukazało także całą masę nieznanych wcześniej niebezpieczeństw, przed którymi dopiero uczymy się bronić. I pomimo rosnącej świadomości społecznej, wciąż pojawiają się nowe zagrożenia, a pomyślność internetowych oszustów zdaje się nie mieć granic. Niestety za tą pomyślnością często nie nadążają nie tylko zwykli ludzie (zwłaszcza starsi), ale też instytucje wykorzystujące internetowy przepływ danych.

RK

Czytaj na str. 5-7

Jest komisarz w gminie Ciechanów

Zgodnie z przypuszczeniami, komisarzem w gminie Ciechanów (do czasu rozpisania wyborów) mianowany został Stefan Pawłowski. Pełniący obowiązki wójta był do tej pory dyrektorem biura posta Macieja Wąsika. W poniedziałek, 13 marca nominację na komisarza gminy w imieniu premiera wręczył mu wicewojewoda Artur Stanowicz.

W wtorek, 13 marca o godz. 11.00 Stefan Pawłowski zastąpił na stano-

wisku ustępującego Marka Kiwita, który zrezygnował z funkcji 24 lutego - krótko po tym jak został skazany nieprawomocnie przez Sąd Rejonowy w Ciechanowie.

Komisarz gminy Ciechanów związany jest z Prawem i Sprawiedliwością, a dokładnie z wiceministrem MSWiA Maciejem Wąsikiem. Pochodzi z powiatu płońskiego, studiował na warszawskich uczelniach SGGW i UW. Ma wyższe wykształcenie, ukończył Wyższą Szkołę Infrastruktury i Zarządzania - gospodarka przestrzenna (tytuł inżyniera) oraz Uniwersytet Warszawski - gospodarkę przestrzenną - urbanistyka (tytuł magistra); SGGW w Warszawie

- administracja i finanse publiczne (studia podyplomowe).

Jest rolnikiem, prowadzi własną działalność gospodarczą.

Był m.in. członkiem Rady Społecznej SPŻ ZOZ w Płońsku. W 2018 r. bez powodzenia kandydował na wójta gminy Baboszewo z ramienia PiS.

erem

Debata Pierwszy Sygnał

18 marca w Zespole Szkół nr 1 im. Stanisława Staszica w Płońsku odbędzie się debata dotycząca problemu samobójstw wśród dzieci.

Jak podaje płońskie starostwo - wg. danych Polskiej Agencji Prasowej w 2022 r. zanotowano łącznie 2031 prób samobójczych dzieci i młodzieży, z czego 150 zakończyło się zgonem. Najmłodsze z osób, które podjęły się próby miały

między 7 a 12 lat. W związku z rosnącą liczbą samobójstw wśród dzieci i młodzieży, przedmiotem debaty będzie rozważanie problemu „pierwszego sygnału” ze strony dzieci i innych niepokojących informacji, także związanych m.in. z depresją oraz szybkiej reakcji otoczenia. W tej sytuacji docelową grupą spotkania są rodzice, nauczyciele i pedagodzy.

Prelegentami debaty będą Iwona Witulska (przyczyny prób samobójczych w ujęciu socjologiczno-pedagogicznym) oraz Michał Symonowicz (styl życia nastolatków i relacje międzyludzkie a samobójstwa).

Organizatorami są, obok starostwa płońskiego i ZS nr 1, także płońska policja oraz Stowarzyszenie Proobronne Centrum Edukacji Wataha. Zapisac można się pod numerem telefonu 664 907 202. Start o godzinie 10:00

RK

Zamość. Tragiczny wypadek

Mężczyźni zginęli na miejscu

Do tragedii doszło w miejscowości Zamość w pow. makowskim. Kierujący fordem mężczyzna, z nieznanych przyczyn, zjechał z drogi i uderzył w znak drogowy oraz w drzewa. On i jego 30-letni pasażer nie przeżyli wypadku.

Do zdarzenia doszło ok. godz. 3 w nocy z piątku na sobotę (11 marca br.). Według wstępnych ustaleń makowskiej policji 20-letni mieszkaniec pow.

makowskiego, kierujący fordem, jadąc z Krasnosielca w kierunku Zamościa, na prostym odcinku drogi wypadł z jezdni, uderzył w znak drogowy, a następnie w drzewa. Pojazd przewrócił się na bok. Siła uderzenia była ogromna. Zginął kierowca oraz jego 30-letni pasażer, także mieszkaniec pow. makowskiego.

Policja informuje również, że 20-latek posiadał sądowy zakaz prowadzenia pojazdów. Na miejscu trwały czynności policyjne pod nadzorem prokuratora, mające na celu wyjaśnienie dokładnych okoliczności tego tragicznego wypadku.

kuj

Odmienne wersje zdarzenia

Potrącenie na przejściu

7 marca przed godziną 8.00 na ulicy Sienkiewicza w Płońsku doszło do potrącenia na przejściu dla pieszych.

Sytuacja miała miejsce na wysokości szpitala i zespołu szkół. Kierujący bmw 33-letni płoński mieszkaniec, jadąc w kierunku ul. Żołnierzy Wyklętych, potrącił przechodzącą po przejściu 16-latkę. Dziewczyna przewróciła się na jezdnię. Została przewieziona do szpitala na badania. Na szczęście nie odniosła poważniejszych obrażeń - przekazała kom. Kinga Dręzek-Zmysłowska z KPP w Płońsku.

Policja prowadzi obecnie postępowanie wyjaśniające okoliczności zdarzenia. Nie jest jasne, kto w tej sytuacji zawinił i w związku z odmiennymi wersjami wobec żadnej z osób nie zostały na razie wyciągnięte konsekwencje.

RK

W pożarze spłonęło kilkanaście kur

W nocy z 9 na 10 marca w miejscowości Stare Gralewko (gmina Raciąż) doszło do pożaru budynku gospodarczego.

FOT. OSP UNIEK

Według informacji przekazanych przez zastępcę komendanta PSP w Płońsku st. bryg. Janusza Majewskiego, palił się pokryty eternitem dach budynku. W pożarze spłonęło także kilkanaście kur, a straty wyceniono na około 70 tys. zł. Na miejscu pracowało 7 okolicznych jednostek straży, a cała akcja trwała ponad 7 godzin. Prawdopodobną przyczyną była awaria instalacji elektrycznej.

RK

Liber Mazovia po raz 12!

jemy ich działalność na łamach „Tygodnika” i na spotkaniach autorskich

Najlepsze, naszym zdaniem, książki nominowane są do tytułu „Regionalna książka roku” - „Liber Mazovia”.

Prosimy zatem autorów, wydawców, bibliotek z terenu płn. Mazowsza a także drukarnie i mecenasów o przesyłanie propozycji. Chodzi o książki wydane w 2022 roku.

Czekamy na przesyłki (na adres redakcji lub biblioteki) do 15 kwietnia 2023 roku. Podsumowanie konkursu przewidujemy w pierwszych dniach maja.

eM

pochodzących, a tworzących w innych regionach Polski. Obserwujemy ich pomysły i dzieła. Czytamy, oglądamy, oceniamy. A przede wszystkim promujemy

Zbliża się czas podsumowania działalności wydawniczej i pisarskiej w naszym regionie za rok 2022 r.

Od 12 lat redakcja „Tygodnika Ciechanowskiego” i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Z. Krasieńskiego w Ciechanowie śledzi poczynania historyków, regionalistów, publicystów, pisarzy i poetów działających na Północnym Mazowszu, a także ludzi pióra stąd

Mieszkańcy Zamościa musieli opuścić swoje domy

„Bombowa” sobota w powiecie makowskim

Makowska policja poinformowała, że w trakcie prac przy przebudowie drogi wojewódzkiej i mostu w miejscowości Zamość (gm. Sypniewo) znaleziono bombę o wadze ok. 500 kg. Ewakuowano okoliczną ludność.

Sobota (11 marca br.) nie należała do najlepszych dni dla mieszkańców małej wsi położonej w gminie Sypniewo. W nocy doszło do tragicznego w skutkach wypadku. Kilka godzin później, nieopodal miejsca zdarzenia policja interweniowała ponownie. Pracownicy firmy STRABAG, którzy aktualnie pracują przy przebudowie drogi wojewódzkiej nr 626, podczas prac ziemnych natrafili na mały niewybuch. Na miejsce przyjechali saperzy z nowodworskiego 2 Mazowieckiego Pułku Saperów, którzy obok małej bomby lotniczej z czasów II wojny światowej odkryli drugą, ważącą pół tony. Wydarzenia te rozgrywały się

na podmokłym terenie w miejscu, gdzie demontowany jest stary most nad rzeką Róż. W związku z dużym zagrożeniem, jakie stwarzał potężny niewybuch, policja zarządziła ewakuację okolicznej ludności, znajdującej się w polu rażenia. Swoje domy musiało opuścić na jakiś czas 25 mieszkańców wsi. Udali się na czas trwania prac saperów do swoich bliskich i przyjaciół.

Droga Zamość-Sypniewo na tym odcinku i tak była zamknięta w związku z trwającą przebudową, ale policjanci zabezpieczyli dodatkowo ten odcinek, a także pozostali drogi w okolicy, aby nikt postronny nie znalazł się w pobliżu niewybuchu.

Saperom, po kilku godzinach, udało się wydobyc bombę. Została przetransportowana na poligon wojskowy, gdzie zostanie zdetonowana.

Czy to ostatni taki incydent? Prace przy przebudowie mostów w Zalesiu i Zamościu dopiero się zaczęły (7 marca br.). Możliwe, że ziemia w tych miejscach skrywa wiele „niespodzianek” z czasów wojny. Niewybuchy, choć minęło już niemal 80 lat od jej zakończenia, wciąż są niebezpieczne. W przypadku ich znalezienia należy nie ruszać niewybuchu i niezwłocznie poinformować o znalezisku policję.

kuj

Na koncie mają kradzieże i włamania

Ojciec i syn zatrzymani

Płońska policja zatrzymała 56-latkę i jego 32-letniego syna, którzy z terenu budowy w Płońsku ukradli butle z gazem.

Okazało się, że mężczyźni mają na swoim koncie również włamania do domków letniskowych i garaży, a także kradzież paliwa.

- Kilka dni temu w ręce płońskich kryminalnych trafił 56-letni mieszka-

niec gm. Żaluzki oraz jego 32-letni syn. Obu mężczyzn policjanci podejrzewali o dokonanie na początku lutego br. włamania na teren jednej z budów w Płońsku i kradzież 8 butli gazowych. Przypuszczenia funkcjonariuszy potwierdziły się w czasie przeszukania ich miejsca zamieszkania. Ojciec i syn przechowywali część skradzionych przedmiotów na terenie posesji. Obaj usłyszeli zarzut kradzieży z włamaniem, za co grozi im

do 10 lat więzienia. W trakcie dalszych czynności kryminalni ustalili, że 56 i 32-latek mają na swoim koncie również kradzieże z włamaniem do domków letniskowych i pomieszczeń gospodarczych na terenie kilku gmin pow. płońskiego. Ich łupem padały głównie elektronarzędzia, paliwo, sprzęt AGD, narzędzia ogrodnicze, rowery i grzejniki - przekazała kom. Kinga Dręzek-Zmysłowska z KPP w Płońsku.

Funkcjonariusze odzyskali część skradzionego przez sprawców mienia. Wkrótce ojciec i syn usłyszą kolejne zarzuty.

RK

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

śp.

Krzysztofa Przewodowskiego

dobrego Kolegi i wieloletniego pracownika
Przedsiębiorstwa Energetyki Cieplnej
w Ciechanowie Sp. z o. o.

RODZINIE I BLISKIM

SKŁADAMY WYRAZY WSPÓŁCZUCIA
Zarząd i pracownicy PEC Ciechanów Sp. z o. o.

FCP-82

Miasto z nowymi inwestycjami

Ciechanów z szansą na 100 mln zł z Unii Europejskiej

Rusza nowe rozdanie środków unijnych, które umożliwią samorządom realizację inwestycji i zadań dla mieszkańców w najbliższych latach. Prezydent Krzysztof Kosiński zapowiada intensywne starania o pozyskanie kolejnych milionowych dofinansowań dla Ciechanowa. Ratusz już przygotował się do nowej perspektywy unijnej na lata 2021-2027. Miasto ma gotowe projekty do realizacji.

W obecnej perspektywie unijnej 16 województw w Polsce otrzyma ze środków Unii Europejskiej na rozwój łącznie 153 mld zł. Pulę podzielono na regiony. Na realizację programu na Mazowszu przeznaczono aż 2,1 mld euro, czyli ok. 10 mld zł.

Już pod koniec marca rozpoczną się pierwsze konkursy o dofinansowanie z Unii Europejskiej w ramach programu „Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027”. To szansa dla Ciechanowa na pozyskanie kolejnych środków zewnętrznych, by realizować inwestycje w mieście.

Rozwój infrastruktury

To właśnie pozyskane przez ratusz środki z UE pozwoliły zrealizować szereg bardzo potrzebnych w Ciechanowie inwestycji. W poprzedniej perspektywie finansowania UE (lata 2014-2020) ratusz pozyskał na ich przeprowadzenie łącznie ponad 75 mln zł.

Dzięki temu miasto wybudowało obwodnicę wschodnią Ciechanowa, czyli aleję Unii Europejskiej. Zupełną zmianę przeszedł rejon dworca kolejowego, a przyległa zabytkowa ul. Sienkiewicza została zmodernizowana. Przy przystankach autobusowych pojawiły się elektroniczne tablice, a na ulice miasta wyjechał pierwszy elektryk, który przewozi pasażerów komunikacji miejskiej. W ul. Mazowieckiej i Niechodzkiej wybudowano ścieżki rowerowe, przebudowano i wybudowano chodniki, zmodernizowano nawierzchnie dróg, a oświetlenie zmieniono na energooszczędne.

Rewitalizacja zabytków

Dofinansowania UE przyczyniły się też do przeprowadzenia rewitalizacji zabytków o dużej wartości historycznej i kulturowej, które zmieniły swoją funkcję i stały się obiektami użyteczności publicznej z przeznaczeniem na cele edukacyjne i kulturalne. Remont podupadającej wcześniej w zapomnienie wieży ciśnień, przy której wybudowano Park Nauki Torus dał nowy potencjał turystyczny dla miasta. Efekty tej inwestycji służą dziś nie tylko przyjeźdnym, ale przede wszystkim ciechanowianom w różnym wieku. Podobnie w przypadku Kamienicy W18, której blask przywrócono dzięki nakładom miasta i Unii Europejskiej.

W poprzedniej perspektywie unijnej ratusz pozyskał też środki na termomodernizację siedmiu zabytkowych budynków mieszkalnych na osiedlu „Błoki” i rewitalizację Krzywej Hali, gdzie mieści się Miejska Biblioteka Publiczna. Na nowoczesne, funkcjonalne i zadbane zmieniło się również oblicze Pasażu M. Konopnickiej oraz placu Piłsudskiego.

Krzysztof Kosiński, Prezydent Miasta Ciechanów

sprzętu (laptopów, tabletów, drukarek, urządzeń multimedialnych) dla ciechanowskich szkół i organizację profesjonalnego wsparcia szkoleniowego w zakresie nauczania zdalnego dla dzieci i nauczycieli.

Ponad 2,5 tys. uczniów miejskich szkół i kilkuset nauczycieli wzięło udział w projekcie „Ciechanów miastem nowoczesnej edukacji”, na który UE przeznaczyła ponad 2 mln zł. Kolejne prawie 400 tys. zł wsparło utworzenie Placówki Wsparcia Dziennego pn.: „Świetlica Środowiskowa”.

Do listy zadań, których realizacja była możliwa dzięki środkom unijnym warto dodać jeszcze budowę nowoczesnego systemu ostrzegania przed zjawiskami katastrofalnymi (system syren alarmowych w Ciechanowie).

Miasto z nowymi inwestycjami

Prezydent Krzysztof Kosiński już zapowiedział aplikowanie o środki unijne na przeprowadzenie nowych inwestycji w Ciechanowie w ramach nadchodzących naborów.

– Jako miasto jesteśmy w pełni przygotowani do nowej per-

spetywy unijnej. Wykorzystaliśmy ostatnie 2 lata wykonując potężną pracę formalną i mamy gotowe dokumentacje techniczne z pozwoleniami na budowę w celu realizacji kilkunastu kolejnych przedsięwzięć – zapowiada prezydent Krzysztof Kosiński i dodaje: – zrobić wszystko, co w mojej mocy, aby pieniądze na te i inne projekty trafiły do Ciechanowa oraz przyniosły konkretne pozytywne efekty w dalszym rozwoju miasta.

W planach inwestycyjnych ratusza jest przedłużenie alei Unii Europejskiej do ul. Przasnyskiej i ul. Gruduskiej wraz z budową nowych ścieżek rowerowych oraz stworzenie park&ride przy Dworcu Przemysłowym wraz z modernizacją ul. Fabrycznej i mostu w ul. Augustiańskiej. Nowe ścieżki dla rowerzystów mają powstać w kolejnych ulicach. Przy ul. Prymasa Tysiąclecia miasto wybuduje nowoczesny żłobek. Energooszczędny budynek o powierzchni ok. 1100 m² pomieści 100 najmłodszych ciechanowian i umożliwi aktywizację zawodową ich rodziców oraz opiekunów.

Zieleń, ekologia i edukacja

Ratusz zakłada też powiększenie obszarów zielonych w Ciechanowie, w tym m.in. drugi etap tworzenia Parku Miejskiego Jeziorko. Miasto będzie zabiegało o środki unijne na umożliwienie instalacji kolejnych instalacji OZE. W planach jest zakup zeroemisyjnych autobusów dla komunikacji miejskiej, wdrożenie innowacyjnej gospodarki odpadami oraz modernizacja inteligentnego systemu zarządzania siecią wodno-kanalizacyjną.

Perspektywa unijna na lata 2021-2027 to także szansa dla Ciechanowa na wsparcie edukacji, w tym dodatkowe zajęcia dla uczniów, nowoczesne wyposażenie dla szkół oraz termomodernizację ich budynków.

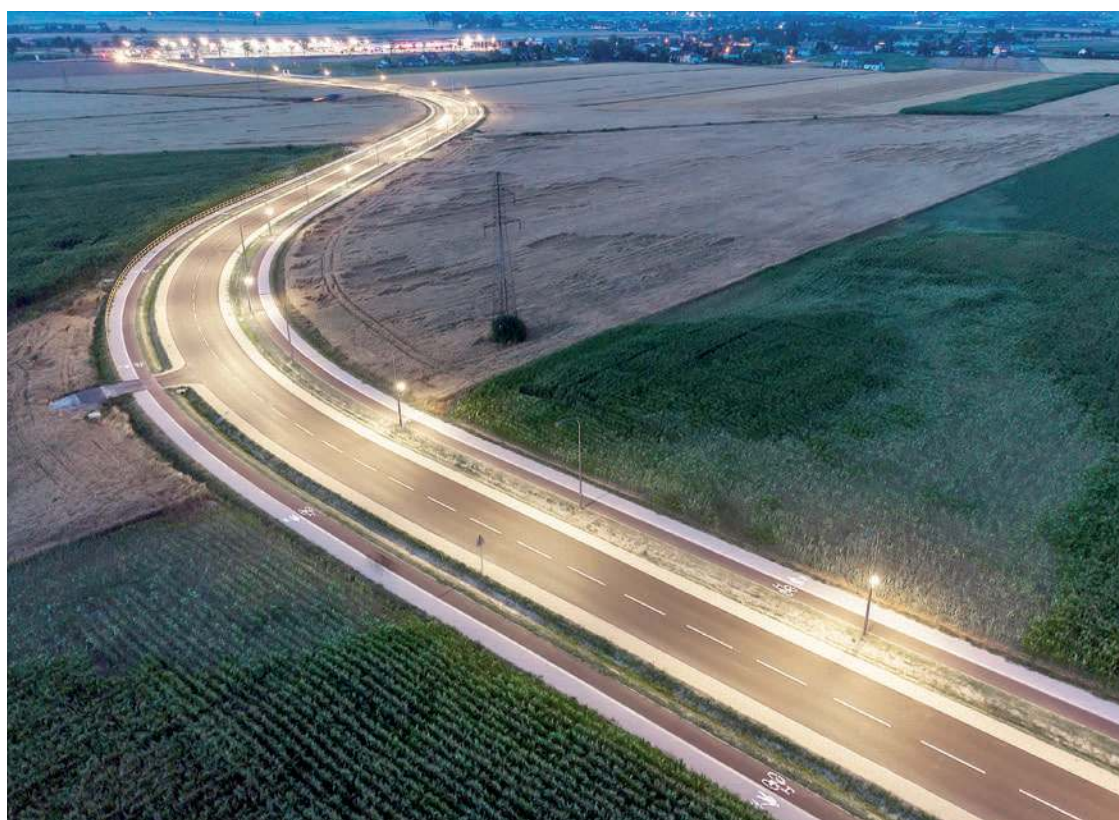
Starania o refinansowanie

Nabory w ramach nowej perspektywy unijnej umożliwią samorządowi ubieganie się o refinansowanie już prowadzonych inwestycji. Mowa tu o rewitalizacji i rozbudowie budynku młyna w sąsiedztwie Zamku Książąt Mazowieckich oraz utworzeniu Zielonego Targu przy ul. Płońskiej.

Pierwszy projekt trwa od grudnia 2022 r. Wcześniej nieużytkowany, niszczący zabytek przy ul. Nadrzecznej przechodzi remont, następnie zyska nowe funkcje. Dodatkowo miasto zagospodaruje ponad 4,5 tys. m² terenu przy rzece Łydyń. Na realizację projektu ratusz już pozyskał 4 mln zł dofinansowania z budżetu Województwa Mazowieckiego, a środki unijne będą kolejną szansą na zmniejszenie wkładu budżetu miasta w tę inwestycję.

Analogicznie w przypadku budowy Zielonego Targu, która właśnie się rozpoczęła. Wcześniej istniejące miejskie targowisko zmieni swoje oblicze. Powstanie tam otwarty plac targowy, częściowo zadaszony i wkomponowany w nowy budynek handlowo-usługowy o powierzchni ponad 2,6 tys. m². Ekologiczny kompleks będzie miejscem, gdzie kupcy znajdą godne, komfortowe warunki do pracy, a mieszkańcy funkcjonalne i atrakcyjne otoczenie do zakupów.

A.Z.

Obwodnica wschodnia Ciechanowa nazwana aleją Unii Europejskiej – oddana przez miasto do użytkowania w 2019 roku – ma teraz zostać przedłużona do ul. Przasnyskiej i ul. Gruduskiej (zdjęcie tuż sprzed otwarcia)

W trosce o klimat

Ratusz skutecznie zabiegał o przeprowadzenie zadań przyczyniających się do utrzymania dobrej jakości powietrza oraz oszczędności zużycia energii. 181 zamontowanych w Ciechanowie instalacji fotowoltaicznych, 63 instalacje pomp ciepła na terenie miasta to m.in. efekt skutecznych starań o pozyskanie środków unijnych. Również one umożliwiły przeprowadzenie remontu budynku

Ciechanowskiego Ośrodka Edukacji Kulturalnej STUDIO, gdzie regularnie odbywają się zajęcia dla dzieci, młodzieży i seniorów.

Wsparcie edukacji

Uczniowie i nauczyciele skorzystali w okresie pandemii z mazowieckiego programu przygotowania szkół do nauczania zdalnego. Dofinansowanie unijne pozwoliło na zakup pakietów

Zmiany personalne w ciechanowskim starostwie

Wojciech Jagodziński odwołany

W trybie natychmiastowym, bez obowiązku świadczenia pracy Wojciech Jagodziński został odwołany ze stanowiska dyrektora Powiatowego Zarządu Dróg w Ciechanowie. Tego samego dnia, 6 marca został ogłoszony nabór na wolne stanowisko kierownicze.

inauguracja odbyła się w formule online 25 lutego 2021 r.

Wcześniej pełnił funkcję prezesa Zarządu Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Ciechanowie (od 2011 r.

do czerwca 2015), za jego czasów został zbudowany Zakład Gospodarowania Odpadami Komunalnymi, prezesa Zarządu Warszawskiego Ośrodka Doskonalenia Techniki Jazdy Sp. z o.o. (w tym czasie powstał Ośrodek Doskonalenia Techniki Jazdy w Modlinie), wiceprezesa Zarządu Tor Modlin Sp. z o.o., a jeszcze wcześniej kierownika w Zakładzie Komunikacji Miejskiej w Ciechanowie. Posiada wykształcenie wyższe magisterskie – zarządzanie przedsiębiorstwem w zjednoczonej Europie, wyższe zawodowe – administracja publiczna.

Od 1994 roku przez cztery kadencje sprawował mandat radnego miasta Ciechanów, pełnił funkcje m.in. przewodniczącego i wiceprzewodniczącego RM, wiceprzewodniczącego Komisji Rewizyjnej. Z mandatu zrezygnował w 2011 r. po powołaniu na prezesa PGK. Pełnił funkcję przewodniczącego Akcji Wyborczej Solidarność (AWS) regionu ciechanowskiego, a potem przewodniczącego Ciechanowskiej Wspólnoty Samorządowej (CWS) i koordynatora Mazowieckiej Wspólnoty Samorządowej (MWS) w powiecie. W 2018 kandydował do Rady Powiatu (KKW Platforma Nowoczesna Koalicja Obywatelska), mandatu nie uzyskał.

W marcu br. pojawiła się pogłoska, że Wojciech Jagodziński stracił stanowisko w PZD, a zastąpi go poprzedni, emerytowany dyrektor. Nie wszyscy ciechanowianie wiedzieli, że Józef Borkowski został kierownikiem Wydziału Rozwoju, Inwestycji i Zamówień Publicznych w Starostwie Powiatowym w Ciechanowie. Jednak okazało się, że w pogłosce była część prawdy.

Zarząd Powiatu w Ciechanowie 6 marca odwołał Wojciecha Jagodzińskiego ze stanowiska dyrektora Powiatowego Zarządu Dróg w trybie natychmiastowym; były dyrektor nie ma obowiązku świadczenia pracy. Informację tę potwierdził starosta Jan Andrzej Kaluszkiewicz, ale nie podał powodu takiej decyzji. Być może ma ona związek z budową drogi: ulica Leśna

w Ciechanowie – Rutki Marszewice, na budowę której powiat nie ma aktualnie zezwolenia, za to posiada promesę, którą stracił w sierpniu ubiegłego roku, a w styczniu br. odzyskał. Promesa opiewa na 5 mln zł, a ta kwota, jak powiedział w udzielonym „TC” wywiadzie starosta, „wystarczy na jeden odcinek, a nie na całą drogę, która liczy około 3 km”. Być może przyczynę odwołania dyrektora poznamy podczas sesji Rady Powiatu 27 marca.

Nabór na wolne stanowisko kierownicze urzędnicze dyrektora PZD został ogłoszony 6 marca, dokumenty można składać do 16 marca w Starostwie Powiatowym. Kandydaci powinni posiadać wykształcenie wyższe na kierunku budownictwo oraz uprawnienia budowlane do projektowania w specjalności inżyniersko-drogowej lub uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi w specjalności konstrukcyjno-budowlanej bez ograniczeń. Poza tym powinni też posiadać minimum trzyletni staż pracy lub wykonywać minimum 3 lata działalność gospodarczą o charakterze zgodnym z wymaganiami na ww. stanowisku. Od kandydatów wymaga się też znajomości niezbędnych przepisów prawa, a dodatkowo: dobrej organizacji pracy, odpowiedzialności, komunikatywności, zaangażowania, kreatywności, odporności na stres oraz umiejętności menadżerskich i organizatorskich. **IK**

Aneta Maicka

Pułtuszczańska dyrektorem Aresztu Śledczego w Białoleście

Podpułkownik Aneta Maicka sprawuje funkcję dyrektora Aresztu Śledczego w Warszawie-Białoleście. Została powołana na to stanowisko dwa miesiące temu.

Wcześniej w 2020 r. powierzono jej obowiązki zastępcy dyrektora. Pułtuszczańska jest pierwszą w historii kobietą, która została dyrektorem białoleśkiego Aresztu Śledczego.

Na nowe stanowisko ppłk Aneta Maicka została powołana 12 stycznia br. przez dyrektora generalnego Służby Więziennej gen. Jacka Kitlińskiego na wniosek dyrektora okręgowego Służby Więziennej w Warszawie płk. Zbigniewa Brzostka.

Karierę zawodową, jak czytamy w komunikacie personalnym Służby Więziennej, Aneta Maicka rozpoczęła 15 stycznia 2004 r. jako młodszy psycholog działu terapeutycznego w Areszcie Śledczym w Warszawie-Służewcu. Na początku 2012 r. objęła stanowisko zastępcy kierownika działu penitencjarnego, a 18 kwietnia 2016 r. awansowała na stanowisko kierownika tego

samego działu w służewieckim areszcie. W listopadzie 2018 roku zmieniła miejsce pełnienia służby na Areszt Śledczy w Warszawie-Białoleście, w którym objęła również kierownicze stanowisko. Z dniem 14 października 2020 r. dyrektor okręgowy Służby Więziennej w Warszawie płk Zbigniew Brzostek powierzył wówczas major Anecie Maickiej obowiązki zastępcy dyrektora Aresztu Śledczego w Warszawie-Białoleście.

Płk Aneta Maicka ukończyła w 2001 r. Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie na kierunku psychologia, a w 2003 r. na tej samej uczelni studia podyplomowe o specjalności logopedia. W 2012 r. na Akademii Humanistycznej im. Aleksandra Gieysztora w Pułtusku zdobyła wykształcenie i wiedzę z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi. Studiowała więc również, jak dowiedzieliśmy się nieoficjalnie, w mieście, z którego pochodzi i z którego jest związana.

Pod informacją o tegorocznym awansie pani podpułkownik pojawiły się gratulacje i komentarze przedstawicieli Służby Więziennej, podkreślające, że Aneta Maicka jest pierwszą kobietą na

Funkcjonariusze Służby Więziennej podczas odprawy służbowej, wśród nich ppłk Aneta Maicka

stanowisku dyrektora Aresztu Śledczego w Warszawie-Białoleście. Nowa dyrektorka ma pięciu zastępców, mężczyzn.

Służba Więzienna zatrudnia, jak podał miesięcznik „Forum Służby Więziennej” (nr 3/2023), prawie 27 tysięcy funkcjonariuszy, z czego 6 tysięcy to kobiety. Łącznie funkcjonariuszek i pracowników w SW jest ponad 7.600 kobiet; można je spotkać na każdym stanowisku. **IK**

Działdowo. Inwestycja za ok. 50 mln zł

Ruszył przetarg na budowę basenu

O ogłoszeniu przetargu poinformował w mediach społecznościowych burmistrz Działdowa Grzegorz Mrowiński. Dodał również, że „każda inwestycja w mieście to negocjacje, problemy, przepychanki, niespodzianki, nerwy a nawet hejt i pomyje”.

Planowana przez Urząd Miejski w Działdowie inwestycja to dwukondygnacyjna, kryta pływalnia z podpiwniczeniem. Zlokalizowana będzie na dużej miejskiej działce przy zbiegu ulic Męczenników i gen. Józefa Hallera (rondo Ryszarda Jaltuszczyńskiego), która obecnie jest nieużytkiem, traktowanym jak swego rodzaju „dziki parking”. Czego mogą spodziewać się mieszkańcy?

„Podstawowa funkcja to usługi rekreacyjne – baseny z zapleczem szatniowo-sanitarnymi technicznymi. W ramach zagospodarowania terenu przewiduje się budowę: miejsc postojowych dla samochodów osobowych, w tym dla osób niepełnosprawnych, miejsc dla autobusów, boksu śmietnikowego, ogrodzenia, zewnętrznych instalacji wod.-kan., elektrycznych, w tym przyłączy. Zakłada się wykorzystanie wody opadowej do podlewania terenów zielonych. Zaprojektowano drogi wewnętrzne o szer. 6, 5 i 4 m, chodniki o szer. 2 m. Pow. zabudowy budynku pływalni – ok. 2300 m², pow. netto ok. 3900 m². Budynek został zaprojektowany równolegle do ulicy Hallera, od tej strony będzie główne wejście do budynku. Przy wejściu zloka-

lizowany będzie hol i punkt rozliczeń – wejście na obszar basenowo-szatniowy. Z holu dostępne będą toalety, punkt małej gastronomii z zapleczem oraz administracja obiektu. Będzie można wejść na antresolę z widownią W hali basenowej zaprojektowano basen sportowy 6-cio torowy o pow. ok. 312,5 m² z niekąką stalową, basen rekreacyjny o powierzchni lustra wody ok. 84,5 m² z basenem do nauki pływania o pow. ok. 40 m², brodzik dla dzieci o pow. ok. 32 m², wannę jacuzzi oraz zjeżdżalnię rurową ok. 55 m z basenem hamownym, 2 podnośniki basenowe do transportu osób niepełnosprawnych. Na kondygnacji piwnicy zaprojektowano pomieszczenia techniczne i socjalne a na tarasie basenowym mokry plac zabaw, wyposażony w zestaw zabawek tryskających wodą” - czytamy m.in. w ogłoszeniu o zamówieniu.

Miasto stawia na rozwiązania proekologiczne, basen będzie dodatkowo zasilany ze źródeł OZE. Samorząd otrzymał na ten cel trzy dofinansowania: 15 mln zł z „Polskiego Ładu”, 10 mln zł z programu „Sportowa Polska” oraz 5 mln zł od Starostwa Powiatowego w Działdowie. Niemniej cała inwestycja szacowana jest na ok. 50 mln zł.

„Wczoraj ogłosiliśmy przetarg na budowę krytej pływalni w Działdowie. Skłamałbym, gdybym napisał, że się nie stresuję” - zwrócił się z komunikatem do mieszkańców burmistrz Grzegorz Mrowiński.

Przedsiębiorstwa mają czas na wysłanie ofert do 14 kwietnia br. Od momentu podpisania umowy wykonawca będzie miał 28 miesięcy na wykonanie inwestycji. **kuj**

Mławianin 2022

Honory dla Tadeusza Stabacha

Tytuł Mławianina 2022 Roku otrzyma Tadeusz Stabach – jednogłośnie zdecydowała kapituła tego wyróżnienia pod wodzą Stanisława Matyjasika, powołana przez Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Mławskiej.

Tadeusz Stabach Mławianin 2022

Laureat jest bardzo dobrze znany w tutejszym środowisku. Dostojny mężczyzna, z charakterystyczną brodą, zwykle pojawia się w miejscach publicznych w kapeluszu. Przez to może sprawiać wrażenie kogoś, kto jest z „wyższej sfery”. Ale to pozory: pan Tadeusz jest niesłychanie skromnym, otwartym człowiekiem, można z nim normalnie pogadać.

Jest prezesem Stowarzyszenia „Mława - miasto zabytkowe”. Ono oraz Klub Seniora „Pogodny Uśmiech” rekomendowały go do tytułu Mławianina 2022. Innych kandydatów nie zgłoszono.

Kierowane przez Tadeusza Stabacha stowarzyszenie zrealizowało już niejedną

projekt, którego celem było pokazanie dawnej Mławy i jej zabytków, także już nieistniejących, w szerszym kontekście historycznym, m.in. na plenerowych ekspozycjach i konferencjach popularnonaukowych. **(kj)**

Mława

MOPS przeprowadzi się do nowej siedziby

Miasto rozstrzygnęło przetarg na przystosowanie budynku przy ul. Lelewela na potrzeby biurowe. Za nieco ponad milion złotych ma to zrobić firma z Warszawy.

Samorząd kupił ten obiekt w połowie 2021 roku z przeznaczeniem na

nową siedzibę Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Centrum Usług Wspólnych. Ostatecznie jednak do nowej siedziby przeprowadzi się tylko MOPS, a CUW znajdujące się obecnie w budynku przy ul. Plac 3 Maja zajmie pomieszczenia po ośrodku pomocy społecznej.

Prace przystosowawcze mają potrwać 5 miesięcy od dnia podpisania umowy w wykonawcę, które zaplanowano w tym tygodniu. **W.D.**

Z internetu korzystamy niemal codziennie. Ułatwiło i znacznie usprawniło nam to funkcjonowanie - robimy zakupy, płacimy rachunki, załatwiamy sprawy w e-urzędzie, korzystamy z teleporad lekarskich, bez problemów rozmawiamy z ludźmi na drugim końcu świata.

Internet daje mnóstwo możliwości, ludzie dzięki niemu zarabiają, ale niesie za sobą różnego rodzaju zagrożenia. Jednym z poważniejszych problemów w ostatnich czasach staje się cyberprzestępczość.

Na przestrzeni ostatnich lat cyberprzestępczość przybrała różne formy, którym policja próbuje przeciwdziałać. Nie jest to łatwe, zwłaszcza że w polskim prawie trudno o jednoznaczną definicję tego rodzaju przestępstwa.

Wciąż najpowszechniejszym z zagrożeń dla użytkowników internetu są oszustwa popełniane przy sprzedawaniu i kupowaniu towarów. Coraz rzadziej, ale jednak wciąż zdarza się, że opłacony towar lub usługa nigdy nie trafiają do kupującego, a kontakt ze sprzedawcą urywa się. Znacznie poważniejsze przestępstwa dotyczą podszywania się pod płatności i rozliczenia takich systemów jak m.in. DotPay, PayU czy Blik. Cyberprzestępcy potrafią tworzyć fałszywe strony, jeśli więc użytkownik wpisuje dane do logowania, przestępca widzi to na swoim komputerze, a stąd już prosta droga do konta bankowego ofiary.

Jak informuje policja, w ostatnim czasie, i to na terenie północnego Mazowsza, pojawił się nowy typ ataku polegający na przesyłaniu wiadomości e-mail rzekomo pochodzącej z Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości.

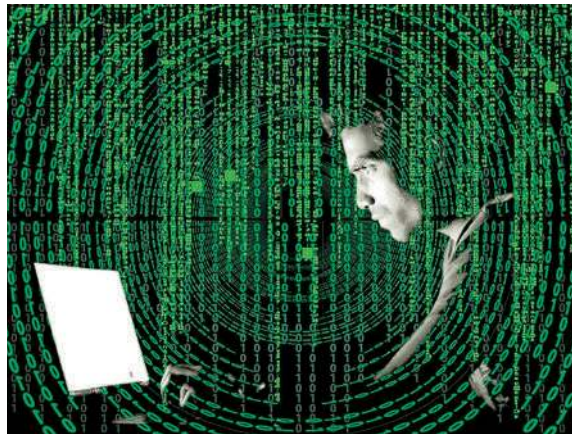
Nabrani w sieci

- Treść nieprawdziwej wiadomości sugeruje pobranie przygotowanego przez CBZC oprogramowania do wykrywania wirusów. Link przesłany w wiadomości prowadzi do fałszywej strony internetowej, gdzie umieszczony jest plik z rozszerzeniem .bat mogący zawierać szkodliwe oprogramowanie - informują policjanci CBZC.

Blikowe oszustwa

Popularnym w ostatnich tygodniach przestępstwem staje się wyludzenia kodów Blik. Na początku lutego przekonali się o tym m.in. mieszkańiec Głinojecka i ciechanowianka. - 49-latką przyszła na policję z informacją, że ktoś włamał się na konto portalu społecznościowego jej siostry, skontaktował się z nią poprzez komunikator i poprosił o dokonanie płatności za zakupy. Poszkodowana kliknęła w przesłany link, poprzez który dokonała płatności wykorzystując kod systemu płatności mobilnych. Gdy osoba podszywająca się pod jej siostrę przestała odpisywać na jej wiadomości, kobieta zorientowała się, że została oszukana - wyjaśnia jeden z policjantów zajmujących się przestępstwami w internecie.

Podobnie było w przypadku jednego mieszkańca Głinojecka, oszukanego na kilka tysięcy złotych. Skontaktował się z nim rzekomy pracownik banku nakłaniając do zainstalowania pewnej

„aplikacji bankowej”. Okazało się to oprogramowaniem, dzięki któremu przestępca przejął kontrolę nad kontem bankowym głinojecczanina. Stracił ponad 7 tys. zł.

Miłość w sieci

Niestety, na osoby pragnące poznać w sieci swoją drugą połówkę również czekają niebezpieczeństwa. Przekonała się o tym ostatnio pewna kobieta, 40-latką, która na początku stycznia br. na portalu randkowym założyła konto.

- Szybko odezwał się do mnie mężczyzna o tajemniczym imieniu Will, zapraszając do rozmowy. Na początku pisał do mnie po angielsku, niestety nie znam tego języka więc, gdy tylko przywitałam się słowem „cześć”, Will napisał,

że z pomocą funkcji tłumacza też będzie używał polskiego. Will pisał, że jest Amerykaninem, ale obecnie mieszka i pracuje w Wielkiej Brytanii. Pisaliśmy do siebie niemal codziennie głównie o życiu - opowiada pani Marta.

Tajemniczy Will prawił kobiecie komplementy za komplementem. Jednego dnia napisał, że jedzie właśnie do centrum handlowego kupić jej prezent. Poprosił o adres kobiety, tłumacząc, że przysłać do niej paczkę. Przesłał potwierdzenie o nadaniu przesyłki za pośrednictwem firmy kurierskiej (w obcym języku), a także zdjęcia kupionych rzeczy - m.in. ubrań, biżuterii i pieniędzy... Kobieta uległa tajemniczemu adoratorowi - podała swój adres.

- Wkrótce otrzymałam maila z nieznanego adresu, w którym pisano, że przesyłka została wstrzymana z uwagi na przekroczoną wagę. Mogłam ją otrzymać pod warunkiem wpłaty kaucji w kwocie ponad 1 tys. dolarów (około 5 tys. zł). Wtedy napisałam do Willa, że nie mam takiej kwoty. Odpisał, że przesyłka międzynarodowa nie może do niego wrócić. Stwierdził, że powinienem wpłacić pieniądze, aby otrzymać paczkę. Potem ponownie otrzymałam wiadomości poprzez komunikator od

firmy kurierskiej o przekroczonej wadze paczki oraz ubezpieczeniu. W tych wiadomościach był też nr rachunku bankowego, postanowiłam wpłacić 5 tys. zł. Potwierdzenie przelewu przesyłam do firmy kurierskiej.

Niestety odpowiedź ze strony firmy kurierskiej była również niepokojąca. Ze względu na to, że w przesyłce miały znajdować się pieniądze i aby uniknąć problemów z cłem i zarzutem „prania brudnych pieniędzy”, muszę wpłacić dodatkowe 3 tys. dolarów. Zaniepokojona pani Marta poinformowała o wszystkim Willa, który zobowiązał się pokryć połowę kosztów. Przesłał kolejny dowód wpłaty. Jeszcze nieświadoma pani Marta postanowiła, że wpłaci resztę, czyli ok. 6 tys. zł. Pozostało jej czekać...

Will nigdy więcej do pani Marty się nie odezwał, a jej pieniądze zniknęły bezpowrotnie.

Do tej pory cyberprzestępczości zdawali się nie dostrzegać. Ofiary nie chciały, bądź zwyczajnie wstydziły zgłaszać się na policję. Dzięki takim osobom jak m.in. pani Marta, które zdecydowały się opowiedzieć o wszystkim policji, być może łatwiej będzie ścigać przestępców poruszających się w sieci. Sieci kłamstw. **erM**

Rodzaje oszustw w internecie:

Phishing - to rodzaj oszustwa, którego celem jest wyludzenie istotnych danych (dane do logowania czy numer karty kredytowej).

Malware - złośliwe oprogramowanie, które uniemożliwia pracę na naszym komputerze

Hacking - włamanie do komputera konkretnej osoby

Cyberstalking - nękanie drugiej osoby poprzez wysyłanie zdjęć lub wiadomości **Czytaj też na str. 6-7**

R E K L A M A

TNIEMY WIBOR -20%

RRSO: 8,06%

Kredyt MÓJ Własny Kąt

Promocja trwa do 30.06.2023r

Bank Spółdzielczy w Raciążu
FINANSE Z TRADYCJAMI

Skanuj KOD

Weź kredyt hipoteczny na prostych zasadach i zamieszkać na swoim.

Dlaczego warto?

- oprocentowanie promocyjne w całym okresie kredytowania,
- okres kredytowania do 30 lat,
- niski wkład własny,
- brak opłat za wcześniejszą spłatę

Skontaktuj się z nami!

Oddział w Raciążu	tel. +48 (23) 679-96-31
Oddział w Bieżuniu	tel. +48 (23) 657-80-03
Oddział w Ciechanowie	tel. +48 (23) 679-91-11
Oddział w Gąsoccin	tel. +48 (23) 671-42-98
Oddział w Szreńsku	tel. +48 (23) 653-40-20

Rzeczywista Roczna Stopa Oprocentowania (RRSO) wynosi na dzień 01.01.2023r **8,06%**, całkowita kwota kredytu (bez kredytowanych kosztów) 250.000,00 zł, całkowita kwota do zapłaty 640.441,17 zł, oprocentowanie zmienne **7,616%** (WIBOR 3M 7,02% x 0,80 + marża 2 p.p.), całkowity koszt kredytu 390 441,17 zł (w tym: prowizja 3.775,00 zł, odsetki 386.666,17 zł, ubezpieczenie 0,00 zł, usługi dodatkowe 0,00 zł), kredyt spłacany w 360 ratach miesięcznych, w tym: w 359 równych ratach po 1.768,71 zł, ostatnia rata wynosi 1.699,28 zł.

Sonda „Tygodnika”

Cyberbezpieczeństwo – co o nim wiem?

Internet to jeden z największych wynalazków ludzkości, gdyż dzięki niemu na wyciągnięcie ręki zyskaliśmy dostęp do niemal całej współczesnej wiedzy gatunku ludzkiego. Wiąże się z tym jednak fakt, że to potężne narzędzie, które dało nam ogromne możliwości, ukazało także całą masę nieznanych wcześniej niebezpieczeństw, przed którymi dopiero uczymy się bronić. I pomimo rosnącej świadomości społecznej, wciąż pojawiają się nowe zagrożenia, a pomysłowość internetowych oszustów zdaje się nie mieć granic. Niestety za tą pomysłowością często nie nadążają nie tylko zwykli ludzie (zwłaszcza starsi), ale też instytucje wykorzystujące internetowy przepływ danych.

Ta stosunkowo nowa forma przestępczości to tzw. cyberprzestępczość, czyli nielegalne działania popełniane za pomocą internetu lub sieci komputerowych. Stanowi ona obecnie większe zagrożenie niż kiedykolwiek i bardzo szybko się rozwija.

Wśród najpopularniejszych rodzajów cyberprzestępstw można wymienić

phishing, hacking, malware i stalking. Phishing to podszywanie się pod osobę lub instytucję celem wyludzenia ważnych danych (PESEL, dane logowania itp.) za pomocą odnośników do fałszywych stron. Coraz popularniejszą odmianą phishingu jest spoofing telefoniczny, czyli podszywanie się pod inne numery telefonów za pomocą nowych rozwią-

zań technologicznych, umożliwiających ręczne wprowadzanie numeru. Hacking to włamanie i zdalny, nielegalny dostęp do czyjegoś komputera. Malware jest typem złośliwego oprogramowania, wśród którego można wymienić spyware (oprogramowanie szpiegujące), adware (nachalne reklamy), wspomniany już phishing oraz różnego rodzaju wirusy. Stalking zaś to oczywiście nękanie innej osoby.

Oprócz wyżej wymienionych, do cyberprzestępstw można zaliczyć także takie praktyki, jak nieuczciwa sprzedaż przez internet, czy piractwo komputerowe (nielegalne kopiowanie i rozpowszechnianie plików chronionych prawem autorskim).

Polski system prawny jest dość nieprecyzyjny w tym aspekcie, czemu sprzyja szybkie tempo rozwoju technologicznego. Policyjne postępowania toczą się w oparciu o art. 287 kk, który

mówi o „nieupoważnionym wpływie na automatyczne przetwarzanie, gromadzenie lub przekazywanie danych informatycznych lub zmianie, usuwaniu albo wprowadzaniu nowego zapisu tych danych”.

Szkodliwe zachowania w sieci obejmują jednak nie tylko przestępstwa, ale także inne działania, które często znamion przestępstwa nie wyczerpują, ale są problematyczne i uciążliwe. Takimi działaniami mogą być na przykład trolling (antyspołeczne, prowokacyjne i często nieprawdziwe treści), fake newsy, niewłaściwe treści dla dzieci (pedofilia, treści drastyczne), czy spam (niechciane wiadomości). Należy również wspomnieć o zagrożeniach dla zdrowia psychicznego, tak jak uzależnienie od internetu, czy też nowa forma fobii – nomofobia (lęk przed utratą telefonu).

Warto jest poznać te zagrożenia jak najlepiej, aby móc skutecznie się przed

nimi bronić. Warto jest też znać zasady cyberbezpieczeństwa, czyli ogół zachowań w sieci, które obejmują ochronę przed szkodliwymi działaniami innych osób. Cyberbezpieczeństwo to temat-rzeka, ale dobrze jest wskazywać przynajmniej podstawowe możliwości, jakie posiadamy, by skutecznie się bronić i aby to weszło w nawyk. Wśród nich najczęściej wymienia się tworzenie „silnych” hasel (trudnych do złamania), nie udostępnianie hasel, loginów, PIN-ów i innych danych zabezpieczających, ani też dowodów osobistych czy kart płatniczych, nie klikanie w niesprawdzone linki, korzystanie z oprogramowania antywirusowego, aktualizowanie systemu i aplikacji i korzystanie ze sprawdzonych sieci publicznych. Oczywiście – nie zastąpi zdrowego rozsądku, czyli w tym przypadku ostrożności, dystansu i czujności.

RK

Dr Rafał Bartłomiej Panfil, prodziekan Wydziału Nauk Technicznych i Społecznych Państwowej Uczelni Zawodowej im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie, adiunkt w Zakładzie Bezpieczeństwa Wewnętrznego:

- Problemy i zagrożenia w obrębie cyberprzestrzeni, czyli sferze, w której przetwarzamy różnego rodzaju dane za pośrednictwem technologii informatycznej, to coraz bardziej znaczący i angażujący nas fragment świata, w którym żyjemy. Proces ten sprawia, że w niezwykłym tempie wzrasta potrzeba zapewnienia bezpieczeństwa właśnie w tym zakresie. Interpretację terminu bezpieczeństwo można przedstawić w różnorodny sposób oraz odnieść do wielu innych zagadnień. Z jednej strony bezpieczeństwo posiada wymiar negatywny i oznacza po prostu brak zagrożenia. Z drugiej, przyjmując bardziej pozytywny punkt widzenia, bezpieczeństwo można traktować jako warunki, dzięki którym możliwe jest funkcjonowanie i rozwój. Ta druga perspektywa dotyczy szczególnie cyberbezpieczeństwa, a w tym właśnie problemów i zagrożeń pojawiających się w cyberprzestrzeni oraz sposobów im zapobiegania i ich przeciwdziałania. Aby bezpiecznie poruszać się po cyberprzestrzeni, musimy przede wszystkim uzmysłwić sobie nie tylko jakie zagrożenia możemy napotkać, ale przede wszystkim mieć świadomość, czego te zagrożenia mogą dotyczyć. Wśród obszarów, które powinny być chronione pod tym względem, należą przede wszystkim: dane, oprogramowanie i sprzęt. Wśród zagrożeń, które ich dotyczą, znajdują się natomiast: brute force, najbardziej prymitywny atak hackerski, który polega na generowaniu i testowaniu hasel do momentu zalogowania; phishing – działania mające na celu pozyskanie hasel użytkowników, co daje możliwość dokonania różnego rodzaju oszustw; Man in the Middle – w czynności dokonywane przez nas na komputerze angażuje się „pośrednik” i celem jego działania jest przechwycenie danych lub nawet środków pieniężnych; malware – stwarza możliwość przejęcia kontroli nad komputerem bez zgody i wiedzy jego właściciela; SQL Injection – to po prostu kradzież danych, na przy-

kład bazy klientów danej firmy; DDoS – z kolei nie ma na celu kradzież danych, ale sparaliżowanie danego systemu komputerowego, cross-site scripting – to działania, które za pośrednictwem umieszczonego na stronie www kodu mają na celu zmuszenie użytkownika do działania, którego nie miał zamiaru podjąć oraz ransomware – to swoisty szantaż, który polega na zaszyfrowaniu naszych danych i złożeniu propozycji ich „zwrotu” w zamian za spełnienie określonych warunków, w tym przekazania środków finansowych.

W celu uniknięcia niezwykle znaczących i bardzo kosztownych skutków cyberzagrożeń (utrata danych, oprogramowania, sprzętu czy środków finansowych, szkód wizerunkowych itp.) należy pamiętać o wykorzystaniu aktualnego i oryginalnego oprogramowania, a w szczególności programu antywirusowego, tzw. programów prewencyjnych, zapory sieciowej oraz aby w trakcie codziennego poruszania się po cyberprzestrzeni nie otwierać załączników

z niezidentyfikowanych źródeł, a tym bardziej nie włączać w nich makr oraz upewnić się, że nasze transakcje bankowe są szyfrowane i dokonywane na właściwej stronie www. Ponadto zachęcam do wykorzystania silnych hasel, dwuetapowego logowania i sprawdzania, czy dana strona www nie została określona mianem niebezpiecznej.

Wszystkie osoby, które planują zawodowo przeciwdziałać różnorodnym zagrożeniom, w tym w cyberprzestrzeni, zapraszamy na studia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne na naszej uczelni. Powszechnie odczuwana potrzeba bezpieczeństwa sprawia, że nasz absolwent może podjąć pracę dosłownie wszędzie: w instytucjach, firmach, bankach, urzędach, a w szczególności w służbach mundurowych i komórkach zajmujących się zarządzaniem kryzysowym. W programie naszych studiów znajdują się przedmioty, które trudno znaleźć w programach innych kierunków: kryminalistyka, techniki interwencji i samoobrony, strzelectwo, warsztaty pożarnicze, postępowanie w miejscu zdarzenia, a także bezpieczeństwo i zagrożenia w cyberprzestrzeni.

Nasi studenci coraz bardziej świadomie podchodzą do kwestii cyberbezpieczeństwa, a swoją wiedzę i umiejętności wykorzystują nie tylko dokonując zakupów np. telefonów, ale przekazują je swoim najbliższym. To jest bardzo ważna kwestia związana z profilaktyką cyberzagrożeń. Osoby, które w największym stopniu opanowały te umiejętności, powinny wspierać w tym zakresie osoby, które nie znają tych zagrożeń i nie potrafią się przed nimi zabezpieczyć, czyli najmłodszych i najstarszych. I tak właśnie się dzieje, ale to jest już temat na kolejną rozmowę...

Wysłuchała IK

kom. Kinga Dręzek-Zmysłowska, oficer prasowy KPP w Płońsku:

- W dzisiejszych czasach internet jest „miejscem” wymiany informacji, rozrywki, nauki i pracy. W wirtualnym świecie dokonujemy transakcji finansowych, robimy zakupy i zawieramy znajomości. Niestety przestępcy również wykorzystują nowe technologie i korzystają z ogromu możliwości, jakie daje cyberprzestrzeń. Powstają przez to coraz to nowe zagrożenia i nowe rodzaje przestępczości. Dlatego też surfując po „sieci”, trzeba zachować czujność i być ostrożnym. Warto zapoznać się przynajmniej z podstawowymi zasadami bezpiecznego korzystania z internetu i śledzić informacje oraz ostrzeżenia dotyczące metod działania np. internetowych oszustów.

Coraz częściej ofiarami przestępców możemy stać się np. na portalach społecznościowych, randkowych, platfor-

mach handlowych, czy też otwierając wiadomości od nieznanych użytkowników przesyłane drogą mailową lub SMS. Pamiętajmy, by nigdy nie działać pochopnie i kierować się ograniczonym zaufaniem do osób, od których np. coś kupujemy lub z którymi korespondujemy. Należy chronić swoje dane osobowe, hasła czy też kody dostępu do kont internetowych, poczty oraz autoryzowanych stron i nie przekazywać numerów kart kredytowych, a także kodów do płatności mobilnych obcym osobom. Jako rodzice powinniśmy przestrzegać dzieci przed ewentualnymi zagrożeniami, z którymi mogą się zetknąć w czasie korzystania z internetu. Sprawdźmy jakie strony nasze pociechy lubią oglądać, z kim korespondują za pośrednictwem sieci i ustalmy sposoby postępowania w razie nietypowych sytuacji. Dziecko powinno między innymi zdawać sobie sprawę z niebezpieczeństw, jakie może przynieść np. podanie swoich danych przypadkowym osobom.

RK

Damian Gołębiowski,
nauczyciel przedmiotów
informatycznych i ekonomicznych
w Zespole Szkół Zawodowych im.
Jana Ruszkowskiego w Pułtusk,
autor bloga „Damian Gołębiowski
– Finansowe Kaizen”:

- Zagrożenia w cyberprzestrzeni, z jakimi spotykają się uczniowie, to najczęściej: utrata hasła do konta czy włamanie się na ich konto na portalu społecznościowym. Z obserwacji wiem, że uczniów nie atakują hackerskie siły, tylko jest to ich nieuwaga, dlatego wielu z nich o tym nie mówi. Są przekonani o swoim bezpieczeństwie, bo mają nowy telefon, wiedzę na dany temat, silne hasła, chociaż nie ma to wiele wspólnego z prawdą. Portale wymuszają na nas wpisywanie hasła określonej długości ze znakami specjalnymi (znak zapytania, wykrzyknik, myślnik, podkreślnik), cyframi, wielką i małą literą. Powtarzam, jak mantrę, solidne hasło to podstawa. Nie powinno być związane z nami. Najlepiej, żeby nie zawierało naszego imienia i nazwiska czy osoby nam bliskiej, daty urodzenia, nazwy naszego pieska lub kotka. A to są błędy najczęściej popełniane przez użytkowników, np. wpisują imię swojego pupila jak Reksio, a gdy portal wymaga cyferek, wpisują 123, bo najłatwiej zapamiętać, a jak trzeba znak specjalny, użyją wykrzyknika, bo jest pierwszy z brzegu. To niewłaściwa praktyka, bo do łamania hasła używa się m.in. tzw. metody słownikowej, więc jeśli nikt nic nie zmieni w danym słowie, wtedy wcześniej czy później ktoś na nie trafi. Ci, którzy chcą nas „złamać”, te słowniki ulepszą i na przykład wpisują dane polskie słowo plus 123 z wykrzyknikiem.

Druga rzecz, którą powtarzam, to ochrona adresu email. Wiele osób chro-

ni konta na portalach społecznościowych, zapominając, że to adres mailowy jest niejako tym, co łączy te miejsca, poza tym często, używając maila, możemy zalogować się do bankowości internetowej, do profilu zaufanego. Gdy nie przypilnujemy hasła do adresu email, jednego dnia możemy stracić wszystkie konta na wszystkich portalach. Kiedy ktoś nam się włamie do poczty elektronicznej, nie musi od razu się ujawnić. Może czytać maile i czekać na ważny moment, punkt zwrotny, w którym będzie mógł nas oszukać. Ochrona adresu mailowego nie jest doceniana, mimo że dużo go używamy, choć w czasie szkolnym mniej niż w życiu dorosłym. Adres mailowy to hub, który łączy wszystkie usługi, z jakich korzystamy, np. opłacając rachunki. Gdy się straci konto na portalu społecznościowym, można założyć drugie i wstawić te same zdjęcia, gorzej z utratą adresu mail i poczty. Jak stworzyć dobre hasło? Można je stworzyć z sentencji, zdania z książki, fragmentu ulubionej piosenki czy wiersza, daty historycznej, ale warto

dodać do tego, jak się mówi fachowo, komplikację, np. literę o zamieniamy na 0, a na 4, i na 1, i wtedy z nazwy ulubionego zespołu Nirvana robi nam się N1rv4n4. Popularne jest też zamienianie a na @, ale nie wszędzie można tak zrobić. Każde słowo można też

oddzielać myślnikiem, podkreślnikiem czy kropkami. Proste metody na tworzenie hasła, które trudno złamać. Jeśli ktoś ma problem z pamięcią, może zapisać sobie klucz, np. a = 4, i tylko on będzie rozumiał, co z tego wynika.

Przed pewnymi zjawiskami nie jesteśmy w stanie się uchronić. Gdy korzystamy z wyszukiwarki Google, a ¾ ludzi nie wyobraża sobie bez tego funkcjonowania w sieci, wyrażamy zgodę na działania całego konglomeratu, czyli wszystkie usługi YouTube, Gmail. W ten sposób godzimy się na jakiś podsłuch, dostęp do aparatu. Mało kto się zastanawia nad tym, że gdy wchodzi w mapy Google, musi wyrazić zgodę na dostęp do mikrofonu, kamery i aparatu. W jakim celu? Są alternatywy, uznawane za bezpieczniejsze, takie jak przeglądarka Brave czy wyszukiwarki DuckDuckGo, Bing. Jesteśmy przyzwyczajeni do wyszukiwarki Google, bo daje nam dopasowane do nas wyniki przeglądania, więc bywa, że po czasie jej nieużywania do niej wracamy. Nawet mówimy wygoogłać zamiast wyszukać. Czy młodzież kieruje się przy wyborze telefonu cyberbezpieczeństwem? Nie zauważyłem. Raczej kieruje się przy wyborze marką, parametrami, rzadziej ceną. Telefon jest wyznacznikiem statusu i na pewno te telefony z najluszkiem są bardziej preferowane niż inne, i może trochę bezpieczniejsze.

Jeśli chodzi o zagrożenia, mam wrażenie, że uczniowie najbardziej narażeni są na hejt w Internecie; przynajmniej 95 procent uczniów, z którymi rozmawiałem, z nim się spotkało. Ci, którzy gorzej go znoszą, często nie mają albo nie wiedzą, do kogo udać się po pomoc, nie wiedzą, co zrobić czy powiedzieć. Bywa, że jeśli damy znać swoim wpisem, że coś nas dotknęło, możemy napędzić dalszą spiralę hejtu. Internet, dając anonimowość, choć pozorną, sprawia, że ludzie dużo chętniej niż w rzeczywistości innym dogryzają. Temat hejtu to temat na osobną rozmowę i sondę.

IK

Szymon Zejer
– samorządowiec, zastępca
burmistrza Mławy:

- O cyberbezpieczeństwie musimy coraz bardziej dbać i pilnować, aby było jak najmniej przypadków jego naruszenia. W urzędzie miasta pilnujemy tych spraw i na bieżąco uczulamy urzędników, m. in. poprzez różnego rodzaju szkolenia, na stosowanie się do zaleceń, zasad, alertów związanych z bezpiecznym posługiwaniem w elektronicznej sieci. Obieg dokumentów, meili jest zabezpieczany przed różnymi programami szpiegującymi, na bieżąco aktualizowane są programy antywirusowe w naszej wewnętrznej sieci. Urzędnicy wiedzą, że elektroniczna koresponden-

cja z zewnętrznymi instytucjami może odbywać się tylko poprzez zabezpieczone serwery. Dotyczy to także używania przez nich odpowiednio zabezpieczonych telefonów służbowych.

Jednocześnie nadal zachowujemy wiele kopii dokumentów w formie papierowej, na wszelki wypadek. To rozwiązanie okazało się bardzo przydatne, kiedy to został zhakowany system obiegu dokumentów w sejmiku mazowieckim. Spowodowało to przez pewien czas sporo kłopotów w dostępie do wielu istotnych informacji i dokumentów, ich weryfikacji. Posiadanie papierowych kopii umożliwiło nam szybsze rozwiązanie tych problemów.

W.D.

Polska Jest Jedna w Ciechanowie

O Ruchu Polska Jest Jedna jest coraz głośniejszy w całym kraju. Wszystko za sprawą regularnych publikacji w telewizji internetowej PJJ.TV oraz bezpośrednich spotkań Rafała Piecha, lidera i założyciela ruchu, z mieszkańcami polskich miast i miasteczek, w trakcie których przedstawia prawdę na temat faktycznego stanu gospodarczo-polityczno-społecznego, w jakim znajduje się Polska.

W sobotę 4 marca 2023 w Ciechanowie odbyło się jedno z takich spotkań z liderem PJJ, które było podzielone na część wykładową poświęconą ciemnej stronie polityki uprawianej przeciwko Polsce od '89 roku oraz część dyskusyjną, związaną z proponowanymi przez ruch Polska Jest Jedna rozwiązaniami prawnymi dla polskich rolników, przedsiębiorców, górników czy też osób z niepełnosprawnościami.

Zgromadzeni licznie w ciechanowskim hotelu Atena mieszkańcy mogli m.in. usłyszeć, że ruch PJJ proponuje wprowadzenie dla polskich przedsiębiorców dobrowolności w opłacaniu składek ZUS przez okres trzech lat czy też jest za obniżeniem składki zdrowotnej do 300 złotych, przy rocznym przychodzie do 500 tys. złotych oraz do 600 złotych, gdy roczny przychód przekracza 500 tys. złotych. PJJ proponuje również obniżenie liniowego podatku dochodowego z 19 na 15 procent lub podatek przychodowy w wysokości 3%.

„Naszym celem jest również taka reaktywacja polskiego rolnictwa, by stało

FOTO: ARCHIWUM

się kluczowym żywicielem Polaków, a to oznacza, że na półkach sklepowych mają królować polskie warzywa, przetwory i mięso.” – mówił Rafał Piech

Ruch Polska Jest Jedna stanowczo postuluje również, by rozwój gospodarczy Polski opierał się na polskiej surowce naturalne, takie jak węgiel i geotermia. Uzasadnieniem proponowanych kierunków w obszarze wydobywania „czarnego złota” ma być fakt, że wiele zachodnich krajów na czele z Niemcami, Rosją, USA czy Chinami zwiększa wydobycie węgla. Z kolei rozwój geotermii w PJJ, ma zapewnić ogromnymi dochodami, niezależność energetyczną i opłacać tak potrzebne reformy społeczne.

Zacznij szukać prawdy, wesprzyj i dołącz do nas!
www.pjj.tv
e-mail: kontakt@polskajestjedna.com.pl
tel. +48 32 757 9633

FOP-84

Dzień Dawcy Szpiku w Skardze

Na wagary, by pomóc – to wyższy level

Już po raz piąty wolontariusze Liceum Ogólnokształcącego im. Piotra Skargi w Pułtusku we współpracy z Fundacją DKMS organizują akcję rejestracji potencjalnych dawców szpiku.

Akcja #KOMÓRKOMANIA odbędzie się 21 marca w gmachu liceum, w pierwszym dniu wiosny i Dniu Wagary. Można przyjść na wagary, by pomóc. Ale akcja skierowana jest nie tylko do pełnoletnich uczniów, mogą wziąć w niej udział i inne osoby. Organizatorzy zachęcają „Zostań dawcą szpiku – nowy level pomagania”.

- Akcja #KOMÓRKOMANIA ma na celu pomoc chorym na nowotwory krwi, dla których jedyną szansą na wyzdrowienie jest przeszczepienie szpiku od dawcy niespokrewnionego – podkreśla koordynująca wszystkie edycje akcji w Skardze pedagog Jolanta Wotawa.

- #KOMÓRKOMANIA to nie moda na lepszy model telefonu, to moda na uratowanie komuś życia za pomocą komórek. Nie tych, które nosi się w kieszeni – tych, które nosi się w swoim ciele – dodają wolontariusze.

- 21 marca 2023 r., w Dniu Dawcy Szpiku, w godzinach 09.00-18.00, wolontariusze Liceum będą rejestrować potencjalnych dawców szpiku – potencjalnych Superbohaterów – mówi Jolanta Wotawa, która okazała się bliźniakiem genetycznym dla bliskiej sobie osoby. – Czekamy na wszystkich, którzy chcą dać sobie szansę, by uratować komuś życie. W ubiegłych latach pułtuszczykanie pokazali, że są wspaniałą, empatyczną społecznością. Mamy nadzieję, że teraz będzie tak samo.

Dawcą może zostać każda zdrowa osoba w wieku od 18 do 55 lat, która waży minimum 55 kg. Sama rejestracja

Podczas trzeciej edycji (2019 r.) zarejestrowało się łącznie 71 osób

Podczas czwartej edycji (2021) zarejestrowało się 50 osób, w tym przedstawiciele służb mundurowych

FOT. LO IM. P. SKARGI W PUŁTUSKU

tariusze w Skardze zarejestrowało 239 osób. Wszystkim razem i każdemu z osobna serdecznie dziękują.

Wolontariusze z Liceum Skargi i pedagog Jolanta Wotawa mają nadzieję, że w tym roku, podczas małego jubileuszu akcji, szkołę odwiedzi znów kilkadziesiąt osób, potencjalnych dawców szpiku. Zamiast na wagary „na miasto”, można przyjść do budynku Skargi i zarejestrować się jako potencjalny dawca szpiku. To „nowy level pomagania”. Genetyczny bliźniak być może już czeka.

IK

Wolontariusze z dyrektorką Anną Majewską i pedagog Jolantą Wotawą – czwarta edycja (2021)

W początkowym porządku obrad tej sesji, opublikowanym kilka dni wcześniej, nie było punktu o planie zagospodarowania. Wniosek o uwzględnienie go przez radnych złożył burmistrz Sławomir Kowalewski. Uzasadnił go m.in. tym, że ma chronić interesy tych mieszkańców miasta, którzy są przeciwni budowie krematorium. Wszyscy radni zagłosowali za przyjęciem uchwały.

Cele planu

Celem przystąpienia do przygotowania tego planu jest poszerzenie granic cmentarza komunalnego, określenie zasad gospodarowania jego terenem oraz obszarów znajdujących w jego otoczeniu. Dotyczyć ma także ustalenie ograniczeń w zabudowie i zagospodarowaniu w odniesieniu do stref ochrony sanitarnej. Opracowanie ma służyć również wyznaczeniu nowych terenów inwe-

Mława. Z sesji Rady Miasta

Plan dla „Kozielska” a krematorium

stycyjnych położonych między drogą S7 a starą „siódmką” z przeznaczeniem na cele związane z przemysłem, produkcją, usługami oraz rozmieszczeniem składów i magazynów.

Obszar planu obejmuje powierzchnię 115 hektarów i położony jest między ul. Nowowiejską, trasą S7, ul. Piaskową, starą „siódmką”, ul. Warszawską i Okólną. Co ważne, w kontekście krematorium, obowiązujące obecnie dla tych terenów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, uchwalone w 2020 roku i znowelizowane w 2022 r. przewiduje lokalizację takiego obiektu w okolicy cmentarza.

Powiększenie cmentarza

Jak się okazuje, miasto na początku XXI wieku kupiło grunty od południowej strony cmentarza komunalnego i północno-wschodniej, aby mieć „zapas”, gdy trzeba go będzie powiększyć. Teraz te tereny mają być właśnie uwzględnione w nowym planie zagospodarowania. Jednak obszar od południowej strony, jak wynika z badań gruntu z września ubiegłego roku, nadaje się do pochówku zaledwie w jednej trzeciej powierzchni. Pozostałe działki to teren podmokły, więc nie może znaleźć się w nowych większych granicach cmentarza. Mniej-

sza działka, od stron północno-wschodniej ma być dopiero poddana badaniom.

Jak podkreślił burmistrz teren musi powiększony, bo rocznie chowanych jest tutaj około 200 mieszkańców miasta. I miejsca jest coraz mniej. Niedawna inwentaryzacja ujawniła prawie 200 miejsc, w tym grobów, które nie są opłacone od wielu, wielu lat, w związku z tym nie przedłużono umów na użytkowanie i mogą być ewentualnie wykorzystane w przyszłości do tradycyjnych pochówków.

Jak się okazuje, wybudowane ponad trzy lata temu kolumbarium przy kaplicy na terenie cmentarza, w której można

umieścić urnę z prochami zmarłego, nie jest zbyt popularnym miejscem pochówku. W tym obiekcie jest 150 stanowisk, a obecnie umieszczono tam 24 urny.

Krematorium – kiedy decyzje?

Burmistrz nie krył podczas obrad, że pomysł wybudowania krematorium w miejscu zaproponowanym przez inwestora Witolda Nieznańskiego, nie podoba mu się. Ale zastrzegł, że trzeba poczekać na opinię urbanisty i w oparciu o jego opinię urząd będzie mógł przygotować decyzję negatywną lub pozytywną w sprawie warunków zabudowy tego obiektu.

Procedura rozpoczęła się 20 lutego, gdy burmistrz powiadomił wszystkie strony o wniosku inwestora. Zgodnie z obecnymi przepisami urząd ma 90 dni na wydanie decyzji w tej sprawie. Z kalendarza wynika, że może to nastąpić w II połowie maja br. Wówczas okaże się, co dalej będzie się działo z tą, wzbudzającą wśród mieszkańców duże emocje, inwestycją.

W.D.

160 rocznica powstania styczniowego

Potyczka w Uniecku

W pierwszej fazie powstania przyczółkiem dla walki o odzyskanie niepodległości miał stać się Płock. W Drozdowie koło Raciąża mieścił się sztab powstańczy, gdzie postanowiono zorganizować oddziały pod Drobinem i Raciążem (tzw. partia mławska).

Ich atak na Płock nie powiódł się, nie udało im się też odbić Płońsk. Aby zorientować się w sile powstańców, rosyjski dowódca garnizonu płockiego wysłał w teren liczne oddziały, w tym jeden pod dowództwem adiutanta namiestnika pułkownika Józefa Sierputowskiego, Polaka, który zdradził ojczyznę. Jego oddział przemieścił się z Płońska do Drobin, po czym skręcił w kierunku Głinojecka.

28 stycznia 1863 roku na terenie cukrowni „Izabelin” w Głinojecku zebrali się powstańcy pod dowództwem kapitana Kazimierza Wolskiego, naczelnika operującego w powiecie mławskim. Wzięli udział we mszy, którą odprawił proboszcz głinojeckiej parafii, ks. Augustyn Krużmanowski. Ksiądz wręczył im chorągiew kościelną, aby służyła jako sztandar wojskowy. Na wieść o zbliżaniu się Rosjan, oddział udał się w kierunku Krajowa, a następnie Uniecka, gdzie doszło do potyczki.

S. Zieliński, autor pracy „**Bitwy i potyczki 1863-1864**” opisuje to wydarzenie następująco:

„Tu dopadł go Sierputowski. Rozdzieliwszy Kozaków na prawo i lewo, otoczył wieś, a piechota z częścią Kozaków uderzyła od czoła. Powstańcy zamknęli się w dwóch wielkich domach i uparcie bronili się z nielicznych strzelb, jakie posiadali. Kilkakrotnie z wielką odwagą, z kosynierami na czele, wypadali z domów, usiłując przedrzeć się, lecz przymowani gęstym ogniem karabinowym, za każdym razem byli zmuszeni cofnąć się. Gdy na koniec sąsiednia stodoła zapaliła się, a z niej ogień przeskończył na domy, w których dzielna garstka

tak waleczny stawiała opór, wybiegali na zewnątrz i poddali się; moskale zaś pod pozorem, iż jeden z poddających się rzekomo miał strzelić do Sierputowskiego, rzucili się na bezbronnych, poczęli mordować i dobijać rannych, 75 wziął Sierputowski do niewoli, między innymi Wolskiego.”

Prawdopodobnie jednak Sierputowski miał zastrzelić jeden z rosyjskich żołnierzy, który nie mógł patrzeć na masakrę. Rosyjski generał Vladimir Semeka, dowódca 6 dywizji piechoty i naczelnik wojenny okręgu płockiego zdaje zaś taką relację:

„Pierwsza banda składająca się z trzech połączonych band Wolskiego, Postrycha i Markiewicza, pod wspólnym dowództwem Wolskiego (...) we wsi Unieck została dopadnięta przez oddział z Płońska (...). Powstańcy (...) zajmując dwa najbliższe budynki, odpowiedzieli na atak salwą z karabinów. Ale otoczeni z dwóch flank przez kozaków, a z przodu rażeni salwami piechoty, nie mieli możliwości wycofania się z płonących budynków, wrzucili broń do ognia i poddali się. Ponad połowę bandy (74 ludzi) wzięto do niewoli i schwymano wszystkich trzech dowódców (zostali rozstrzelani), wielu zostało zabitych lub spalilo się. Cała banda została unicestwiona.”

Ówczesny proboszcz parafii Unieck, ks. Adam Kosiński, pisał o wydarzeniu w raporcie do biskupa płockiego z dnia 14 lutego 1863 r:

„(...) w dniu 28 stycznia st. m. b. o godz. 9 wiecz., nawiedzony zostałem niespodziewanie przez partję powstańców polskich, która była w przechodzie z Raciąża, Lipy, Szczepkow. Cała partja, jak mi mówiono 105 osób, ulokowała się na środku wsi Unieck. Naczelnicy zaś w liczbie 6 pod dowództwem Kazimierza Wolskiego, z legionów Garibaldiiego mieniącego się z Włoch i ks. Franciszkanina z Warszawy, przybyli do mnie uzbrojeni, żądając furmanki. W kwadrans niespełna, wpada nagle parę osób z partii, przestrzegając o nadchodzącym wojsku ros., które otoczywszy całą wieś silnie, zajęło zabudowania plebańskie, a najbardziej plebanję. (...) Bezwzględnie trzy kolumny Kozaków w dodatku piechota rozpoczęła strzały najsilniej od frontu plebanji bez przerwy. (...) Wycho-
dząc, oświadczając kim jestem. (...) Wiary mi nie dano. Pięciu żoł-

Miejsce potyczki - budynek plebanji

Artefakty z powstania (m.in. orzeł – emblemat z czapek powstańców)

nierzy otacza mnie, popychając bagnietami, abym na przodzie wskazał im miejsce ukrycia Polaków. Na plebanji wskutek wybijcia szyb, gasło światło w latarni, (...) wypadają więc żołnierze, myśląc że zdrada. Człowiek mój przez usunięcie mnie z miejsca, ratuje moje życie od kuli, która wpadłszy jednym oknem, drugim wypadła i ta w same piersi byłaby mnie raziła. Bezwzględnie opuszczam plebanję. Wtedy zostaję otoczony przez owych 5 żołnierzy (...). Tu widzę rozmyślnie zapalenie stodoły (...). Również i plebanja podpалona przez kozaków przy użyciu suchej słomy z dachu i wystrzału. (...) Wybiegają z ognia powstańcy Polacy, otaczają ich żołnierze. Kozacy dopełniają rewizji... A popłoch wynikły w wojsku, dozwala mi ująć szczęśliwie do sąsiedniego domu (...) i tam zostałem do godziny 3-iej rano, gdzie 3 kozaków uzbrojonych

Artur Zdybala z oryginalną fajką majora Rosenbacha, dowódcy batalionu kosynierów kieleckich

zabiera mnie do dowódcy Sierputowskiego pułkownika. (...) poleca zabrać i pochować dwóch zabitych Polaków i mocno rannych pojechać z Bogiem, w liczbie, który jeden umiera w Uniecku, drugi w Raciążu, a trzeci w Głinojecku. Z ludzi unieckich zabity został Koprowicz, ranny w rękę Kwiatkowski, na której dziecko swoje trzymał.”

Według S. Zielińskiego w potyczce poległo 3 powstańców, 22 zostało rannych, a 75 dostało się do niewoli. W. Karbowski podaje zaś, że poległo 2. 16 zesłano na Syberię, wśród nich Jana Konarskiego, który powrócił po 10 latach i osiadł w Płocku. W aktach zgonu parafii pod datą 28 stycznia widnieją: Klemens Koprowicz (67 lat), Stanisław Kwiatkowski (4 lata), Siennicki z miasta Raciąż i trzech NN mężczyzn (powstańców). Wszyscy zostali pochowani na miejscowym cmentarzu w zbiorowej mogile, na której w 1993 roku stanął pomnik autorstwa Jana Stepkowskiego ze Strzegowa. Opiekę nad nim sprawuje Jednostka Strzelecka 1863 im. Powstańców Styczniowych w Uniecku, założona przez Artura Zdybałę.

Oddział, który stoczył potyczkę, składał się głównie z robotników głinojeckiej cukrowni. Oprócz nich, w jego skład wchodził m.in. kapitan Anastazy

Przybyłowski - urodzony w Warszawie budowlaniec, Edward Postrych, podporucznik Władysław Markiewicz - rozstrzelany w Twierdzy Modlin wraz z kapitanem Wolskim, Rozenthal - syn pastora z Sierpca oraz Zbigniew Chądzyński - urodzony w Płocku właściciel ziemski w okolicach Raciąża, komisarz rządowy województwa płockiego, aplikant sądowy i tajny działacz w organizacji narodowej, a w trakcie powstania komisarz Rządu Narodowego, po jego upadku zaś na emigracji autor „Pamiętnika powstańca z lat 1861-1863”.

(źródło: publikacja „Moja mała ojczyzna”, część V – „Bitwy i potyczki Powst. Stycz. 28 stycz. 1863 – Unieck”; Artur Zybala)

* * *

Pamięć o tych wydarzeniach na pewno pozostanie żywa, dzięki staraniom takich osób jak Artur Zybala. Emerytowany wojskowy z miejscowości Jeżewo-Wesol wykonał tytaniczną pracę i zebrał informacje, które pozwoliły odtworzyć ze szczegółami wydarzenia tamtych dni.

Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem, już w 2024 roku w wysłużonych murach byłej plebanji w Uniecku, która była naocznym świadkiem tamtej potyczki powstanie muzeum poświęcone powstańcom z 1863 roku.

RADOSŁAW KOWALSKI

Pomnik i mogiła powstańców w Uniecku

Film „10” w reżyserii Jerzego Skolimowskiego był nominowany do Oscara w kategorii Najlepszy film międzynarodowy. Wśród twórców dzieła możemy oczywiście znaleźć ciechanowianina Radosława Ochńio, ale jak się okazuje, to nie jedyny regionalny akcent związany z tą produkcją.

W dalszej części tekstu okaże się bowiem, że największa gwiazda filmu i odtwórca głównej roli zostawił w naszym regionie swój... ślad genetyczny. Ale nie uprzedzamy faktów. Aby znaleźć bohatera naszej opowieści, udaliśmy się do Starej Wsi koło Nadarzyna,

też na stypendium w USA. Do Starej Wsi przenieśliśmy się z Warszawy ze względu na zwierzęta. Mamy łącznie pięcioro dzieci.

- Pół życia spędziłam na warszawskiej Ochocie – dodaje Małgorzata Supronowicz. - Jako dziecko chodziłam do ogrodu jordanowskiego na Wawelskiej, gdzie można było m.in. jeździć z góry. Mieszkał sobie tam osiołek Olek, którego karmiłam cukrem i chlebem. Marzyłam wtedy, by mieć takiego osiołka na własność. Kiedy tylko nadarzyła się okazja, udało się to osiągnąć. Nie sądziłam jednak, że będzie to tak słynny osioł.

Tomasz Borkowski mówi, że zainteresowanie TakUniem jest ogromne. Kontaktują się z nimi dziennikarze nie tylko z Polski, ale też chociażby ze Stanów, dla których udzielali już wywiadów w języku angielskim. Film oglądali i uważają, iż jest to obraz poruszający. Poznali oczywiście

Osiołek TakUnio urodził się w 2002 lub 2003 roku, nie wiadomo tego dokładnie, w gospodarstwie agroturystycznym niedaleko Kielc.

Skąd takie imię?

- W 2004 roku na festynie niedaleko Opoczna, poświęconym wejściu Polski do Unii, jednym z konkursów było wymyślenie imienia dla osiołka. Ponad 200 głosów padło na imię „TakUnio”. Stąd TakUnio. Nazywamy go też Tako – informuje Tomasz Borkowski.

W okolicy Nadarzyna trafił, kiedy jeden z pracowników tutejszej filii amerykańskiej firmy 3M dostał go w prezencie. Dołączył do grupy miniaturowych koników należących do małżeństwa weterynarzy, które wypaszały się na pastwiskach na terenie firmy. Zimą zaś przenosił się do gospodarstwa. W ten sposób nawiązała się nić sympatii.

TakUnio, czyli...

Osioł nad osły

TakUnio z opiekunami: Małgorzatą Supronowicz i Tomaszem Borkowskim

gdzie w gospodarstwie hodowlanym „Sasquehanna” Małgorzaty Supronowicz i Tomasza Borkowskiego mieszka sobie osiołek o imieniu TakUnio.

Właściciele gospodarstwa są emerytowanymi lekarzami weterynarii. Zajmują się głównie hodowlą wystawowych psów rasowych takich ras jak np. polskie spaniele myśliwskie. Jako międzynarodowi sędziowie brali udział w wystawach psów na całym świecie. Ich efektowna kolekcja trofeów i pucharów zdobytych na wystawach liczy ponad 3500 (!) sztuk.

- Osiołek trafił w nieprzypadkowe miejsce

- mówi urodzony w Płocku Tomasz Borkowski, autor książki „100 lat kynologii w wolnej Polsce, psy ras polskich”. - Pracowałem w lecznicy zwierząt w Toruniu, w hodowli zarodowej w Puławach, potem w instytucie weterynarii, następnie zrobiłem doktorat i dostałem przeniesienie do Warszawy na Wydział Weterynarii SGGW. Byłem

wieści także Jerzego Skolimowskiego. Podczas wspólnych rozmów dowiedzieli się chociażby, że inspiracją dla reżysera była produkcja z 1966 roku „Na los szczęścia, Baltazarze!”. Bardzo doceniają dorobek artystyczny tego twórcy, dodajmy, że także poety i malarza.

- Nadarzyła się okazja, by urodzonego u nas kuc felińskiego Hemolaka wymienić na TakUnia – mówi pan Borkowski. - Kuc poszedł do Michała Malinowskiego, który wygrał na nim dwa razy z rzędu mistrzostwo Polski juniorów w kategorii western. Potem skończył szkołę aktorską, występował w „Tańcu z Gwiazdami”, a w tej chwili jest żeglarzem.

Osiołek szybko stał się bardzo lubianym przez wszystkich mieszkańcem gospodarstwa, dzięki swojemu pozytywnemu usposobieniu.

- TakUnio jest miły i spokojny, nie gryzie, nie jest też uparty. Służy jako towarzysz i jako wierzchowiec. Lubi być karmiony i nagradzany – stwierdza właściciel. - Także przez osoby nas odwiedzające. Mamy tu studentów na praktyce, prezenterów, którzy przyjeżdżają na wakacje, a także nasze wnuki.

TakUnio artysta

Jak to się jednak stało, że sympatyczny zwierzak stał się częstym bywalcem planów zdjęciowych?

- Nasi znajomi spod Tarczyna, Agata Kordos i Marek Russ, którzy są trenerami zwierząt i przygotowywali różne zwierzęta do ponad 300 filmów i reklam,

Efektowna kolekcja trofeów i pucharów zdobytych na wystawach opiekunów TakUnia liczy ponad 3500 sztuk

TakUnio w całej krasie

a czasem dłużej. Przyzwyczaił się już do wyjazdów, a także do innych zwierząt i różnych sytuacji. Nawiasem mówiąc - przygotowywanie zwierząt do takich wydarzeń zapoczątkował po drugiej wojnie światowej Franciszek Szydełko, który przygotowywał m.in. legendarnego Szarika do „Czterech pancernych i psa”. Grały go cztery owczarki niemieckie, w tym dwie suki.

W ten właśnie sposób osiołek stał się na tyle rozpoznawalny, że pewnego dnia w gospodarstwie zjawił się sam

Jerzy Skolimowski

- Przyjechał do nas z Agatą i Markiem, zobaczył TakUnia, pogłaskał i zaakceptował – mówi Małgorzata Supronowicz. - Potem przyjechała ekipa, która pobrała wymiary, by przygotować mu ubranie (w filmie były sceny w cyrku). Zaczęli kręcić po dość długim czasie, bo przeciągnęło się z powodu pandemii. No i TakUnio zaczął jeździć na plan, a to na tydzień, a to na kilka dni, a to w Bieszczady, a to na Mazury. To film trudny do zrealizowania i opiekunowie musieli włożyć dużo pracy w takie przygotowanie osiołka do roli, by wyglądało to naturalnie.

- Dlatego zwierzęta mają dublerów – dodaje Tomasz Borkowski. - Trenerzy wiedzą, czego można się spodziewać po którym zwierzęciu, co robi, a czego nie. Dlatego dokupiono osłiczkę Holę, która dublowała sceny, które Tako odgrywał niechętnie. Hola na przykład szybciej nauczyła się kłaść na ziemi. Z drugiej strony Hola nie lubi wody, a jest tam scena, kiedy osioł idzie lasem wzdłuż strumienia. Hola nie lubi też obecności bydła, w przeciwieństwie do TakUnia, który jest przyzwyczajony do obecności różnych zwierząt, także dzikich. Ale również bydła i koni.

- Miał kiedyś u nas przyjaciela araba, wałacha o imieniu Zwiastun Wiosny. Po jego śmierci TakUnio przez miesiąc był w depresji – mówi pani Małgorzata. Po czym kontynuuje temat zachowania osiołka na planie: - Tako nie lubi być w zaprzęgu, nie lubi nic za sobą ciągnąć.

Woli swobodę i wtedy jest szczęśliwy. Kiedy zaprzęgli go do wózka, na którym stały różne puchary, ruszył tak energicznie, że wszystkie pospadały i od tej pory nie angażowali go już do takich scen.

TakUnio na planie filmowym

Małżeństwo uznało, że nie będą jeździć na plan, by zobaczyć jak radzi sobie ich podopieczny. Według nich jest to żmudna i czasochłonna praca, podczas której trudno im byłoby się odnaleźć. Zdarzyło im się to w 2006 roku, kiedy ich pies uczestniczył w nagraniach do reklamy... na Węgrzech. TakUnio grał zaś epizody m.in. w filmie „Listy do M”, serialu „Magda M”, reklamie pizzy, czy też słynnej sieci burgerów, brał także udział w szopce bożonarodzeniowej. Obecnie jego „angaż” wygląda w ten sposób, że trenerzy – pani Kordos i pan Russ - dzwonią i bez względu na obecność właścicieli lub jej brak, ktoś po prostu podjeżdża i go zabiera. Taki jest poziom zaufania, zwłaszcza, że znajomość ta trwa już około 30 lat. Mają też bardzo dobry kontakt z TakUniem, który zawsze jest zadowolony, gdy widzi podjeżdżający koniowóz.

Córki TakUnia w Kucharach Żydowskich

Na koniec wróćmy jeszcze do wątku naszych regionalnych akcentów, w myśl zasady, że jeśli w pierwszym akcie powieśiliśmy strzelbę na ścianie, to teraz musi ona wystrelić. W tym celu oddajmy głos Tomaszowi Borkowskiemu:

- Otóż TakUnio ma również zastugi reprodukcyjne. Nasi znajomi z Kuchar Żydowskich k. Płońska zabrali go kiedyś do swoich dwóch osłic i w ten sposób stał się on ojcem dla dwóch córek.

RADOSŁAW KOWALSKI

Dziękuję Ewelinie i Łukaszowi Jakubowskiom za pomoc w napisaniu tego artykułu

**POWIAT
CIECHANOWSKI**

Przedsiębiorcy, organizacje społeczne, samorządy - m.in. te podmioty będą mogły starać się o dofinansowanie z unijnych pieniędzy w ramach programu „Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027”. Wartość zadania to blisko 2 mld zł. W piątek, 10 marca w Parku Nauki Torus w Ciechanowie marszałek Adam Struzik podkreślał jak ważną rolę w rozwoju Mazowsza odgrywają unijne fundusze.

Podczas konferencji rozmawiano m.in. o rozwoju miasta

- To nowe szpitale, przychodnie, drogi, obwodnice, tabor kolejowy, rozwój startupów i przedsiębiorstw. W nowej perspektywie szczególnie ważne będzie przystosowanie do zmian klimatu

i transformacja energetyczna - zauważa marszałek Struzik.

Województwo mazowieckie - największe w Polsce - charakteryzuje się dużymi różnicami. Statystycznie to dwa różne regiony: lepiej rozwinięty - stołeczny oraz mający swoje problemy - regionalny. To do tego drugiego trafić ma znacznie większa pula unijnych pieniędzy.

Na co może liczyć Ciechanów i jego mieszkańcy? W latach 2014-2020 beneficjenci z subregionu ciechanowskiego złożyli blisko 600 wniosków o dofinansowanie. Blisko 350 otrzymała dotacje.

- Fundusze służą mieszkańcom Ciechanowa. Środki z UE pozwoliły

m.in. na budowę obwodnicy wschodniej miasta, rewitalizację wieży ciśnień, odnowę Krzywej Hali. Były też inwestycje w ścieżki rowerowe i odnawialne źródła energii. W tym roku będziemy kontynuować kilkanaście nowych przedsięwzięć - mówiła podczas konferencji Iwona Kowalczyk, zastępca prezydenta Ciechanowa.

Pierwsze konkursy na dofinansowanie z UE ruszą z końcem marca. W zależności od rodzaju inwestycji, o pieniądze będzie można ubiegać w 4 różnych kwartałach bieżącego roku.

- Jeszcze w tym roku oprócz możliwości wsparcia projektów infrastrukturalnych, będzie szansa na pozyskanie dofinansowania działań społeczno-edukacyjnych oraz rozwijających mazowiecki rynek pracy - podkreśla Elżbieta Szymanik - z-ca dyrektora ds. Europejskiego Funduszu Społecznego w Mazowieckiej Jednostce Wdrażania Programów Unijnych.

Harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie dla Mazowsza 2021-2027 dostępny jest na stronie www.funduszedlamazowsza.eu. **erem**

Rośnie liczba wypadków na torach

To trzeci wypadek śmiertelny na torach kolejowych w Ciechanowie w tym roku.

pociągi, należące m.in. do Kolei Mazowieckich miały duże opóźnienia. Część z nich odwołano. Między Ciechano-

Mamy połowę marca, a życie w podobny sposób straciło trzech mężczyzn. W piątek, 10 marca rozjeżdżony pociąg relacji Działdowo-Warszawa uderzył mężczyznę, który nie miał żadnych szans na przeżycie. Tragiczny wypadek miał miejsce o godz. 5.15 na torach biegnących wzdłuż ulicy Fabrycznej, niedaleko wiaduktu.

Ofiarą piątkowego wypadku był 40-letni mężczyzna, mieszkaniec Ciechanowa. Nie są dokładnie znane okoliczności zdarzenia i dlaczego akurat w tym momencie znalazł się na torach, w znacznej odległości od najbliższej stacji kolejowej. W sierpniu ub.r. i na początku lutego br., w tym samym miejscu zginęli inni mężczyźni.

W piątek od samego rana podróżujących pociągami w kierunku Warszawy czekały znaczne utrudnienia. Niektóre

Pod kołami pociągu zginął 40-letni mężczyzna

wem a Gąsinciem kursowała zastępca komunikacji autobusowa.

Niepokój budzi fakt, że na torach kolejowych, nie tylko w Ciechanowie, coraz częściej dochodzi do śmiertelnych potrażeń pieszych. Od początku tego roku, tylko w naszym mieście, takich tragicznych wypadków były już trzy. W każdym przypadku ofiarami byli mężczyźni. **erem**

Przygarnij psa ze schroniska

W Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt w Pawłowie, niedaleko Ciechanowa, 380 psów czeka na adopcję. Schronisko jest przepełnione. Psy marzą o swoim właścicielu i domu, gdzie mogłyby poczuć się potrzebnymi i bezpiecznymi.

Wspólnie ze Stowarzyszeniem Wolontariuszy Schroniska w Pawłowie staramy się znaleźć dla nich dom. W tym numerze „Tygodnika” zachęcamy do adopcji dwóch psów i jednej suczki.

Poksimon na pierwszy rzut oka wydaje się drobnutki, ale jego charakter może temu przeczyć. Najlepiej, gdyby był jedynym psem w domu. Jeżeli miałby zamieszkać z psim rezydentem, to zachęcamy do spaceru zapoznawczego.

W tym momencie Poksimon dzieli boks z kolegą. Na spacerach chce podkreślać swoją niezależność, walczy na mijane psy, chociaż też nie na wszystkie. Uwielbia za to kontakt z człowiekiem: głaskanie, drapanie i długie spacerki. Na smyczy chodzi spokojnie, nie ciągnie, choć czasami wyrwa się w kierunku mijanych psów. Serdecznie polecamy Poksimona do adopcji.

Irko to drobnutki, łagodny, uległy piesek, który jest bardzo ostrożny wobec innych psów. Podczas spacerów trzyma dystans i nie zaczyna mijanych psów. Boks dzieli z kolegą, który mocno go

„Eseje absolwentów Krasiniaka” to cykl 12 esejów napisanych przez znanych i cenionych wychowanków I Liceum Ogólnokształcącego im. Zygmunta Krasieńskiego w Ciechanowie.

W oryginalnie wydanej pozycji znalazły się publikacje i rozważania, m.in. o roli struktur państwa we współczesnym świecie, zagadnienia dotyczące badań naukowych czy też problemów jednostki we współczesnym świecie. Pomysłodawcą opracowania jest prof. Janusz Zalewski, ciechanowianin, absolwent „Krasiniaka”.

Prof. Janusz Zalewski wykladał we Florida Gulf Coast University (FGCU), był wykładowcą akademickim na uczelniach polskich oraz pracownikiem laboratoriów jądrowych w USA, Rosji, Libii, Polsce. - Zaczęło się od tego, że najpierw sam, w 2021 r. w magazynie „Mówią Wieki” opublikowałem krótki tekst pt. „O znaczeniu nauk technicznych”. Pomyślałem wówczas, że to mogłoby być znakomity cykl, gdyby udało się namówić kolegów i koleżanki z „Krasiniaka”, aby każdy napisał o czymś ze swojej działalności zawodowej, zaczynając tytuł tekstu, tak jak ja, „o znaczeniu” - czegoś, na czym doskonale się zna. Zrobiłem krótkie rozeznanie wśród znajomych i pomysł się spodobał - mówi prof. Zalewski.

Jako że większość autorów esejów to bliscy znajomi profesora, dlatego znacznie łatwiej było mu do nich dotrzeć i namówić do współpracy. Zdarzyło się też, że niektórzy odmówili, tłumacząc się brakiem czasu lub niewielkim zainteresowaniem.

zdominował. Jest bardzo przyjaźnie nastawiony do ludzi. Lubi głaskanie, ale przytulanie i zbyt bliski kontakt z człowiekiem są dla niego nadal niekomfortowe i stresujące. Po spacerku lubi sobie usiąść, bądź położyć się przy człowieku i odpoczywać. Na smyczy spaceruje ładnie i spokojnie. Nadmiar swoich emocji wyładowuje tarzając się w trawie. Jazda samochodem i branie na ręce nie sprawiają mu problemów. Irko jest łasy na smaczki

i chętnie uczy się komend. Mocno polecamy tego ślicznego pieska do adopcji.

Helka..., Helunia..., Helusia...

Dla nas wolontariuszy po prostu Helena. Ta hebanowa piękność zdążyła już dzielić klatkę z psami i z suczkami. Nie ma problemu z dogadywaniem się, jest bardzo uległa. W boksie aktualnie towarzyszy jej pies, z którym są bardzo zżyli. Sunia szuka rodziny spokojnej

powstania tekstu prof. Jerzego Bralczyka, po którym spodziewano się, że pochyli się nad „znaczeniem języka polskiego”. Ale profesor postanowił pójść inną drogą. W odpowiedzi językoznawca stwierdził, że jemu już się nie chce pisać, o wiele bardziej woli mówić i proponuje formę wywiadu. - Dla dobra sprawy wybrałem się do domu profesora. Znały z dowcipu Jerzy Bralczyk stwierdził też, że mówienie o języku będzie nudne, bo on to robi na co dzień, więc powinniśmy porozmawiać o czymś zupełnie innym, na przykład o znaczeniu znaczenia. I tak powstała ta rozmowa - zauważa prof. Zalewski.

Cała książka posiada unikalną formę. Każdy esej wydrukowano w formie oddzielnego zeszytu, a całość prac trafiła do twardego pudełka w formie kasety. Wydawcą tomiku jest Stowarzyszenie Wychowanków i Wychowawców I LO w Ciechanowie, Irydion.

erem

i opanowanej. Na pewno nie odnajdzie się w rodzinie z małymi dziećmi, z racji na swoją delikatność i wrażliwość musi mieć zapewniony spokój. Helena wórowo chodzi na smyczy. Podczas spacerów radośnie podskakuje, jednak trzeba uważać, aby smycz nigdzie jej się nie zaplątała - wtedy trochę panikuje. Gdy jest możliwość poznać „nowych kumpli” podczas spaceru, od razu biegnie się przywitać. Helka to sunia, która niestety mięwa ataki padaczki, ale tylko, kiedy jest zbyt dużo wrażeń i ludzi. Mimo tego świetnie sobie radzi, jest radosna i empatyczna. Potrzebuje chwili by zaufać, ale kiedy już to zrobi, jest najcudowniejszą towarzyszką spacerów.

erem

**POWIAT
MŁAWSKI**

Gdy jesteś alkoholikiem...

Rozmowa z **Markiem Prejsem**, członkiem zarządu Stowarzyszenia Rodzin Abstynenckich „Droga” w Mławie

*** Niedawno spotkałem młodego mężczyznę po studiach wyższych, który przestał pić, ale nadal cierpi (głód alkoholowy). Zasugerowałem mu, by poprosił o wsparcie jedną z grup samopomocowych. Odparł, iż o tym myślał, ale się wstydzi...**

- Tak często, a raczej zazwyczaj bywa. Alkoholik wstydzi się tego, co kiedyś robił, że zmarnował kawał życia, że zakłócił relacje ze swoimi najbliższymi... Z drugiej strony – nie zapominajmy, że wstyd jest zjawiskiem ludzkim. Gdybyśmy go nie mieli, uważalibyśmy, że nie ma żadnych ograniczeń.

*** Wstyd da się przełamać, można pokonać samego siebie?**

- Można, ale jest to bardzo trudne. Droga do celu na ogół jest wyboista. Trzeba się nie tylko przełamać, ale i postanowić, że należy ze sobą coś zrobić, bo moje dotychczasowe życie było ruiną. Powinna to być świadoma decyzja.

*** Posłużmy się przykładem.**

- Opowiem o własnych doświadczeniach. Piłem przez 37 lat. Gdy miałem 52 lata, podjąłem decyzję, że muszę zmienić swoje życie. Od tamtej pory nie sięgam po kieliszek, choć alkoholikiem się jest do końca życia. Podstawowa zasada: decyzje musisz podjąć sam, ale nie możesz być sam.

*** Wolno powiedzieć, że pan się opamiętał?**

Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „DROGA” w Mławie

<https://www.facebook.com/droga.mlawa/>

- Złożyło się na to kilka rzeczy. Jedną z nich polegała na tym, że znalazłem się w stanie krańcowego wyczerpania, z czym wiązały się halucynacje. Choroba alkoholowa niekiedy nazywana jest chorobą CUD; C jak ciało, U jak umysł, D jak dusza. Ona obejmuje te wszystkie wymiary człowieka. Jest to chora uczuć i emocji.

*** Kto panu podał rękę?**

- Na początku (I etap) było spotkanie z psychologiem, który po godzinnej rozmowie skierował mnie do poradni terapii uzależnień. W niej (II etap) już była pewna szkoła życia, czyli właśnie niełatwa terapia. Trzeci etap, który teraz odbywam, stanowi grupa Anonimowych Alkoholików, czyli praktyka i warsztaty.

*** Na co mogą liczyć alkoholicy i ich rodziny w Stowarzyszeniu „Droga”?**

- Pełnimy rolę punktu pierwszego kontaktu, czyli staramy się wskazać właściwą drogę. Tym, którzy do nas przychodzą, mówimy, gdzie konkretnie (na miejscu) mogą uzyskać pomoc i radę, a są to psycholog, psychoterapeuta, prawnik, grupa AA, duszpasterz, ewentualnie psychiatra. Sugerujemy też Ośrodek Apostolstwa Trzeźwości w Zakroczymiu, który prowadzi Zakon Braci Mniejszych Kapucynów Prowincji Warszawskiej.

Współpracujemy z takimi mławskimi instytucjami, jak: Urząd Miasta, Miejski

Ośrodek Pomocy Społecznej, Starostwo Powiatowe, Zespół Ośrodków Wsparcia, Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Komenda Powiatowej Policji, parafia Matki Bożej Królowej Polski. Każdy zainteresowany może się z nami umówić na spotkanie – numer telefonu: 798 150 515.

*** Rzecz jasna gwarantujecie pełną dyskrecję?**

- Naszym interesantom zapewniamy bezwzględną dyskrecję (anonimowość) - od tej zasady nie ma najmniejszego odstępstwa. Z praktyki wiem, jedni z tych, którzy się u nas zjawiają po

pomoc, chcą się po prostu wyzalić, oni też uważnie słuchają tego, co chcemy im przekazać. Inni - odwrotnie - milczą, ale ważne, że do nas przyszli. Zakładamy, że również chcą zmienić swoje życie.

*** Rozmawiamy w siedzibie waszego stowarzyszenia, która się mieści w domu wspomnianej parafii MBKP.**

- Te pomieszczenia wynajmuje Urząd Miasta dla Klubu Aktywności Społecznej. My oraz Grupa Anonimowych Alkoholików „Zodiak”, której jestem rzecznikiem, korzystają za darmo z tego lokalu. To istotne udogodnienie, gdyż nie stać nas na opłacenie czynszu. Spotkania członków stowarzyszenia odbywają się tu w niedziele w godzinach 16-18.

*** Wiem, że niektórzy mławianie kojarzą „Drogę” z „Zodiakiem”.**

- Są to autonomiczne organizacje, działają niezależnie od siebie. Grupa AA „Zodiak” skupia alkoholików, organizując zamknięte meetingi, a od czasu do czasu także otwarte. Stowarzyszenie „Droga” zaś zrzesza alkoholików i członków ich rodzin (współuzależnionych) oraz sympatyków.

*** Jako stowarzyszenie rejestrowe możecie pozyskiwać granty z programów ogłaszanych przez samorządy terytorialne i inne instytucje publiczne.**

- Dzięki dotacjom z samorządów miejskiego i powiatowego uczestniczyliśmy w pocovidowej integracji uzależnionych i współuzależnionych. Jedno z takich spotkań odbyło się koło Zakopanego, drugie we Władysławie. W programie były zajęcia z udziałem terapeuty i psychologa oraz imprezy sportowe.

*** To prawda, że alkoholikowi najbardziej potrafi pomóc trzeźwiejący alkoholik?**

- Prawda. Ten, który spadł na samo dno, wie, jakie jest to nieszczęście, może więc być przekonujący. Mówimy, że Dekalog ma chronić człowieka przed piekłem, a program 12 kroków do trzeźwości, który stosują grupy AA, wskazuje, jak się wydostać z piekła.

*** Pan, po przykrych wieloletnich doświadczeniach, jest teraz szczęśliwym człowiekiem?**

- Jestem tym samym człowiekiem, jakim przedtem byłem, tyle że o 180 stopni zmieniłem swoje postępowanie i zachowanie. Tak, jestem szczęśliwym człowiekiem, że już nie piję.

*** Dziękuję za odważne osobiste świadectwo.**

- A ja dziękuję za to, że zechciał mnie pan wysłuchać.

**Rozmawiał
KRZYSZTOF JAKUBOWSKI**

Mława

Nazar z kobietami

Ósmego marca mławianie najwyraźniej gremialnie składali życzenia kobietom - i w zakładach pracy, i w domach. W każdym razie tego dnia na ulicach miasta widziano mnóstwo pań z kwiatami, niektóre niosły całe pęki.

Otwartą uroczystość urządziła Akademia Piłkarska „NAZAR”.

- To prezent dla was od nas. Bez was świat byłby pusty. To wy nadajecie mu blask - mówił Nazar Litun, składając życzenia. W sali koncertowej im. Witolda Gębickiego Państwowej Szkoły Muzycznej im. Andrzeja Krzanowskiego, gdzie odbywało się spotkanie, siedziało kilkadziesiąt kobiet, a wśród nich te, których dzieci uczęszczają na zajęcia prowadzone przez Akademię.

W dalszej części uroczystości prof. Leszek Zygmier opowiadał o trzech wybitnych mławiankach: pierwszej Polce z dyplomem lekarskim Annie Tomaszewicz-Dobroskiej (1852-1918), naczelniej pielęgniarki w getcie warszawskim Ali Gołąb-Gryberg (1904-1943) oraz malarce, rzeźbiarce, projektantce mody i wnętrza Sarze Lipskiej (1882-1973).

Przy okazji profesor podał, jak to określił, „smutną” wiadomość: Tekla Bądarzewska, pianistka i kompozytorka salonowych utworów na fortepian, urodziła nie w Warszawie, lecz na warszawskiej Pradze. Akurat odnaleziono dokument, który jednoznacznie mówi, że ona tam przyszła na świat, 17 września 1823

roku. Kilka dni potem została ochrana w kościele Matki Bożej Loretańskiej. Ale nie stoi na przeszkodzie, by mławianie nadal uważali Teklę za swoją krajankę, by kultywowali pamięć o niej i jej muzycznych dokonaniach, zwłaszcza że jej rodzina była związana z ich miastem. W Mławie - przypomnijmy - prężnie działa Towarzystwo Miłośników Twórczości Tekli Bądarzewskiej, imię autorki „Modlitwy dziewicy” nosi estrada w miejscowym parku miejskim.

Z kolei Kaja Prusinowska zaśpiewała dwie pieśni ludowe sprzed ok. 150 lat, znane w różnych częściach wschodniej Europy, m.in. na Bukowinie. Jedną z nich opowiada o dziewczynie, która walcząc przyczyniła się do pokonania Turków. Na Podolu żywa jest legenda, według której bohaterka tej ballady była córką cara; ona ma spoczywać w jednym z tamtejszych kurhanów.

Koncert uzupełnili uczniowie PSM, którzy na fortepianie zagrali kilka utworów, m.in. Fryderyka Chopina i Wolfganga Amadeusa Mozarta.

Na zakończenie panie zostały obdarowane tulipanami i zaproszone na słodki poczęstunek.

(kj)

Śpiewa Kaja Prusinowska do muzyki na bębnek

**POWIAT
PŁOŃSKI**

**5 marca (niedziela)
w miejscowości Druchowo
(gmina Raciąż) odbyła się
historyczna, bo pierwsza, edycja
zawodów strzeleckich
– Wataha 2023.**

Ważna również z tego powodu, że jej przebieg uświetnili swoją obecnością znakomici goście – Andrzej Stryjewski, syn żołnierza AK i NSZ Wiktora Zdrojewskiego (ps. „Cacko”) oraz znany dziennikarz i publicysta Łukasz Warzecha.

Pierwsza Wataha w Druchowie

Okazją do zorganizowania turnieju były obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych. Inicjatorami tego przedsięwzięcia skierowanego do miłośników strzelectwa i historii było Stowarzyszenie Bunkier 2031 oraz sołtys wsi Druchowo. Strzelnica, umiejscowiona na dużym, około 4,5-hektarowym terenie po wojskowym poligonie, była do tego idealną lokalizacją i wszystko wskazuje na to, że to nie pierwsza tego typu inicjatywa, gdyż członkowie stowarzyszenia doskonale rozumieją potencjał tego miejsca. Jak poinformowano, w turnieju wzięło udział około 30 osób. Każdy z uczestników mógł oddać 15 strzałów, z czego 10 najlepszych liczyło się do punktacji.

W międzyczasie w miejscowości Koziebrody odbywała się okolicznościowa msza. Po zakończeniu turnieju zaś wszyscy mogli udać się do miejscowej świetlicy, by spróbować ciepłej zupy lub ogrzać się przy kominku. Następnie przyszedł czas na część oficjalną, która

rozpoczęła się wręczeniem nagrody najlepszemu strzelcowi turnieju.

Ważnym punktem programu było wystąpienie Andrzeja Stryjewskiego, który wyczerpująco i z pasją opowiadał gościom o swoim ojcu. Przypomnijmy,

że „Cacko” był czynnym uczestnikiem II wojny światowej jako żołnierz AK w obwodzie sierpeckim. Po wojnie zaś walczył z aparatem komunistycznym będąc członkiem Ruchu Oporu AK „Mewa”, a następnie NSZ, dowodząc

patrolem bojowym w powiatach płońskim, plockim i sierpeckim. We wsi Chudzynek (powiat plocki) osobiście zastrzelił Władysława Rypińskiego „Rypę”, dowódcę PPR-owskiego „szwadronu śmierci”. Aresztowany we wsi Galki (powiat plocki), a następnie skazany na 38-krotną karę śmierci. Wyrok wykonano w więzieniu mokotowskim 18 stycznia 1951 roku.

W trakcie spotkania redaktor Łukasz Warzecha (m.in. Onet i „Do rzeczy”), który nota bene również oddał kilka strzałów na strzelnicę, podzielił się ze zgromadzonymi swoimi przemyśleniami na temat trudnej sytuacji strzelectwa w Polsce. Jako posiadacz zezwolenia na posiadanie broni i gorący zwolennik powszechnego dostępu do niej, wyraził jednocześnie swój sceptycyzm co do ewentualnych zmian w tym temacie, gdyż w jego ocenie z racji niewystarczającego poparcia społecznego nie sprzyja temu klimat polityczny.

Członkowie Stowarzyszenia Bunkier mają już wiele planów co do zagospodarowania poligonu, więc należy się spodziewać w najbliższym czasie kolejnych ciekawych inicjatyw. **RK**

Burmistrzowie w Łodzi

**9 i 10 marca burmistrz Płońska
Andrzej Pietrasik oraz burmistrz
Raciąża Mariusz Godlewski
wzięli udział w obradach
Związku Miast Polskich w Łodzi.**

Dzień później nastąpiło Zgromadzenie Ogólne ZMP, w programie którego były m.in. panele dyskusyjne poświęcone doświadczeniom miast w usamodzielnianiu lokalnej energetyki oraz wsparciom merytorycznym, finanso-

Pierwszego dnia odbyło się posiedzenie zarządu ZMP, który zaopiniował m.in. projekty ustawy o ruchu drogowym, ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej, ustawy o ochronie ludności oraz stanie kłęski żywiołowej, a także ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz ustawy – Prawo oświatowe.

wym i legislacyjnym w zakresie zmian prawnych niezbędnych dla transformacji energetycznej.

Związek Miast Polskich jest powstałą w 1917 roku organizacją miejskich samorządów, której zadaniem jest opracowywanie wspólnego stanowiska wobec rządu oraz promocja miast członkowskich. Wg serwisu miasta.pl związek zrzesza 354 miasta, także m.in. Ciechanów, Głinojeck, Mławę, Pułtusk i Żuromin. **RK**

Inwestycje drogowe w gminie Płońsk za ponad 7 mln zł

**8 marca wójt gminy
Płońsk Aleksander
Jarosławski podpisał
umowę na realizację
8 inwestycji drogowych
z firmą Wapnopol,
reprezentowaną
przez prezesa Adama
Nowakowskiego.**

Zadania będące przedmiotem umowy to:

- przebudowa drogi wewnętrznej dz. 117/2 w miejscowości Strubiny - I odcinek,
- przebudowa drogi wewnętrznej dz. 117/2 w miejscowości Strubiny - II odcinek,
- remont drogi gminnej nr 300703W w miejscowości Szeromin,
- przebudowa drogi gminnej nr 300758W w miejscowości Szeromin,

- remont drogi gminnej nr 301833W w miejscowości Siedlin,
- budowa dróg gminnych w miejscowości Siedlin,
- przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Szeromin,
- rozbudowa drogi gminnej nr 300788W w miejscowości Koziminy Stachowo.

Łączna wartość inwestycji to 7 161 233 zł, z czego dofinansowanie 4 750 000 zł, a wkład własny 2 411 233 zł. **RK**

Ratusz wprowadza udogodnienie dla osób z niepełnosprawnością wzroku

Płońsk urząd miejski uruchomił system o nazwie Totupoint, czyli sieć specjalnych znaczników dźwiękowych, które mają pomóc osobom z niepełnosprawnością wzroku w poruszaniu się po urzędzie.

Jednocześnie, na ekranie telefonu pojawi się opis miejsca lub inna informacja, wskazówka jak dojść do konkretnego miejsca w urzędzie, np. „Znacznik znajduje się nad wejściem głównym do Urzędu Miasta w Płońsku. Wejście znajduje się około 10 metrów od chodnika na jego poziomie, więc jest w pełni dostępne. Za

W budynku urzędu oznaczonych zostało 10 miejsc: przy wejściu głównym od strony ul. 1 Maja, wejściu bocznym od ulicy Popiełuszki, przejściu do straży miejskiej i Urzędu Stanu Cywilnego, przy windzie, kasie, USC, kancelarii burmistrza, biurze rady miejskiej i sali obrad. Z systemu można korzystać za pomocą bezpłatnej aplikacji na smartfon lub tablet wyposażony w interfejs BLE (Bluetooth Low Energy 4.0).

Tak zasadę działania systemu wyjaśnia urząd miejski:

„Telefon lub tablet z uruchomioną aplikacją poszukuje w swoim otoczeniu znaczników elektronicznych Totupoint. W przypadku wykrycia znacznika, jeżeli jest to określone w ustawieniach aplikacji, następuje automatyczna aktywacja. Znacznik wyemituje sekwencję tonową i krótki komunikat głosowy z nazwą miejsca, w którym znajduje się znacznik.

drzwiami wejściowymi znajduje się niewielki przedsiónek, z którego przejście do holu głównego znajduje się za kolejnymi drzwiami na wprost. Po wyjściu z przedsiönka znajduje się hol główny urzędu, gdzie na wprost znajduje się stanowisko kancelarii urzędu”. Osobom korzystającym w telefonie z funkcji dostępności opis miejsca zostanie przeczytany przez lektora.”

Zakup systemu został zrealizowany w ramach projektu grantowego „Dostępny samorząd – granty”, realizowanego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. **RK**

Dwa wypadki w Wycinkach

W ciągu dwóch dni doszło do dwóch niebezpiecznych zdarzeń na drodze krajowej nr 50 na wysokości miejscowości Wycinki.

8 marca około godziny 13:00 doszło do zderzenia osobowego opla i audi.

Ze wstępnych ustaleń wynika, że 22-latką kierującą oplem jadącym od strony Ciechanowa na skrzyżowaniu, skręcając w lewo, nie ustąpiła pierwszeństwa przejazdu jadącemu w przeciwnym kierunku audi. W wyniku zderzenia obydwie pojazdy wpadły do przydrożnego rowu. Opeł dachował. Kobieta wraz z kilkumiesięcznym dzieckiem zostali przewiezieni do szpitala na badania. 33-letniemu kierowcy audi nic się nie stało – przekazała kom. Kinga Drężek-Zmysłowska z płońskiej policji.

9 marca około godziny 10:00 doszło zaś do zderzenia dwóch osobówek, audi i skody.

Jadący skodą od strony Szpondowa 35-latek, skręcając w prawo w kierunku Ciechanowa, nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu audi jadącemu od strony Płońska. Kierująca audi 44-latką została przewieziona do szpitala na badania – informuje oficer prasowa KPP w Płońsku. **RK**

V Powiatowy Konkurs Matematyczny

**9 marca w Zespole Szkół
Nr 2 w Płońsku odbył się finał
V Powiatowego Konkursu
Matematycznego.**

Do finału przystąpiło 30 uczniów ze szkół powiatowych, którzy zmierzili się z 5 zadaniami matematycznymi. Zwycięzcą okazała się Joanna Machnacka z I LO im. Henryka Sienkiewicza w Płońsku, wyprzedzając o zaledwie punkt Szymona Borkowskiego z Zespołu Szkół Nr 2 im. Leona Rutkowskiego w Płońsku. Trzecie miejsce zajął Sebastian Skura (I LO Płońsk). Zwycięcy otrzymali z rąk starosty Elżbiety Wiśniewskiej dyplomy i nagrody rzeczowe.

Do etapu szkolnego przystąpiło 86 uczniów ze szkół ponadpodstawowych. Do finału z najwyższymi wynikami zakwalifikowało się 21 uczniów I LO im. H. Sienkiewicza w Płońsku – „Plocka”, 6 uczniów ZS Nr 2 im. L. Rutkowskiego w Płońsku i 3 uczniów Zespołu Szkół w Raciążu.

Konkurs organizowany przez powiat płoński we współpracy z Politechniką Warszawską – Wydziałem Matematyki i Nauk Informatycznych.

Tradycyjnie dzień ten był również Dniem Matematyki w Płońsku, podczas którego nauczyciele oraz uczniowie mieli okazję wysłuchać wykładów i seminariów na temat świata „królowej nauk”. **RK**

Jubileusz stulecia urodzin, w gronie rodziny i gości, świętowała 23 lutego Krystyna Jaskulska z powiatu pułtuskiego, obecnie mieszkanka Płocochowa k. Pułtuska.

Stulotka z Płocochowa

Urodziła się w miejscowości Górki Witowice, w gminie Winnica. Obecnie mieszka, otoczona opieką rodziny, w Płocochowie. Wychowała troje dzieci – córkę i dwóch synów, doczekała się wnuków i prawnuków.

List gratulacyjny od premiera RP Mateusza Morawieckiego oraz życzenia i kwiaty od wojewody mazowieckiego Konstantego Radziwiłła przekazała stulatce Anna Zębrowska, kierownik Delegatury Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Ciechanowie. Zauważyła, że pani Krystyna jest „osobą bardzo pogodną, komunikatywną i serdeczną” oraz „cieszy się dobrą kondycją i zdrowiem”.

– Jest dla nas zaszczytem, że mieszkanką gminy Pułtusk jest osoba szlachetna, która swoim wysiłkiem, poświęceniem i pracą od lat zapisuje karty historii

Stulatka w gronie rodziny i gości

naszej małej ojczyzny, a dziś, ciesząc się zasłużonym szacunkiem, wspiera młodsze pokolenia doświadczeniem i radą – zaznaczył burmistrz Pułtuska Wojciech Gregorczyk, który w imieniu własnym i samorządu gminy Pułtusk życzył jubilatce wszelkiej pomyślności i zdrowia oraz wręczył kwiaty i symboliczny upominek.

– Życie pani Krystyny to skarbnica wielu niezwykłych doświadczeń. Jubilatka była świadkiem epokowych wydarzeń i przemian zachodzących na przestrzeni całego stulecia – powiedziała Bogumiła Przybyłowska, kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Pułtusku.

Gratulacje oraz życzenia: „zdrowia, pomyślności, wytrwałości oraz samych spokojnych dni w otoczeniu pełnym troski i miłości najbliższych” złożyła w imieniu swoim i mieszkańców Małgorzata Kozłowska, sołtys wsi Płocochowa.

Krystyna Jaskulska podczas urodzin towarzyszyła również najbliższej rodzinie. **IK**

Nowy zwyczaj w Obrytem

Wójt odwiedził 80-latków

Nie tylko nowonarodzonym mieszkańcom gminy Obryte i ich rodzicom, nie tylko stulatkom, ale i mieszkańcom, którzy osiągnęli 80-ty rok życia, zaczął składać wizyty wójt Sebastian Mroczkowski. Odbłyły się one 1 marca.

Zofia Konstancja Deptuła, Władysław Bednarczyk, Kazimierz Borczyński i Wojciech Kaczorowski to mieszkańcy, których jako pierwszych odwiedził gospodarz gminy. Przekazał najserdeczniejsze życzenia i listy gratulacyjne, skierowane do „szanownej jubilatki” lub „szanownego jubilata”, w których czytamy: „W uroczystym dniu 80. rocznicy urodzin serdeczne życzenia wszystkiego, co najlepsze i najpiękniejsze. Niech nigdy nie brakuje szczęścia, zdrowia i pomyślności”. Każda odwiedzona osoba otrzymała także bukiet wiosennych kwiatów i tort z liczbą rocznicy urodzin.

Dzień później, 2 marca o nowym zwyczaju odwiedzin jubilatów, którzy osiągnęli 80 lat życia, poinformował Urząd Gminy w Obrytem.

– Jesteśmy przekonani, że taka forma uznania dla naszych seniorów jest nie tylko wyrazem szacunku dla ich życiowego dorobku, ale także sposobem na zacieśnienie więzi między pokoleniami oraz na podkreślenie roli seniorów w naszej społeczności – uznał wójt Sebastian Mroczkowski wraz

Jubilatka Zofia Konstancja Deptuła z wójtem Sebastianem Mroczkowskim

Jubilaci z gminy Obryte

z gminnymi urzędnikami. Stwierdził, że „jeszcze starsze jubileusze” są równie ważne jak wizyty u 80-latków, od których zaczęła się inicjatywa. Podkreślił: – Seniorzy, którzy osiągnęli wiek 90, 95 lub nawet 100 lat, stanowią dla nas nieoceniony skarb wiedzy i doświadczenia, którego nie sposób przecenić. **IK**

Gmina dla MKS Narew i innych klubów

Pułtuskie kluby sportowe otrzymały dotacje z budżetu gminy Pułtusk na realizację zadań w zakresie upowszechniania kultury fizycznej.

Najwyższą kwotę otrzymał Miejski Klub Sportowy „Narew” – 33.400 zł na szkolenie sportowe w podnoszeniu ciężarów. Młodzieżowy Klub Sportowy, dzięki dotacji w kwocie 31.000 zł, zrealizuje zadanie „Rozwój lekkiej atletyki poprzez «Czwartki lekkoatletyczne», zawody i zajęcia dla uczniów”. Młodzieżowy Klub Sportów Walki „Kan” Pułtusk pozyskał 30.000 zł na szkolenie

i współzawodnictwo w sportach walki. Na realizację podobnego zadania, tylko w pływaniu, uzyskał dotację w wysokości 25.000 zł Uczniowski Klub Sportowy „Posejdon”. Natomiast takie samo zadanie jak „Kan” zrealizuje Młodzieżowy Klub Sportowy „Semiramida” dzięki dotacji w kwocie 20.600 zł.

Dotacje zostały przyznane zarządzeniem przez burmistrza Pułtuska po zapoznaniu się z opinią Komisji Konkursowej powołanej do rozpatrzenia ofert złożonych w otwartym konkursie na powierzenie realizacji zadań publicznych gminy Pułtusk na rok 2023 w zakresie „Wspierania i upowszechniania kultury fizycznej w 2023 r.”.

IK

Łódź dla OSP Głodowo

Ochotnicza Straż Pożarna w Głodowie (gmina Pułtusk) otrzymała łódź ratowniczą z wyposażeniem. Uroczysta zbiórka odbyła się w łęgu Przedmiejskim (powiat ostrołęcki).

– Do Naszej Jednostki trafiła seryjnie nowa łódź ratunkowa z pełnym wyposażeniem – poinformowali 27 lutego druhowie z OSP w Głodowie. – Dziękujemy wszystkim tym, którzy przyczynili się do zakupu.

Łódź została zakupiona, jak poinformowały Komenda Miejska PSP w Ostrołęce i Mazowiecka Komenda Wojewódzka PSP, w ramach realizacji pilotażowego programu zakupu łodzi ratowniczych dla jednostek Ochotni-

czych Straży Pożarnych z województwa mazowieckiego, finansowanego z rezerwy celowej Budżetu Państwa.

Oprócz łodzi podczas uroczystej zbiórki przekazano m.in. samochody i agregaty prądotwórcze, a otrzymały je jednostki OSP z powiatów makowskiego i ostrołęckiego. Łączna wartość przekazanego sprzętu wyniosła 1.405.924 zł.

Przedstawicielom OSP pogratulowali m.in. Henryk Kowalczyk, wiceprezes Rady Ministrów, minister rolnictwa i rozwoju wsi, st. bryg. Tomasz Cybul, zastępca mazowieckiego komendanta wojewódzkiego PSP i st. bryg. Maciej Piątek, komendant powiatowy PSP w Pułtusku. Podziękowali za ich „bezinteresowność w niesieniu pomocy drugiemu człowiekowi i sumienną pracę na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa”. **IK**

Strażacy z OSP Głodowo przy łodzi podczas uroczystej zbiórki

Damsko-Męskie Spotkania Marcowe w Lelewelu

Wyteśknione, słodkie i rozśpiewane

Do Pułtuskiej Biblioteki Publicznej im. Joachima Lelewela wróciły po przerwie Damsko-Męskie Spotkania Marcowe, organizowane z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet. Już szesnasta edycja odbyła się 7 marca, a Czytelnia im. Czesława Dubiejka wypełniła się gośćmi.

Dla pań i towarzyszących im nielicznych panów wystąpił Kuba Michalski, autor, kompozytor, wokalista i gitarzysta. Nagrał pięć płyt z zespołem „Cotton Cat” i pięć albumów solowych. Wielokrotnie nagradzany, w duecie z Justyną Bacz wygrał Festiwal Pieśni Leonarda Cohena w Krakowie. Ma w swoim repertuarze „Ballady i romanse” Adama Mickiewicza, utwory Bolesława Leśmiana, Juliana Tuwima i Wisławy Szymborskiej, do których skomponował muzykę. Artysta śpiewał, akompaniując sobie na gitarze, a piosenki przeplatał anegdotami, nawiązując kontakt z publicznością, której głosy dołączały

Tort pokroili (od lewej) wicestarosta Beata Józwiak i dyrektor Lelewela Bożena Potyraj

do jego głosu. Koncert nosił tytuł „Będziesz moją Panią”, nie zabrakło więc piosenki autorstwa Marka Grechuty z jego repertuaru, tytułowanej czasem „Marzenie”.

Zyczenia paniom z okazji ich święta złożyli: starosta Jan Zalewski oraz burmistrz Wojciech Gregorczyk i przewodniczą-

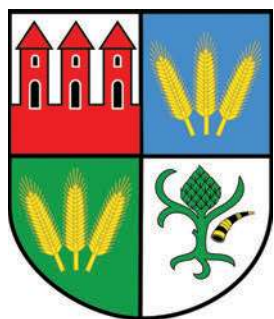
cy Rady Miejskiej Ireneusz Purgacz, w imieniu których głos zabrał zastępca burmistrza Mateusz Miłoszewski.

Uroczystość, zgodnie z tradycją, zakończyła się degustacją tortu, który pokroiły dyrektor Lelewela Bożena Potyraj i wicestarosta Beata Józwiak, oraz toastu lampką szampana; tort i szampan ufundowali starosta i burmistrz. Wśród gości byli m.in. sekretarz miasta Patrycja Kazimierzczak i skarbnik powiatu Renata Krzyżewska.

– Wyteśknione, słodkie i rozśpiewane – tymi słowami można określić XVI Damsko-Męskie Spotkania Marcowe, które odbyły się wczoraj w naszej Bibliotece – skomentowała 8 marca dyrektor Bożena Potyraj wraz z pracownikami. A paniom raz jeszcze życzyła wszystkiego najlepszego z okazji **IK**

Dla przybyłych wystąpił Kuba Michalski

**POWIAT
PRZASNYSKI**

Tegoroczną posiadaczką statuetki młynarza Przasznika, legendarnego założyciela Przasnysza, która przyznawana jest corocznie za zasługi dla regionu w dziedzinie nauki, oświaty, gospodarki i działalności społecznej została Ewa Łukasiak.

Przasznik 2023 za fotografię

Wyróżnienie to przyznaje Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Przasnyskiej, które doceniło wieloletnie dokumentowanie miasta poprzez fotografie, prezentację prac w Internecie i promowanie Przasnysza.

Laureatka mieszka w Przasnyszu. Ukończyła Szkołę Podstawową nr 3 oraz Liceum Ogólnokształcące im. KEN, tu założyła rodzinę i pracuje zawodowo. Interesuje się historią, rozwojem i kulturą miasta, a jedną z jej wielkich pasji jest właśnie fotografia. Przasnysz na jej zdjęciach jawi się jako kolorowe, pełne życia miasto. Dokumentuje architekturę, pejzaże i życie miasta. Swoje prace udostępnia w mediach, także w licznych publikacjach m.in.: w „Roczniku

Przasnyskim”, „Okres II wojny światowej we wspomnieniach sióstr Klarysek Kapucynek z Przasnysza”, „Szlakiem kultury powiatu przasnyskiego”, „(Nie) widzialne stugranicze”, „Z przasnyskich opłotków”, kalendarzach i magnesach wydawanych przez różne podmioty, jak również w Teleexpresie. Jej prace można obejrzeć na korytarzach Urzędu Miasta. Współpracuje z wieloma lokalnymi instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami. Udziela się w wielu organizacjach społecznych, m.in. Stowarzyszeniu „Razem”, Towarzystwie

Przyjaciół Ziemi Przasnyskiej, Radzie Dziedzictwa Regionalnego czy Kapitułe Medalu „Stanisława Ostoi Kotkowskiego”.

ES-Ka

Ruszyła kolejna zbiórka

Do przasnyskich zbiorok dla nauczycielki Ani Gruszek i ratownika medycznego Michała Malińskiego dołączyła kolejna. Jej adresatem jest Mariusz Maciaszczyk - znany pasjonat historii i rekonstruktor - prezes GRH 14 Pułku Strzelców Syberyjskich i jej założyciel.

Zbiórka oraz grupa z licytacjami (pod nazwą: Licytacje dla Mariusza Maciaszczyka) ruszyły na facebooku. Można na niej kupować wystawione przedmioty i usługi, ale także przekazywać na licytację swoje rzeczy.

Mariusz Maciaszczyk przebadał i zidentyfikował ponad 100 cmentarzy wojennych z okresu I wojny światowej na Północnym Mazowszu. Jest autorem lub współautorem wielu artykułów i publikacji dotyczących historii regionalnej. Od kilkunastu lat działa w ruchu rekonstrukcyjnym, jest współzałożycielem Grupy

Rekonstrukcji Historycznej 14 Pułku Strzelców Syberyjskich z Przasnysza.

Zdiagnozowano u niego guza chromochłonnego nadnerczy co skutkowało długotrwałymi pobytami w szpitalach. W międzyczasie problemy zdrowotne narastały, występowały skoki ciśnienia, dołączyły duszności i uciążliwy refluks. W styczniu ub.r. Mariusz zaraził się koronawirusem i ponownie trafił do szpitala. Podczas pobytu na oddziale rehabilitacyjnym, wykryto u niego przepuklinę przełykową, która uciska na woreczek osierdzeniowy serca i uniemożliwia normalne funkcjonowanie. Operacja przełyku nie może się jednak odbyć ze względu na niekontrolowane skoki ciśnienia. Częste pobyty w szpitalach, niekontrolowane skoki ciśnienia i tachykardia wykluczają pracę zarobkową, natomiast leki, które musi przyjmować przekraczają jego możliwości finansowe. Mariusza wspiera rodzina - żona i czwórka dzieci, z których najstarsze ma 19 lat, a najmłodsze dopiero rok. O pomoc dla Mariusza apelują jego przyjaciele z GRH 14 Pułku Strzelców Syberyjskich.

Eska

Tu stawiał pierwsze kroki

Przed kilkoma dniami Grzegorz Wędyński - wychowanek MKS Przasnysz i były reprezentant Polski w piłce nożnej odwiedził Urząd Miasta i Szkołę Podstawową nr 2 w Przasnyszu. Jego wizyta stała się okazją do wręczenia mu tytułu Honorowego Obywatela Miasta Przasnysz.

Tytuł ten otrzymał w ub. r. na wrześniowej sesji Rady Miasta, nie mógł go jednak wtedy odebrać. Mieszka obecnie w Belgii, gdzie pracuje jako trener. Uchodzi za jednego z najbardziej utytułowanych przasnyskich sportowców - piłkarzy. Karierę piłkarską rozpoczął w MKS Przasnysz. Związany był jako zawodnik, potem trener z wieloma klubami sportowymi, m.in. Polonia Warszawa, Legia Warszawa, Maccabi Tel Awiw, Górnik Łęczna, Narew Ostrołęka, Pogoń Siedlce. Jesienią 2013 roku wyjechał do USA, gdzie został szkoleniowcem FC Icon New Jersey, a po pół roku Polonii New York S.C. Z tym ostatnim zespołem zdobył dwukrotnie mistrzostwo Ameryki Północnej klubów polonijnych, został także wybrany trenerem roku 2014 przez tamtejszy związek klubów polonijnych. Od 2015 roku mieszka w Belgii, gdzie

FOT. UM PRZASNYSZ

współpracuje z klubami jako manager. Grzegorz Wędyński odwiedził także Szkołę Podstawową nr 2 im. Henryka Sienkiewicza w Przasnyszu, której jest absolwentem i gdzie stawiał pierwsze sportowe kroki. Spotkał się z uczniami i dyrekcją szkoły. Opowiadał o swojej karierze sportowej i zachęcał młodzież do uprawiania sportu

Eska

Grzegorz Wędyński odbiera tytuł Honorowego Mieszkańca Przasnysza...

...i podczas spotkania z uczniami w swojej szkole

Bogate w pomysły

„Ale Babki” - zespół działający w ramach Koła Gospodyń Wiejskich w Bogatem, został zdobywcą nagrody - statuetki im. Ireny Kotowicz Borowy podczas XL Mazowieckich Zapustów, które tego roku miały miejsce w Gołyminie-Ośrodku.

Kierownikiem zespołu jest pani Sabina Pawłowska, która czuwa nad całością, podkreślając jednakże wkład poszczególnych członków zespołu. O stroje dla zespołu stara się Marzena Kalinowska, dzięki której powstaje większość barwnych kreacji. Scenariusz natomiast układa Karolina Kulpanowska, która na co dzień pracuje w przedszkolu i ma szalone pomysły.

Wszystkie panie są członkiniami Koła Gospodyń Wiejskich. W jego szeregach są panie w różnym wieku. Od 25-latek po 70-latki. Koło zrzesza 34 osoby, w tym jest także 8 panów. Nie są to jednak jedyni panowie, którzy działają w tej grupie, ponieważ małżonkowie pan również wspierają ich działalność.

- Potrafimy wspólnie coś razem zrobić - powiedziała Sabina Pawłowska - są to m.in. działania charytatywne, czy działania na rzecz naszej społeczności. Są

FOT. ESKA

Od lewej: szefowa KGW i sołtys Katarzyna Kopka i kierownik zespołu Ale Babki Sabina

wśród nas osoby o różnych zawodach, potrafimy gotować, piec ciasta, śpiewać, jest kilka urodzonych artystek, każdy daje z siebie co potrafi. Pokazujemy, że warto się rozwijać i pokazywać na każdym kroku. Chodzi także o uwrażliwienie, pokazanie ludziom, że nie jesteśmy obojętni na czyjąś krzywdę, że chcemy pomagać. Nie patrzymy na to, czy mamy z tego jakieś korzyści, czy ktoś będzie nas za to chwalił. Po prostu robimy to - bo chcemy.

Panie z Koła Gospodyń Wiejskich w Bogatem mają już za sobą wiele sukcesów. Zdobyta statuetka jest już

drugą, bowiem pierwszą zespół zdobył w Czernicach Borowych na Mazowieckich Zapustach 2020, ostatnich przed pandemią. Również w 2020 r. Koło Gospodyń Wiejskich z Bogatego

wzięło udział w przasnyskiej Sołtysiadzie. Sołectwo Bogate zdobyło wówczas I miejsce. Również I miejsce panie zdobyły w Powiatowym Przeglądzie KGW zorganizowanym przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Przasnysz w Świętym Miejsu 2021 r. (za scenki i potrawy regionalne). Rok później w tej samej imprezie w turnieju Sołtysiada zajęły III miejsce. Nie bez znaczenia był udział w Pomorskim Forum Gospodyń Wiejskich w Gdyni w 2020 r.

Panie brały udział również w Przeglądach Kultury Regionalnej oraz wielu akcjach charytatywnych i imprezach okolicznościowych (Mazowiecki Kongres Kół Gospodyń Wiejskich w Żurominie w 2012, Pożegnanie Wakacji, Dzień Dziecka, Jarmark Staropolski, Festiwal Smaków Regionalnych, Jarmarki Świąteczne). Podczas ostatnich Mikołajek odwiedziły dzieci z przedszkola w Bogatem i Przygotowały dla nich upominki, a przed „tłustym czwartkiem” wspólnie piekły pączki. Była dobra zabawa z elementem edukacyjnym - dzielenie się przepisami kulinarnymi.

ES-K

Jechał za szybko

10 marca około godziny 8.30 w Świniarach (gmina Krzynowłoga Mała) samochód osobowy fiat panda uderzył w drzewo.

Kierowca samochodu stracił panowanie nad kierownicą i wypadł z drogi. Na miejsce wezwano karetkę, która po udzieleniu czynności ratunkowych przewiozła osobę poszkodowaną do przasnyskiego szpitala.

eska

Będą pieniądze na renowację zabytków

Najbardziej z rządowego programu skorzystają kościoły, kaplice oraz inne obiekty sakralne

Około 9 mln złotych dofinansowania mogą dostać samorządy w powiecie makowskim na remont zabytków. Pieniądze na ten cel pochodzą z uchwalonego przez Radę Ministrów pod koniec ubiegłego roku Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. Nabór wniosków pilotuje osobiście wicepremier Henryk Kowalczyk.

Wicepremier spotkał się 6 marca z przedstawicielami jednostek samorządowych powiatu oraz parafii dekanatu makowskiego po to, by poznać skalę potrzeb. W spotkaniu uczestniczyła konserwator zabytków Małgorzata Balcerzak, kierownik delegatury Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Ostrołęce. Samorządowcy przedstawili zakres prac oraz wstępny, szacunkowy koszt ich realizacji.

Rządowy Program Odbudowy Zabytków obejmuje bezzwrotne dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich oraz robót budowlanych przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków. Wnioski o dofinansowanie mogą

składać wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego. Ich realizacja będzie się odbywać poprzez promesy inwestycyjne, których udzieli samorządom Bank Gospodarstwa Krajowego. Żeby dostać dofinansowanie wnioskodawcy muszą wykazać udział własny w wysokości nie niższej niż 2%.

Najwięcej skorzystają parafie

Wśród zabytków powiatu makowskiego wpisanych do rejestru największą część stanowią kościoły, kaplice oraz inne obiekty sakralne i to one głównie skorzystają z rządowego programu.

Nabór wniosków do Rządowego Programu Odbudowy Zabytków pilotuje osobiście wicepremier Henryk Kowalczyk

Przedstawiony przez wójtów zakres prac w tych obiektach obejmuje wymianę pokryć dachowych, remont dzwonnicy, kaplic i nagrobków cmentarnych oraz renowację ołtarzy, feretronów i obrazów.

Mniej natomiast jest zabytków świeckich. Wśród nich znany z pobytu w nim jako guwernantki Marii Curie Skłodowskiej dworek w Szczukach w gminie Płoniawy, od lat niszczący, wymagający gruntownego remontu. Niestety, mimo pilnej potrzeby podjęcia tam prac konserwatorskich nie znalazł się na liście zgłoszonych przez wójta potrzeb.

Drugim, ważnym obiektem zabytkowym wymagającym pilnego remontu choćby z tego powodu, że jest już udestępniony dla zwiedzających są forty carskie Twierdzy Różan, z mocno zniszczonym ale zadbanym pod względem utrzymania porządku Fortem I, przeznaczonym na muzeum. Ten obiekt uwzględnił w swoich potrzebach jako priorytetowy burmistrz Różana, Piotr Świdzki.

Jako, że w ostatnich kilkudziesięciu latach gmina udzieliła z własnego budżetu prawie 2 mln zł dotacji dla parafii, będziemy składać wniosek na Fort I albo na prace przygotowawcze do rewitalizacji Placu Obrońców Różana w strefie podlegającej konserwatorowi. Z mojej najlepszej wiedzy wynika, że kościół nie wymaga obecnie żadnych prac konserwatorskich - powiedział w uzasadnieniu.

Z burmistrzem polemizował spóźniony na spotkanie ksiądz Stanisław

Siemion, proboszcz Parafii pw. Świętej Anny w Różanie twierdząc, że konserwacja wymaga zawiłymi ścianami kościoła. Między panami wywiązała się krótka, niezbyt miła dyskusja, którą burmistrz Świdzki uciął jednym zdaniem podkreślając stanowczo, że bez względu na to jakie będzie rozstrzygnięcie, Miasto złoży wniosek na Fort I.

Łyżka dziegciu w dzbanku miodu

„Darowanemu koniowi w zęby się nie zagłada”. Tak mówi znane przysłowie, jednak w odniesieniu do publicznych pieniędzy obowiązuje, a przynajmniej powinna obowiązywać, zasada transparentności czyli jasnego i zgodnego z prawem określenia wszystkich warunków ich pozyskania i rozliczenia. W przypadku środków z wymienionego wyżej programu w tej kwestii jest wiele niewiadomych - o czym mówi się w kulisach. I to nieco przysłania radość z nieoczekiwanego prezentu. Problem tkwi w tym, że wnioskodawcy czyli samorządy powinny określić we wniosku czy będą same realizować inwestycję czy - jak dopuszcza regulamin - w odniesieniu do zabytków sakralnych prześlą dotację parafiom. Na jakich zasadach, tego właśnie jeszcze nie wiadomo, a czas nagli bowiem nabór wniosków już raz przedłużony kończy się 17 marca.

a.mel.

KRONIKA POLICYJNA

W marcu jak w garncu

Marzec „raczy” nas zmienną pogodą. Wieczorem zielono, rano biało - tak można podsumować ub. tydzień. Warunki atmosferyczne nie sprzyjały kierowcom, doszło do kilku kolizji.

W środę (8 marca br.) rano dyżurny makowskiej komendy otrzymał zgłoszenie o zdarzeniu drogowym, do którego doszło w Kobylniku w gminie Płoniawy-Bramura.

Na miejscu policjanci ustalili, że 21-latek kierujący golfem nie dostosował prędkości do warunków na drodze i zjechał na pobocze, a następnie uderzył w drzewo. Kierująca była trzeźwa. Na szczęście okazało się, że obrażenia jakich doznała nie zagrażały jego życiu i zdrowiu. Zdarzenie to zostało zakwalifikowane jako kolizja drogowa.

Dwa dni później, w piątek (10 marca br.) o godzinie 7:00 w miejscowości Głódki (gm. Szelków) 33-letnia kierująca toyotą także nie dostosowała prę-

kości do warunków na drodze, zjechała na pobocze i wywróciła auto na bok. Tego samego dnia o godz. 8:00 w Różnie na ul. Królowej Bony, 23-letnia kierująca nissanem (z tej samej przyczyny jw.) zjechała na pobocze i wjechała do rowu.

Obydwie kierujące były trzeźwe. Nie odniosły poważnych obrażeń.

Policja apeluje o ostrożną jazdę i zwracanie uwagi na warunki panujące na drogach.

Ukradł samochód w Gorzowie Wielkopolskim, wpadł w gm. Sypniewo

Policjantów z makowskiej komendy zainteresował samochód o obcych numerach rejestracyjnych, który krążył po terenie powiatu. Podczas kontroli okazało się, że auto jest kradzione.

Osobową mazdą podróżowało dwóch mężczyzn w wieku 63 i 41 lat. Policjantom swoje zachowanie tłumaczyli handlem elektronarzędziami, chociaż takowych przy sobie nie mieli. Podczas kontroli makowscy kryminalni odkryli, że mazda, którą podróżują mężczyźni, została skradziona z parkingu w Gorzowie Wielkopolskim.

Z okolic tego miasta, oddalonego od Sypniewa o ponad 560 km, pochodzili

także podróżni. W trakcie czynności policjanci ustalili, że za kradzież jest odpowiedzialny 63-latek. Grozi mu do 5 lat pozbawienia wolności.

85-latek handlował nielegalnym towarem

Ponad 3 tysiące sztuk papierosów i 5,5 kg tytoniu bez polskich znaków akcyzy ujawnili i zabezpieczyli makowscy policjanci zwalczający przestępczość gospodarczą. Nielegalny towar funkcjonariusze znaleźli u 85-letniego mieszkańca Różana.

Policjanci zespołu do spraw przestępczości gospodarczej z Komendy Powiatowej Policji w Makowie Mazowieckim realizowali czynności na terenie Różana, gdzie przeszukali mieszkanie należące do 85-letniego mężczyzny. Podejrzewali, że może on posiadać tytoń i papierosy bez polskich znaków akcyzy i sprzedawać je wbrew obowiązującym przepisom.

W mieszkaniu policjanci ujawnili i zabezpieczyli ponad 3 tysiące sztuk papierosów różnych marek oraz 5,5 kilograma tytoniu bez polskich znaków akcyzy. Wartość rynkowa zabezpieczonego towaru to ponad 2 tys. zł.

Mężczyźnie grozi wysoka grzywna i przepadek zgromadzonego towaru.

kuj

Remont drogi wojewódzkiej

Dwa mosty nieprzejezdne

Od 7 marca br. podróżni nie mogą przejechać z Zalesia do Zamościa w gm. Sypniewo. Sytuacja związana jest z remontem drogi wojewódzkiej. W związku z przebudową należy wybrać alternatywne trasy.

Rozpoczyna się przebudowa drogi wojewódzkiej nr 626. Zamknięte zostały dwa mosty, które zostaną całkowicie przebudowane: w Zamościu i Zalesiu. Są objazdy. Ponad 49 mln zł pochłonie modernizacja drogi wojewódzkiej nr 626 na ponad 24,6-kilometrowym odcinku. 20 października 2022 zostały podpisane umowy z wykonawcami. W wydarzeniu udział wziął m.in. marszałek Adam Struzik i radne województwa mazowieckiego - Joanna Bala oraz Anna Brzezińska. Inwestycja zakłada rozbiórkę starej i budowę nowej konstrukcji jezdni na wskazanych fragmentach. Dodatkowo remont obejmie chodniki, pobocza oraz zjazdy na prywatne posesje - informuje gmina Sypniewo.

W trakcie modernizacji drogi mosty zostaną rozebrane i wybudowane, w związku z czym odcinek Zalesie-Zamość został zamknięty. Inwestycja realizowana będzie na terenie gmin Czerwonka, Sypniewo i Olszewo-Borki. Na jej realizację wykonawca - STRABAG Sp. z o.o. ma rok, z czego kilka miesięcy zostanie poświęcone na budowę mostów. Mieszkańcy powiatu makowskiego oraz przejezdni mogą się spodziewać dużych utrudnień. Zakończenie przebudowy obu mostów planowane jest w sierpniu br., jednak zwykłe terminy te ulegają przesunięciu.

W związku z tym Starostwo Powiatowe w Makowie Mazowieckim poinformowało, że zmianie ulegną trzy linie komunikacji autobusowej:

- Maków Mazowiecki - Krasnosielc, przez Gąsewo, Sypniewo, Mamino;
- Maków Mazowiecki - Maków Mazowiecki, przez Krasnosielc i Sypniewo;
- Krasnosielc Rynek - Krasnosielc Szkoła, przez Sypniewo.

Autobusy będą jeździć wyznaczonymi objazdami.

kuj

21-latek uderzył vw w drzewo

FOT. KPP MAKÓW MAZ.

SP nr 4 w Ciechanowie

Naukowcy znad Łydyni chcą być jak Ignacy

Ósmoklasiści ze Szkoły Podstawowej nr 4 im. 21 Warszawskiego Pułku Piechoty „Dzieci Warszawy” w Ciechanowie uczestniczą w VII edycji programu edukacyjnego „Być jak Ignacy”.

Zrzeszeni w kole „Naukowcy znad Łydyni”, prowadzonym przez nauczycielki Annę Chrostowską, Beatę Stypik i Kamilę Wojciechowską, zgłębiają wiedzę, przeprowadzają eksperymenty i doświadczenia, a inspiracją dla nich jest Ignacy Łukasiewicz.

„Być jak Ignacy” to program edukacyjny dla szkół podstawowych, którego organizatorem jest Fundacja PGNiG im. Ignacego Łukasiewicza. VII edycja wystartowała pod hasłem „Zostań ambasadorem nauki”. Zainteresowała się nią Anna Chrostowska, nauczycielka biologii w ciechanowskiej SP nr 4. Dołączyły do niej koleżanki nauczycielki: Beata Stypik – matematyki i fizyki oraz Kamila Wojciechowska – chemii. Zachęciły ósmoklasistów do udziału w programie i tak powstało, liczące kilkanaście osób, koło naukowe „Naukowcy znad Łydyni”, mające charakter interdyscyplinarny jak sam program. Jego celem jest „popularyzacja polskiej nauki oraz pielęgnowanie pamięci o wybitnych, polskich naukowcach i wynalazcach”, a promować naukę wśród rówieśników mają właśnie dzieci i młodzież.

„Naukowcy znad Łydyni”

Uczniowie nie tylko utrwalają i poszerzają zdobytą wiedzę, ale i kształcą swoje

umiejętności oraz zdobywają nowe. Poznają postacie polskich naukowców, których odkrycia przyczyniły się do rozwoju światowej nauki i techniki, ale i przeprowadzają eksperymenty i doświadczenia.

Uczestnictwo w projekcie „Być jak Ignacy” pozwala połączyć dwie strefy: historii i nauki. Stanowi realne połączenie zdobytej wiedzy naukowej, czysto teoretycznej z eksperymentalnym badaniem rzeczywistości. Ciągła chęć eksperymentowania rozwija w uczniach kreatywne myślenie, skłania do rozwoju badawczego, a przy okazji wzbudza wiele pozytywnych emocji, czego u nas podczas zajęć nie brakuje – mówi Anna Chrostowska, inicjatorka projektu.

Każda lekcja to niesamowita przygoda, odkrywanie czegoś nowego. Uczniowie zgłębiając dokonania wynalazców, dzięki zajęciom praktycznym badają prawa fizyki, budują model Układu Słonecznego, okręty podwodne, uczą się wiązać podstawowe węzły żeglarskie. Przy

Członkowie koła „Naukowcy znad Łydyni”

Młodzież podczas zajęć

tym doskonalić umiejętność pracy w grupie, kształtować właściwe relacje społeczne czy

ćwiczyć spostrzegawczość – dodaje Beata Stypik, jedna z opiekunek koła.

Zaangażowanie uczniów przeszło nasze najśmielsze oczekiwania. Bardzo chętnie uczestniczą oni w zajęciach, współpracują i, co najważniejsze, świetnie się przy tym bawią. Łączą przyjemne z pożytecznym, a my razem z nimi – dzieli się wrażeniami Kamila Wojciechowska, również opiekunka koła.

Nauczycielki podzieliły się tematami zajęć, jakie przewidziano w programie. Korzystają z interaktywnych scenariuszy zajęć, filmów edukacyjnych oraz instrukcji do przeprowadzenia eksperymentów i doświadczeń, jakie zapewnili organizatorzy. Część pomocy naukowych tworzą sami uczniowie pod ich kierunkiem. W tym roku inspiracją do działań jest Ignacy Łukasiewicz, wynalazca lampy naftowej, farmaceuta i przedsiębiorca oraz jego współpracownicy: Ala i robot Blu.

„Naukowcy znad Łydyni” zrealizowali już większość tematów lekcyjnych, m.in. dotyczące cząstek elementarnych i chemii w życiu codziennym, Układu Słonecznego czy kryptologii – dowiedzieli się, jak tworzyć bezpieczne hasła. Poznali postacie Marii Skłodowskiej-Curie, laureatki Nagrody Nobla z fizyki i chemii czy inżyniera Stefana Drzewieckiego, pioniera żegluga podwodnej i lotnictwa. Oprócz astronomii czy kryptologii, na zajęciach pojawia się wiedza m.in. z ekonomii, przyrody czy optyki.

Ambasadorzy nauki i konkurs

Założenie koła naukowego i realizacja zajęć (program zakłada realizację 16 lekcji) to nie wszystko. Uczestnicy mogą podjąć dodatkowe

działania „ambasadora nauki” i promować wiedzę i umiejętności wśród swoich rówieśników czy w lokalnej społeczności oraz w mediach społecznościowych.

Programowi „Być jak Ignacy”, który został objęty patronatem Ministerstwa Edukacji i Nauki, towarzyszy konkurs dla kół naukowych. Za wszystkie działania podejmowane w ramach realizacji programu koła otrzymują punkty. Można je zdobyć m.in. za przesłanie raportu z zajęć, wykonanie gazetki szkolnej czy umieszczenie informacji o programie na stronie internetowej szkoły. Najwyższym punktowym zadaniem jest praca konkursowa, polegająca na stworzeniu projektu w formie makiet, urządzenia, prezentacji lub filmu na jeden z tematów, które pojawiły się na zajęciach. Należy ją wykonać do 22 maja br. Laureatami zostają zespoły, które zebraly największą ilość punktów.

Do zdobycia, jak informują organizatorzy, są nagrody pieniężne dla szkół i nauczycieli oraz nagrody rzeczowe dla uczniów. Zwycięskie szkoły otrzymają również prestiżowy tytuł „Naukowej Szkoły Ignacego”, a najlepszy zespół otrzyma tytuł „Szkoły Roku”.

Młodzi „Naukowcy znad Łydyni” razem ze swoimi opiekunkami również wezmą udział w konkursie. Na czym będzie polegać ich praca konkursowa, na razie nie wyjawiają. Za to realizują kolejne interesujące tematy. Czekają także na spotkanie z wykładającą akademickim oraz wyprawą do Parku Nauki Torus w Ciechanowie.

IK

Dzień Kobiet w Regiminie

Podarunki, loterie, pyszny tort, a na deser koncert popularnego zespołu - takie atrakcje przygotowano w Regiminie z okazji gminnego Dnia Kobiet.

Wieczór w hali sportowej szkoły podstawowej w Regiminie upłynął paniom oraz przybyłym gościom w przyjemnej atmosferze.

Niech Dzień Kobiet trwa cały rok a podarunki, dobre słowa i okazywane wam uczucia sprawiają, że w radości każdego dnia – mówiła ze sceny do przybyłych kobiet Mariola Kolakowska, wójt gminy Regimin.

Z okazji Dnia Kobiet hala sportowa wypełniła się po brzegi

Na uroczystości nie mogło zabraknąć posłów, samorządowców czy lokalnych przedsiębiorców. Pyszny tort był dziełem pań z miejscowego Koła Gospodyń Wiejskich. Gwiazdą programu był koncert zespołu Baby Full.

erem

Krasne

Odznaczeni funkcjonariusze

Dwaj policjanci z Posterunku Policji w Krasnem – sierż. Damian Bieniek i mł. asp. Kamil Gądomski odebrali medale „Gloria Prasnensis Terrae”, przyznawane przez starostę przasnyskiego Krzysztofa Bieńkowskiego, który jest także pomysłodawcą odznaczenia. Medal „Gloria Prasnensis Terrae”, co znaczy „Chwała Przasnyskiej Ziemi” otrzymują wyróżnieni obywatele, instytucje i organizacje pozarządowe, które całokształtem działalności zawodowej, społecznej i publicznej, względnie realizacją swoich działań w sposób szczególny przyczyniają się do gospodarczego, kulturalnego i społecznego rozwoju Powiatu Przasnyskiego.

Odznaczonym medal wręczył w swoim gabinecie, w obecności komendanta PP insp. Tomasza Łysiaka starosta Krzysztof Bieńkowski. Przyznany został za uratowanie życia 43-letniej mieszkanki wsi Milewo-Rączki w gminie Krasne, zatrutej

FOT. PRZASNYSK

dwutlenkiem węgla. Do zdarzenia doszło 1 marca. Na numer 112 do Wojewódzkiego Centrum Powiadomiania Ratunkowego zadzwoniła kobieta z informacją, że w jej jednorodzinny dom jest duże zadymienie. Z trudem podała adres. Policjanci z posterunku w Krasnem po otrzymaniu informacji pojechali pod wskazany adres. Zastali wypełniony dymem dom. Na wołanie nikt nie odpowiadał. Przeszukali mieszkanie i odnaleźli nieprzytomną kobietę. Wynieśli poszkodowaną i udzielili pomocy. Kobieta została przewieziona do szpitala.

Eska

Przasnysz

Na ratunek sercom

W ramach zgłoszonego do ubiegłorocznego Budżetu Obywatelskiego Przasnysza projektu „Na Ratunek Sercom” miasto montuje urządzenia do automatycznej defibrylacji.

Ich koszt (montaż i zakup) wyniósł 50 tysięcy złotych. Z tą inicjatywą wyszli sami mieszkańcy, którzy widzieli taką potrzebę, zaś projekt zdobył wymaganą liczbę głosów.

Pierwsze urządzenia pojawiły się już w miejskich szkołach podstawowych oraz bibliotece, która jest chętnie odwiedzana przez mieszkańców miasta wypożyczających książki, a także biorących udział w organizowanych przez placówkę imprezach.

Mieliśmy już takie przypadki, że ktoś stracił przytomność u nas w bibliotece i czekaliśmy na karetkę bardzo długo – powiedziała Małgorzata Sobiesiak, dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Zofii

Nałkowskiej w Przasnyszu. – W tej chwili, kiedy mamy to urządzenie jesteśmy spokojniejsi. Myślę także, że uczestnicy naszych wydarzeń będą czuli się tutaj bezpieczniej.

AED, czyli automatyczny defibrylator zewnętrzny za pomocą poleceń głosowych pomaga przeprowadzić defibrylację w przypadku zatrzymania akcji serca. W sumie na terenie miasta zostanie zamontowanych osiem takich urządzeń. Pojawiają się we miejskich szkołach podstawowych – nr 1, 2 i 3, oraz przy Urzędzie Miasta, Ośrodku Sportu i Rekreacji, Miejskiej Bibliotece Publicznej, Muzeum Historycznym oraz na targowisku miejskim przy ul. Polnej. Defibrylator może zostać użyty w nagłych przypadkach, kiedy konieczne jest ratowanie życia ludzkiego z powodu nieprawidłowej akcji serca. Defibrylacja to medyczny zabieg polegający na zastosowaniu prądu stałego o określonej energii. Urządzenia do jej przeprowadzania, które pojawiają się w Przasnyszu będą intuicyjne i proste w obsłudze.

eska

Ekologiczna gmina

Ogólnopolski sukces Lubowidza

Samorząd został wyróżniony na arenie wojewódzkiej i ogólnopolskiej za realizację projektu „Odnawialne źródła energii w Gminie Lubowidz”. Jego realizacja kosztowała niemal 3,3 mln zł.

Pierwsze miejsce na Mazowszu, drugie w skali kraju w plebiscycie „Inwestycje z perspektywą 2023” organizowanym przez Serwis Samorządowy PAP zajął ww. wspomniany projekt Lubowidza.

Zadanie polegało na wykonaniu prac związanych z budową systemów wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej w obiektach gminnych i indywidualnych domach mieszczących się na

terenie miasta i gminy Lubowidz, z zastosowaniem instalacji energii odnawialnej.

Jak informuje samorząd, w ramach projektu zamontowano 45 instalacji fotowoltaicznych o mocy łącznej 415 kW, 29 kolektorów słonecznych do podgrzewania wody oraz 13 kotłów na biomasę (źródła ciepła).

Projekt jest jedynym takim realizowanym w regionie. Pozwala on na zwiększenie znaczenia OZE dla środowiska i ułatwia przejście na gospodarkę zeroemisyjną. Jest promocją odnawialnych źródeł energii. Dzięki niemu dochodzi do redukcji emisji CO2 i innych gazów do atmosfery. Wpisuje się w aktualną potrzebę ochrony powietrza i przyrody. Dzięki projektowi mieszkańcy mają ekologiczne źródła ogrzewania, darmowe systemy podgrzewania

wody i tanią energię elektryczną – informuje nas Lucyna Kowalska, sekretarz i kierowniczka referatu Promocji Gminy i Pozyskiwania Funduszy UMig w Lubowidzu.

Na ten cel samorząd przeznaczył niemal 3,3 mln zł, z czego ponad 2,6 mln zł stanowiło dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego. To nie jedne nagrody dla projektu Lubowidza, bowiem samorząd uzyskał również wcześniej nagrodę w plebiscycie „Lider Zmian” organizowanym przez Mazowiecką Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych i zajął I miejsce w subregionie ciechanowskim.

Miasto i gmina Lubowidz dąży do pozytywnej zmiany energetycznej. Tereny te nie są zurbanizowane, ani uprzemysłowione, a wręcz przeciwnie, dominują tu lasy i pola uprawne. Z tego względu gmina ma predyspozycje tury-

styczne. Inwestowanie w odnawialne podnosi nie tylko komfort życia mieszkańców, ale także atrakcyjność tego obszaru.

kuj

Miliony Polaków cierpią na tzw. choroby rzadkie

Choroby rzadkie nie są wcale tak unikatowe, ponieważ dotyczą 6-8 proc. populacji każdego kraju - co w przypadku Polski oznacza nawet trzy miliony pacjentów. Dotychczas jednak potrzeby tych osób były często pomijane w krajowej polityce zdrowotnej, a lista problemów, z jakimi muszą się mierzyć, na czele z istną „odyseją diagnostyczną”, od lat pozostaje niezmienna.

Prof. dr hab. med. Beata Kieć-Wilk, kierownik Pracowni Rzadkich Chorób Metabolicznych Katedry i Kliniki Chorób Metabolicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, w rozmowie z Polską Agencją Prasową opisała położenie oraz potrzeby pacjentów cierpiących na ASDM (ang. Acid Sphingomyelinase Deficiency), którzy nie mają w Polsce dostępu do leczenia, a świadomość społeczna dotycząca tej choroby jest bardzo niska.

- ASDM jest to jedna z wrodzonych wad metabolizmu. Polega ona na niedoborze lub nieprawidłowym funkcjonowaniu enzymu lizosomalnego rozkładającego związek lipidowy (sfingomielinę). Prowadzi to do niekontrolowanego gromadzenia się lipidów w różnych komórkach i tkankach, a w rezultacie do uszkodzenia wielu narządów m.in. śledziony czy wątroby - tłumaczy prof. Kieć-Wilk.

Problemy z prawidłową diagnozą i dostępnością leczenia tej rzadkiej, genetycznej i postępującej choroby doskonale ilustrują skalę wyzwania, z jakimi borykać się muszą pacjenci z pozostałymi chorobami wrodzonymi.

Pierwszym wyzwaniem jest diagnostyka. Droga do rozpoznania chorób często wymaga współpracy wielu specjalistów, a zaczyna się już w gabinecie lekarza rodzinnego. Wrodzone wady metabolizmu w tym choroby spichrzniowe, mogą rozwijać się niezauważone przez lata. Zarza się, że wyniki badań interpretowane są w oderwaniu od specyficznych objawów i nie skłaniają lekarza rodzinnego do skierowania pacjenta na badania w kierunku chorób wrodzonych.

- Należy skończyć z sytuacją, w której pacjenci często latami wędrują pomiędzy kolejnymi specjalistami i „na własną rękę” podejmują próbę zdiagnozowania swojej choroby. Warto podkreślić, że właściwe, możliwe wczesne rozpoznanie i dzięki

temu włączenie leczenia celowanego, ma w chorobach rzadkich fundamentalne znaczenie. Poprawia nie tylko rokowanie tych chorych, ale i polepsza ich jakość życia - podkreśla profesor.

Co więcej, medycyna w ostatnich latach zanotowała w tym obszarze olbrzymi postęp, w związku z czym rosnącą liczbę chorób wrodzonych można wykryć już za pomocą prostych testów przesiewowych (tzw. testy suchej kropli krwi). Pozwalają one również uniknąć pomyłek w procesie diagnozy - chociażby ASDM, wciąż dość powszechnie nazywaną chorobą Niemann-Picka czy myloną z innymi chorobami spichrzniowymi, jak choćby chorobą Gauchera.

- Kolejną kwestią jest dostęp do nowoczesnych terapii. Dawniej, ponieważ nie było innych możliwości, leczono tylko objawowo, np. toczono koncentraty płytek krwi lub usuwano powiększone/ uszkodzone narządy. Później były próby leczenia komórkami macierzystymi, przeszczepu szpiku kostnego czy jak w przypadku ASDM przeszczepu wątroby. Obecnie dla pacjentów z ASDM udało się zsyntetyzować egzogenny enzym, który można podawać jest dożylnie jako substytut i w ten sposób uzupełniać jego deficyt w organizmie człowieka, jest to uznana metoda leczenia tzw. enzymatycznej terapii substytucyjnej zwana również zastępczą - tłumaczy ekspertka.

Problem polega jednak na tym, że pomimo istnienia terapii, opartej na Oli-pudzie alfa (rekombinowanej ludzkiej kwaśnej sfingomielinazie), nie jest ona jeszcze dostępna w Polsce - i to pomimo pozytywnej rekomendacji Europejskiej Agencji Leków.

- Dotykamy w tym momencie najistotniejszego problemu, jakim jest odsuwanie na dalszy plan chorób wrodzonych zarówno przez cały system, jak i dużą

liczbę lekarzy. Określenie „rzadkie” powoduje, że grupa pacjentów dotkniętych tymi schorzeniami, w momencie rozdzielania pieniędzy na refundację nowych leków czy terapii przegrywa z innymi grupami chorych cierpiących na choroby populacyjne - onkologiczne czy kardiologiczne - zaznacza prof. Kieć-Wilk.

Choć w ciągu ostatnich miesięcy powstał Narodowy Plan ds. chorób rzadkich (choć wymaga on jeszcze implementacji) oraz powołano Fundusz Medyczny (ze środków którego można finansować ich leczenie), to jednak, zdaniem ekspertki, nie można spocząć na laurach. Wiele kwestii wymaga poprawy lub dopracowania - przede wszystkim na poziomie budowania świadomości powszechności tzw. chorób rzadkich wśród lekarzy i pacjentów.

Służyć temu będzie m.in. organizowana, przez prof. B. Kieć-Wilk, w najbliższą sobotę, 4 marca w Krakowie konferencja pt. „Małopolska dla Chorób Rzadkich”. Podczas tego wydarzenia wykłady wygłoszą cenieni specjaliści z czołowych jednostek szpitalnych w Krakowie, a lekarze różnych specjalności będą mieli okazję na wymienienie się doświadczeniami i opiniami w zakresie poprawy sytuacji osób cierpiących na choroby wrodzone.

- Z własnej praktyki wiem, że dorośli pacjenci, z którymi współpracuję, nie chcą pozostawać na garnuszku państwa, mają swoje plany i cele. Kluczowy jest jednak wczesny dostęp do diagnostyki i terapii, który zapobiegnie rozwojowi powikłań i zwolni progresję choroby a przez to może dać im szansę na samodzielne życie, rozwijanie swoich pasji czy osiąganie sukcesów zawodowych - przekonuje prof. Kieć-Wilk.

Źródło informacji: PAP MediaRoom

Jackfruit – egzotyczny owoc – odkrycie dla wegan i wegetarian

Co raz więcej osób sięga po produkty wegetariańskie, a dieta bez mięsa jest coraz bardziej popularna nie tylko w Polsce, ale i na całym świecie. Weganie i wegetarianie cały czas poszukują pełnowartościowych składników, które nie tylko zastąpią mięso w diecie, ale urozmaicą codzienne posiłki. Naprzeciw tym potrzebom wychodzą produkty azjatyckie i wspomniany jackfruit.

Czym właściwie jest jackfruit?

Jest największym na świecie owocem rosnącym na drzewie bochenkowym chlebowca, który osiąga nawet do 40 kilogramów masy. Uprawiany jest w ciepłych regionach i Indii i Bangladeszu. Posiada neutralny smak i aromat, i z łatwością przyjmuje aromaty przypraw, dlatego wystarczy go w odpowiedni sposób przyprawić, aby stał się alternatywą dla wielu popularnych dań.

Jakie są rodzaje jackfruta?

W ofercie marki QF dostępne są na rynku jego trzy rodzaje: żółty dojrzały owoc oraz zielony młody jackfruit (w dwóch formach - w kawałkach lub szarpany)

Sprawdźcie, jakie właściwości posiadają i do jakich dań go moż- na wykorzystać.

- Dojrzały, żółty owoc dzięki korzystnemu stosunkowi glukozy do fruktozy jest dobrym źródłem energii dla osób uprawiających sport wytrzymałościowy lub po prostu dla osób aktywnych fizycznie i umysłowo. Wysoka zawartość beta karotenu nadaje pięknego koloru skórze i dodatkowo chroni ją przed szkodliwym działaniem UV, działa też przeciwstarzeniowo. Zawartość witaminy A poprawia

prawidłową pracę narządu wzroku, a zawartość potasu pomoże w utrzymaniu prawidłowego ciśnienia krwi. Owoce jest lekko słodki, przypomina teksturę mango i dzięki swojej kremowej konsystencji świetnie sprawdzi się w przygotowaniu deserów i koktajli. Natomiast młody, niedojrzały jackfruit jest niskokaloryczny, sprawdzi się w diecie ketogenicznej i posiada niski indeks glikemiczny. Podobnie jak jego żółta odmiana jest bogaty w potas, a dodatkowo jest odpowiedni dla osób na diecie low Fodmap - czyli między innymi dla zmagających się z dolegliwościami jelita drażliwego. Owoce można gotować, smażyć, dusić, piec czy panierować. Ma konsystencję podobną do mięsa, dlatego możemy go wykorzystać do przygotowania burgerów, gulaszy, kebabów czy popularnego curry z mleczkiem kokosowym - wyjaśnia Monika Wodyczko, dietetyk kliniczny firmy De Care.

Biorąc pod uwagę właściwości jackfruta nie można się dziwić, że uznany jest za bardzo wartościowy produkt i świetny substytut mięsa w diecie wegańskiej i wegetariańskiej. Stanowić może jednak także urozmaicenie diety każdego z nas.

Makaron soba z ragu z zielonego jackfruta

SKŁADNIKI:

- 100 g Makaronu soba House of Asia
- 400 g Jackfruta zielonego szarpanego Quality Food
- 2 łyżki Pasty z czosnku House of Asia lub 3-4 ząbki drobno posiekane
- 4 łyżki oliwy z oliwek
- 2 średnie cebule pokrojone w piórka
- 2 pomidory pokrojone w kostkę
- 1 mała marchew starta na tarce
- 500 ml passaty pomidorowej

- Sól i pieprz czarny do smaku
- 1 łyżeczka oregano lub ziół prowansalskich
- 100 g masła
- Świeże zioła do podania
- Świeżo starty ser długo dojrzewający (np. parmezan)

SPOSÓB PRZYGOTOWANIA:

1. Jackfruta przełóż na sitko i wypłucz pod bieżącą wodą, następnie dobrze odciśnij z jej nadmiaru.
2. Makaron ugotuj zgodnie z instrukcją na opakowaniu (zostaw kilka łyżek wody z gotowania).
3. Na rozgrzaną patelnię wlej oliwę, podsmaż odsączonego jackfruta przez 5-6 minut, dodaj pokrojoną cebulę, pastę z czosnku oraz startą marchewkę i smaż kolejne 5 minut. W międzyczasie dodaj pokrojone pomidory, passatę, oregano, dopraw solą, pieprzem i wymieszaj. Przykryj i duś przez 20 minut na wolnym ogniu. Pod koniec raz jeszcze dopraw do smaku.
4. Wymieszaj gotowe ragu z makaronem i wodą z gotowania. Dodaj zimne masło, całość wymieszaj i podawaj z tartym serem.

A na deser polecamy:

Lody z żółtego jackfruta

SKŁADNIKI:

- 1 puszka Jackfruta żółtego krojonego Quality Food (zalewa zamrożona osobno i owoce osobno)
- 400 g mrożonego mango (+ kilka kostek do dekoracji)
- 200 g śmietanki 36%
- 1 łyżka miodu (opcjonalnie)

SPOSÓB PRZYGOTOWANIA:

1. Wszystkie zmrożone składniki umieść w kielichu blendera i zalej śmietanką oraz miodem.
2. Całość zblenduj na wysokich obrotach przez minimum minutę.
3. Gotowe lody przełóż bezpośrednio do pucharków lub dodatkowo schłódź godzinę w zamrażarce.
4. Udekoruj kawałkami mango.

OGŁOSZENIA DROBNE

BUDOWLANE

Hurtownia nowe i używane okna, drzwi, grzejniki. Ojrzeń ul. Ciechanowska 12. 502 543 397

FC-0058/23

Stemple. 506 557 577

PC-00254/23

MOTORYZACYJNE

AUTOKASACJA

604 534 590

FC-0665/22

SKUP SAMOCHODÓW 513 552 226

FC-0027

Kupię samochód Nysa lub inne z lat 80-tych. 698 082 959

FC-0094/23

NIERUCHOMOŚCI

Działki budowlane na granicy Sońsk, Strusin, Gołotczyzna. Tel. 882 842 080. Szczegóły na otodom.pl

FC-0123/23

Do wynajęcia warsztat samochodowy Ciechanów. 503 637 752

PC-00211/23

Sprzedam mieszkanie 39 m² na Ranieckiej Ciechanów lub zamienię na domek na wsi. 785 553 355

PC-00234/23

Sprzedam mieszkanie 37,2 m² Aleksandrówka II piętro-generalny remont. 662 456 316

PC-00240/23

Alternatory, rozruszniki, sprężarki, klimatyzacje

Sprzedaż • naprawa • wymiana

Samochody osobowe, ciężarowe, maszyny rolnicze

Ciechanów, ul. Pułtusk 116 (za stacją benzynową). Tel. 023 673 48 07

Faktury VAT

Lek. Urszula Rudzińska specjalista neurolog

Certyfikowany lekarz medycyny estetycznej

Leczenie: bóle głowy, kręgosłupa, padaczka, choroba Parkinsona, SM Zabiegi medycyny estetycznej

Gabinet: Ciechanów, ul. Spółdzielcza 2 rejestracja: 501 238 075

FCP-N

lek. Dariusz Rudziński SPECJALISTA PSYCHIATRA specjalista psychiatra dzieci i młodzieży

LECZENIE:

depresji, nerwicy, lęku, psychozy, zaburzeń snu - u dorosłych i dzieci

Ciechanów, ul. Spółdzielcza 2 Rejestracja: tel. 501 238 075

FC-3221

Sprzedam mieszkanie 38 m² IV piętro. 500 449 793

PC-00250/23

Sprzedam mieszkanie 42,80 m² w Ciechanowie na ul. Fabrycznej. 797 326 313

PC-00263/23

PRACA

Firma zatrudni kierowcę kat. C+E, kraj. 604 414 197

FC-0033/23

Sprzedam siewnik Poznaniak z agregatem, kosiarkę rotacyjną, kopaczkę, sadzarkę, prasę New Holland pasówka PR 7060, kombajn zbożowy Bizon. 511 464 447

PC-00134/23

Zatrudnię pracownika w gospodarstwie rolnym. 889 661 047

PC-00225/23

GARAŻE Blaszane BRAMY Garażowe KOJCE dla Psów

Najniższe CENY

Automatyka do bram

Dogodne RATY

Transport i montaż GRATIS cały KRAJ

23-683-10-85 22-100-45-96

24-368-32-17 56-649-44-30

29-642-34-61 89-650-30-43

505-526-036 509-574-644

www.konstal-garaze.pl

Garaże Blaszane, bramy garażowe, hale, magazyny, kojce dla psów.

MOCNA KONSTRUKCJA! - OCYNK.

TYLKO U NAS WZMOCNIONY TRAPEZ BLACHY!

Montaż Gratis! Krótkie Terminy, Tel. 509-038-426, www.robstal.pl

Zatrudnię mężczyznę do pracy w gospodarstwie rolnym o profilu mlecznym w pow. mławskim. Zapewnione wyżywienie oraz zakwaterowanie. 728 342 527

M00785-09093

ROLNICZE

Sprzedam wycinaki, wybieraki do kiszzonek i kukurydzy, przewracarki, beczkowozy i inne maszyny. 608 279 110

FC-1053/22

Ubojnia „ZAREBA”

Michał Zaręba

Skup i ubój bydła

- Odbiór bydła poddanego ubojowi z konieczności
- Odbiór towaru z gospodarstw własnym transportem
- Możliwość **ATRAKCYJNYCH ROZLICZEN** na żywą wagę lub WBC

Tel. 23 691 41 70, 504 004 029
e-mail: ubojniazareba@tlen.pl
michal.zareba@vp.pl
Skórznice 32, 06-120 Winnica

FCP-138

SIGMA-MAX

Wszystko dla dzieci, szkoły i biura

ZAPRASZAMY

esklep@sigma-max.pl **sigma-max.pl**

CZYNNE:
Pon - Pt: 8-18
Sob: 9-17

CIECHANÓW

ul. Augustiańska 35
☎ 23 323 33 00

PŁOŃSK

ul. Warszawska 66
☎ 23 323 33 00 / 230

DZIAŁDOWO

ul. Kochanowskiego 1a
☎ 23 323 33 00 / 220

MŁAWA

ul. Długa 22/25
☎ 23 323 33 00 / 225

PUŁTUSK

ul. Aleja Wojska Polskiego 13b
☎ 23 323 33 00 / 235

PRZASNYSZ

ul. Ostrołęcka 28
☎ 23 323 33 00 / 240

Okna gospodarcze. 507 108 996

FC-0060/23

Sprzedam nasioną tymotki. 504 742 582

PC-00133/23

Sprzedam koniczynę, pszenicę, rzepak. 505 998 745

PC-00151/23

Kupię słomę. 500 841 716

PC-00166/23

Wywóz obornika Fliegl 20 t z załadunkiem ładowarką, beczka 20 tys. l. 513 705 855

FC-0121/23

Żuromin, dnia 03.03.2023 r.

I.6740.1.2023.AM

OBWIESZCZENIE STAROSTY ŻUROMIŃSKIEGO

o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej

Na podstawie art. 49, art. 64 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 ze zmianami) w związku z art. 11 d ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 162)

Starosta Żuromiński

zawiadamia, że zostało wszczęte postępowanie administracyjne na wniosek Burmistrza Gminy i Miasta Żuromin, Plac Piłsudskiego 3, 09-300 Żuromin-reprezentowanego przez pełnomocnika Pana Piotra Pakieł reprezentującego firmę FPU Piotr Pakieł, ul. Staszica 97, 09-200 Sierpc, w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, dla zadania inwestycyjnego pod nazwą:

„ROZBUDOWA DRÓG GMINNYCH: UL. RÓŻANA, UL. MAKOWA, UL. LIPOWA W MIEJSCOWOŚCI ŻUROMIN”.

Nieruchomości objęte wnioskiem o wydanie przedmiotowej decyzji 1. Nieruchomości (oznaczone numerami ewidencyjnymi działek) położone w liniach rozgraniczających teren inwestycji:

- obręb ewidencyjny 0001 Żuromin, gmina Żuromin działki o numerze ewidencyjnym: 319, 324, 347

2. Nieruchomości (oznaczone numerami ewidencyjnymi działek) położone w części w liniach rozgraniczających teren inwestycji - działki podlegające podziałowi

- obręb ewidencyjny 0001 Żuromin, gmina Żuromin działki o numerze ewidencyjnym: 307/1 (307/2, **307/3**, 307/4), 311/1 (311/2, **311/3**, 311/4, **311/5**, 311/6), 320 (320/1, **320/2**), 323 (323/1, 323/2), 325 (325/1, **325/2**), 329 (329/1, **329/2**), 1481 (**1481/1**, 1481/2), 1506 (**1506/1**, 1506/2), 1518 (1518/1, 1518/2)

Przed nawiasem podano numer działki ulegającej podziałowi, w nawiasie podano numery działek, które powstaną po podziale. Pogrubioną czcionką zaznaczono numery działek, które są przeznaczone do trwałego zajęcia pod rozbudowę drogi, niepogrubioną czcionką w nawiasie, wykazano numery działek, które pozostaną przy dotychczasowym właścicielu.

Dokumentacja w powyższej sprawie może być udostępniona do wglądu zainteresowanym stronom w Starostwie Powiatowym w Żurominie, Plac Józefa Piłsudskiego 4, 09-300 Żuromin, pokój 16, w godzinach pracy urzędu, tj. od 7³⁰ do 15³⁰, w okresie **14 dni** od daty podania niniejszego obwieszczenia do publicznej wiadomości.

Zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. 2021 r., poz. 735 ze zm.) zawiadomienie uważa się za dokonane bądź doręczone po upływie **14 dni** od dnia, w którym nastąpiło publiczne obwieszczenie.

FCP-83

SKLEP & SERWIS Hubert Malinowski

OFERUJEMY:

- myjki nowe i używane: KÄRCHER i KRÄNZLE
- urządzenia czyszczące myjące
- akcesoria, chemię profesjonalną
- serwis gwarancyjny i pogwarancyjny
- odzież i obuwie robocze, artykuły BHP

Sklep: Ciechanów, ul. Wojska Polskiego 32, tel. 509 274 870
Serwis: Przybyszewo 3 k. Regimina, tel. 501 444 220

FC-702

Skup Bydła pourazowego, faktura VAT wyrejestrowanie, ubój z konieczności

Tel. 792 264 299

SKUP BYDŁA

**ŁUKASZ
GRZESZCZAK**
Wielodrz 38 A

Tel. 792 264 299

SKUP BYDŁA

**KROWY
BYKI
JAŁÓWKI**

**Płatność
2 dni**

505 241 513

Nadleśnictwo Ciechanów

**Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe,
Nadleśnictwo Ciechanów, ul. Płocka 21c
06-400 Ciechanów, tel. 23 672 45 16**

OGŁASZA

**nabór na stanowisko pracy – Referent ds. administracyjnych
i infrastruktury w Dziale Administracyjno-Gospodarczym**

Warunki zatrudnienia:

1. Umowa o pracę - na czas określony, docelowo możliwość zatrudnienia na czas nieokreślony.
2. Praca w pełnym wymiarze czasu.
3. Miejsce pracy - siedziba Nadleśnictwa Ciechanów.
4. Wynagrodzenie zostanie określone według zasad wynikających z Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Lasów Państwowych z dnia 29.01.1998 r. z późniejszymi zmianami.
5. Nadleśnictwo nie zapewnia mieszkania.
6. Nadleśnictwo zapewnia możliwość rozwoju zawodowego.
7. Przewidywany termin rozpoczęcia pracy: 01.04.2023 r.

Wymagania formalne (niezbędne) do zatrudnienia:

1. Wykształcenie wyższe.
2. Prawo jazdy kategorii „B” wraz z gotowością prowadzenia pojazdów w zakresie posiadanych uprawnień.
3. Stan zdrowia pozwalający na zatrudnienie na wymienionym stanowisku pracy.

Termin i miejsce składania dokumentów:

Dokumenty należy składać w zaklejonych kopertach w terminie do dnia **20.03.2023 r.** do godz. **15⁰⁰** osobiście w sekretariacie Nadleśnictwa Ciechanów w godzinach 7¹⁵ – 15¹⁵ lub przesłać pocztą na adres: Nadleśnictwo Ciechanów, ul. Płocka 21c, 06-400 Ciechanów lub pocztą elektroniczną na adres: ciechanow@olszyn.lasy.gov.pl.

Szczegółowe informacje dotyczące naboru (oczekiwania wobec kandydata, wymagania preferowane, ogólny zakres zadań wykonywanych na stanowisku pracy) oraz wzory wymaganych dokumentów i zaświadczeń jakie należy dołączyć do oferty można pobrać pod linkiem <https://ciechanow.olszyn.lasy.gov.pl/>

Sprzedam bobik materiał siewny
kwalifikowany. 609 521 837

FC-0122/23

Sprzedam talerzówkę produkcji
rosyjskiej. 601 595 016

PC-00184/23

Sprzedam kultywator 5-metrowy
skadany podwieszany. 601 595 016

PC-00185/23

Sprzedam groch i tulin. 512 425 693

PC-00210/23

Skup trzody i bydła

Płatność w 3 dni lub gotówką

**Odbiór z Gospodarstwa
„AGROL” Adam Dymkowski
Goszczyce Poświętne 7
09-130 Baboszewo
tel. 23 661 20 45, 511 492 526**

FC-1360

Skup bydła

**Marcin
Malinowski**
konkurencyjne ceny

511 394 119
PRZELEW 2 DNI/GOTÓWKĄ

FCPrz

Ubojnia zwierząt Elżbieta Słonczewska

Pianowo Bargły 3 k. Nasielska

**skupuje krowy
oraz młode bydło
(wszystkie)**

Odbiór z gospodarstwa.

**tel. 604 206 737, 606 402 852
23 691 20 18**

FN-20

olej napędowy, olej opałowy z dostawą

Tel: 501 680 623

**NOWE MIESZKANIA
W CIECHANOWIE**
5600 zł/ m²

www.isbud.pl
665 330 650
23 692 09 75
ciechanow@isbud.pl
w ofercie
Pultusk Wyszaków
Ciechanów Ostrołęka

Sprzedam siano w belach, słomę
i kiszonkę. 737 680 961

PC-00194/23

Zatrudnię w gospodarstwie rolnym.
608 209 613

PC-00215/23

Wzmem ziemię rolną w dzierżawę
gm. Kotermień i okolice na
korzystnych warunkach.
515 137 083

PC-00218/23

Sprzedam klacz zimnokrwistą ze
żrebakiem i żrebówką. 504 652 931

PC-00219/23

Sprzedam siano, sianokiszonkę,
słomę, pług, siewnik. 692 350 269

PC-00222/23

Sprzedam pług 4-skibowy obrotowy.
889 661 047

PC-00226/23

Sprzedam rozsiewacz nawozów Unia
Brzeg 1200 I, cielaki mięsne żartaki.
504 652 931

PC-00220/23

Sprzedam sianokiszonki, byczki
samożarłacze. 889 661 047

PC-00227/23

Sprzedam jałoszkę roczną.
505 565 085

PC-00230/23

Sprzedam owies i pszenicę jarą.
501 057 316

PC-00233/23

Sprzedam cielaki odpojne, kupię
siano lub sianokiszonkę.
503 730 871, 500 533 110

PC-00235/23

Sprzedam słomę w belach ze
stodoły, kupię obsypnik
do ziemniaków. 696 292 884

PC-00243/23

Sprzedam sortownik, beczkę 6000 L,
cyklop. 500 197 920

PC-00241/23

Sprzedam resorówkę, bryczkę,
żrebówkę 22 miesiące. 607 899 743

PC-00242/23

Sprzedam przyczepkę do przewozu
koni (roter majer), opony z felgami
12-4/36 do Zetora. 514 395 386

PC-00244/23

Sprzedam do siewu owies, jęczmień,
tubin biały. 508 326 079

PC-00245/23

Sprzedam młode kury.
510 147 497

PC-00246/23

Sprzedam bele sianokiszonki
z koniczyny. 797 538 988

PC-00248/23

Sprzedam grykę. 793 041 331

PC-00259/23

MAK-POL
Skup trzody i bydła
tuczniaki, maciory, knury
Konkurencyjne ceny
Odbiór z gospodarstwa
Makowski Józef
Zasanie 25, 09-120 Nowe Miasto
tel. 507 771 303

FC-1988

Szamba
Zbiorniki betonowe
od 900 zł
609 245 209

USŁUGI
koparko-ładowarka
JCB4CX
KONTAKT 784 615 467

FCP-78

Skup trzody i bydła
AR-POL
Arkadiusz Mochtak
Szybka płatność 3 dni lub gotówką
Odbiór z gospodarstwa
tuczniaki, maciory, knury, krowy,
byki, jałówki
Nowe Miasto k. Płońska, ul. Młodzieżowa 1
tel. 690 393 441

FC-1253

Skup bydła rzeźnego
SKUP BYDŁA RZEŹNEGO
tel. 500 224 312
KAR-POL
Odbiór z gospodarstwa.
Płatność w 3 dni!
0500 224 312

Skup, ubój,
eksport zwierząt
23 671-72-08
507-132-860
e-mail: dab.pol@wp.pl

FCP-191

Szydłowo, dn. 10.03.2023 r.

INFORMACJA

Zgodnie z art. 35 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j.: Dz.U. z 2021 r., poz. 1899 ze zm.)

Wójt Gminy Szydłowo informuje,

że na okres 21 dni, tj. od dnia **14.03.2023 r.** na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy w Szydłowie oraz na stronie internetowej urzędu www.bip.szydlo-maz.pl zostanie wywieszony wykaz nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy w drodze bezprzetargowej

Wykaz obejmuje:

1. Nieruchomość stanowiącą własność Gminy Szydłowo składającą się z części niezabudowanej działki **nr 209/8 o pow. 75000 m²**, położonej w miejscowości Szydłówek, gm. Szydłowo oznaczonej w ewidencji Geodezji, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami jako N- nieużytki
2. Nieruchomość stanowiącą własność Gminy Szydłowo składającą się z części niezabudowanej działki **nr 227/29 o pow. 168 m²**, położonej w miejscowości Krzywonoś, gm. Szydłowo

Szczegółowe informacje uzyskać można telefonicznie (23) 655 40 19.

Wójt Gminy Szydłowo
Grzegorz Rochna

FCP-84

Kupię przyczepkę do ciągnika.
703 041 331

PC-00260/23

Sprzedam seradelę do siewu.
608 344 601

PC-00262/23

Kupię ciągniki rolnicze. 507 771 711

M5498-92421

Kupię ładowarki i przyczepy.
507 771 711

M6790-54652

Projekty dla przemysłu i rolnictwa.
607 147 537

M5746-18946

Kupię koniczynę, tymotkę, seradelę,
tubin, grykę, facelię peluche.
503 628 004

M6467-13203

Kupię tubin i peluszkę 732 791 068

M5179-04449

Kupię słomę. 504 219 124

FE-15

**Kupię dłużycę, kłodę,
papierówkę: brzoza, olcha
i inne. 728 000 606**

M00767-85190

Sprzedam las mieszany z gruntem
3,89 ha. 513 148 896

M00768-15024

Sprzedam maszyny rolnicze
sprowadzone z Niemiec. 600 584 629

SM-25

Sprzedam słomę kostka.
662 081 542

FN-15

Wapno nawozowe granulowane.
788 644 185

FE-14

Kupię ciągnik rolniczy Zetor, Ursus,
MTZ (z napędem lub bez napędu),
T 25,C-360, C-360 3p, C-330, C-328.
603 502 876

FC-179

Kupię ciągnik rolniczy Zetor, Ursus,
MTZ. 698 282 939

FC-179a

Sprzedam wały 3 m ciągnie.
504 219 124

FE-16

Sprzedam ziemniaki jadalne dzwonić
po godz. 18.00. 518 632 624

FE-17

Sprzedam przyczepkę. 691 867 617

FE-18

Sprzedam jałówki wysoko cielne.
784 772 247

FE-18

Sprzedam młode kury, kurczęta,
kaczki. 794 156 414

FE-20

Sprzedam dojkarkę bańkową.
515 717 573

SM-30

Sprzedam bele siana i wagę do
ważenia krów. 790 426 400

NS-12

Sprzedam brony pięciopółowe
ciężkie. 515 585 425

NS-12

Sprzedam owies, pszenżyto, wał
rozkładany 5,20 m (jeden sezon).
604 453 695

SM-31

Sprzedam bele słomy 30 sztuk, siano
60 sztuk, owsa 10 ton. 507 761 494

SM-34

Siew zboża, kukurydzy i słonecznika.
508 341 899

NS-13

Sprzedam pszenżyto jare „Gucio”,
pszenicę jarą „Aura” i opryskiwacz
Pilmet 450 l. 693 777 904

NS-14

Sprzedam, przegrody stanowiskowe
dla bydła. 518 587 299

SU-12

Sprzedam pług 4-skibowy.
514 516 915

SU-11

Sprzedam ciągnik Ursus 1234 Turbo.
Tel. 508 486 072

M00784-19932

RÓŻNE

Oddam w dobre ręce małego Yorka.
694 244 901

PC-00265

1001 drobiazgów, z zachodu, agd.
małe-duże. Ojrzeń. 507 108 996

FC-0059/23

Sprzedam praktycznie nową
wersalkę. 792 515 279

PC-00205/23

Glazura, terakota, gipsy. 723 382 898

PC-00216/23

Sprzedam kawowy szklany stolik,
kamapę rozkładaną dwuosobową.
694 244 901

PC-00229/23

Nowe drzwi balkonowe „Złoty Dąb”
114x200. 504 081 729

PC-00231/23

Drzwi garażowe ocieplane 2.40x2.90.
504 081 729

PC-00232/23

Sprzedam garaż na małe i średnie
samochody w Ciechanowie.
506 001 713

PC-00252/23

Sprzedam drewno kominkowe.
693 949 348

PC-00255/23

Sprzedam owczarki niemieckie.
502 975 406

PC-00261/23

**POŻYCZKI w 10 min
KASA DO RĘKI 515 459 414**

M6956-787224

Sprzedam drewno tartaczne
sosnowe. Telefon 507 140 444

MT-0009

Mycie i malowanie dachów, elewacji,
kostki brukowej. 507 567 910

FC-156

**Drewno opałowe, obładry,
węgiel, kora. 602 663 478,
600 306 637**

FC-158

Zatrudnię do pracy na tartaku
i spawacza. 602 663 478

FC-55

Kupię topolę, każdy rodzaj
drzewa opałowego. 602 663 478

FC-55

TOWARZYSKIE

Pani pozna panów. 792 207 348

PC-01294/22

Atrakcyjna brunetka, domowa, cicha
atmosfera, gwarantowana dyskrecja.
791 409 697

FC-0192/23

Zapoznam dziewczynę od 28 - 48 lat.
518 450 522

SM-29

USŁUGI

**Malowanie mieszkań.
509 292 614**

PC-01477/22

Elektryk. 668 041 399

FC-0017/23

Naprawa lodówek, zamrażarek, lad
chłodniczych, schładzalników
do mleka. 697 342 132

FC-0037/23

Krycie dachów, zakładanie i wymiana
rynien, ocieplenie poddaszy watą
mineralną itp. duże doświadczenie.
511 480 459

PC-00186/23

Wywóz obornika wraz z załadunkiem.
797 958 505

PC-00189/23

Malowanie, remonty.
452 475 422

PC-00200/23

Hydraulik. 570 188 332

PC-00204/23

Ocieplanie płyta karton-gips,
malowanie. 502 699 987

PC-00221/23

Budowa domów, remonty, stany
surowe, ogrodzenia murowane,
panelowe i wylewane. 692 718 009

FC-0190/23

**Usługi koparko-ładowarko.
515 137 083**

PC-00217/23

Mycie, malowanie elewacji. Dachy
pomiar, krycie. 888 539 126

PC-00236/23

Usługi remontowo- budowlane.
513 954 032

PC-00239/23

Usługi remontowo-budowlane,
gładzie, malowanie, ocieplanie
budynków, ścianki działowe,
rozbiórki, malowanie dachów itp.
503 748 165

PC-00253/23

Odnawianie wanien. 600 979 826

FC-0193/23

Firma wykona dla państwa wszelkie
remonty biura, domy, mieszkania.
798 098 051

FE-13

Usługi hydrauliczne. 508 491 711

SM-28

Przycinanie i wycinka drzew.
792 851 758

SM-32

Malowanie i prace remontowe.
792 851 758

SM-33

Usługi dekarские. 798 204 524

SU-10

**Redakcja
Tygodnika
Ciechanowskiego
informuje,**

że **biuro ogłoszeń**
w Ciechanowie przy ul. Ściegiennego 2
jest czynne
od poniedziałku do piątku,
w godz. od 8.00 do 16.00

Zapraszamy

➡ Ogłoszenia można nadawać też
przez stronę www.ciechpress.pl

**Ogłoszenie drobne
przez internet!**

- Wejdź na stronę
www.ciechpress.pl

- Kliknij zakładkę -
Reklama/Ogłoszenie drobne do TC

- Zastosuj się do poleceń

**Wygodnie, szybko,
nie wychodząc z domu!**

TV9 ciechanow

Największy i najstarszy tytuł prasowy na Północy Mazowszu

(istnieje od 1979 r.)

Doświadczony zespół,
profesjonalni dziennikarze,
szerokie grono współpracowników
Informacje, publicystyka, reportaże,
historia
Reklama, ogłoszenia
lokalne i regionalne

Jak najlepiej poznać
nie przepłynąć ją
aż do morza? W
ciechanowianin
i jak sam przy
kraju, ale tak

Gazeta i portal

Zapraszamy do czytania
„Tygodnika
Ciechanowskiego”.

Gazeta do nabycia
w kioskach, placówkach pocztowych,
w marketach, sklepach spożywczych.
Prenumerata: „Ruch”, „Kolporter”,
Poczta Polska oraz redakcja „TC”.

Polecamy Państwa uwagę
portal **ciechpress.pl**.

Za jego pomocą nadasz również ogłoszenie,
zakupisz prenumeratę wydania internetowego.

Ciech-Press
PORTAL REGIONALNY

ciechpress.pl

– regionalny portal internetowy

Zajrzyj w te strony!

Codzienne informacje z regionu
Zapowiedzi wydarzeń, imprez, uroczystości,
fotoreportaże
Reklamy lokalne i regionalne

Mławianka na szóstkę

Kapitałny popis strzelecki stał się udziałem piłkarzy Mławianki. W starciu z wysoko notowanymi konkurentami z Tomasza Mazowieckiego gospodarze wbili aż sześć bramek. Sami nie pozwolili sobie na stratę choćby jednego gola.

Już jesienią mławianie przechrztyli zawodników Lechii. Wyjazdowy bój został okraszony dubletem Joao Odillona i piękną „bombą” z dystansu Patryka Kostyka. Trzeba przyznać, że później zawodnicy z Tomasza Mazowieckiego nie przegrywali – w efekcie zakończyli pierwszą część sezonu wyżej od podopiecznych Piotra Rzepki.

Fatalne warunki atmosferyczne torpedują początek wiosny. Mławianie co prawda zdążyli zacząć rozgrywkę rundy

wadzący rozgrywki Polski Związek Piłki Nożnej zgodził się na takie rozwiązanie.

Goście wystąpili w najsilniejszym składzie, za to w szeregach miejscowych zabrakło Jakuba Rutkowskiego. Dziurę na lewej stronie załatał z ogromną Mateusz Markowicz. Wychowanek Mławianki rozegrał dobre zawody. Zresztą w szeregach beniaminka nie było słabych punktów.

Już w 13. minucie udało się otworzyć wynik. Patryk Kostyk przejął piłkę w środku pola, po czym wypuścił w bój Michała Stryjewskiego. Ten zachował się w polu karnym kapitalnie. Położył na ziemi jednego z rywali, a chwilę później precyzyjnie uderzył piłkę w długi róg bramki.

Na tym nie skończyły się emocje w premierowej partii. Szarżujący Joao Odillon został przewrócony przez przyjezdnego golkipera. Konsekwencją był

1. Pogoń Grodzisk Maz.	19	37	36:24
2. ŁKS II Łódź	19	34	44:24
3. Mławianka Mława	19	34	47:35
4. Legionovia Legionowo	18	33	38:23
5. Świt Nowy Dwór Maz.	18	33	35:22
6. Unia Skierniewice	18	32	22:12
7. Lechia Tomaszów Maz.	18	30	31:23
8. Legia II Warszawa	19	30	37:31
9. Jagiellonia II Białystok	18	28	39:27
10. Sokół Ostroda	19	27	36:41
11. Broń Radom	18	25	35:35
12. Pelikan Łowicz	19	23	30:31
13. Olimpia Zambrów	18	23	23:35
14. Pilica Białobrzegi	18	20	23:34
15. Błonianka Błonie	18	14	20:38
16. Warta Sieradz	19	13	17:38
17. Ursus Warszawa	18	10	22:41
18. Concordia Elbląg	17	7	17:39

Za to miejscowym w ofensywie układało się niemal wszystko. Bracia Stryjewscy skompletowali po dublecie – Mateusz popisał m.in. pięknym uderzeniem w górny róg z rzutu wolnego. Sukces przypieczętował Odillon. Angolczyk trafił po siatki po sześciu spotkaniach posuchy (ma w tym sezonie już na koncie 12 bramek).

Mławianka Mława – Lechia Tomaszów Maz. 6:0 (2:0)

Bramki: Michał Stryjewski 13 i 90, M. Rogalski 32 (k), Mateusz Stryjewski 68 i 85, Odillon 72

Mławianka: Piotrowski – Skudynowski, M. Rogalski, Komorowski, Markowicz, Kostyk (85, Jeliński), Wybrańczyk (77, Kopacz), Sobotka (85, Tworek), Mateusz Stryjewski, Michał Stryjewski, Odillon (73, Karol)

19. kolejka (11-12 marca): Unia – Concordia – przelozony, ŁKS II – Błonianka 2:1, Olimpia – Legionovia – przelozony, Pilica – Jagiellonia II – przelozony, Warta – Pogoń 2:5, Legia II – Pelikan 3:2, Świt – Sokół 5:0, Broń –

Ursus – przelozony

20. kolejka (18-19 marca): Błonianka – Broń, Ursus – Świt, Sokół – Mławianka (sobota godz. 14), Lechia – Legia II, Pelikan – Warta, Pogoń – Pilica, Jagiellonia II – Olimpia, Legionovia – Concordia, Unia – ŁKS II

GP

Pierwszy rzut dla miejscowych

W niedzielę, 12 marca w hali sportowej im. Ireneusza Palińskiego w Ciechanowie odbył się turniej w ramach pierwszego rzutu Mistrzostw Polski w podnoszeniu ciężarów.

Zespół ciechanowskiej Mazovii ponownie znalazł się w rozgrywkach po rocznej przerwie. W tegorocznych zmaganiach wzięło udział 12 zespołów. Na ciechanowskim pomoście wystąpiło 5 – Mazovia rywalizowała z UKS Impuls Explosion Warszawa, UKS Lotnikiem Warszawa, UMLKS Radomsko i KS Raszyn. Przez pomost przewinęło się wiele zawodniczek i zawodników z krajowej czołówki. Dla każdej drużyny punktowało po sześciu zawodników, w tym panie. W Ciechanowie startowali również zawodnicy, którzy nie byli klasyfikowani w zawodach.

Co mogło cieszyć, większość zawodników uporała się z naprawdę konkretnymi ciężarami. Aż 200 kg, chociaż poza konkursem, podrzucił Daniel Goljasz z Wisły Puławy, w dwuboju uzyskał 357 kg. Swoje rekordy życiowe poprawił 17-letni ciechanowianin Marcin Ziółkowski, który w dwuboju osiągnął 300 kg (138+162). Ponadto klub z Ciechanowa reprezentowali Szymon Ziółkowski 333 kg (151+182), Michał Jaworski 316 kg (141+181), Marek Gugala 305 kg (141+175), Wiktor Łagoszyn 257 kg (112+150) i Sebastian Bartold 255 kg (115+140). Poza konkursem wystartowała broniąca barw Mazovii Iga Burda, uzyskując 160 kg (75+93).

Klasyfikacja końcowa: 1. CLKS Mazovia Ciechanów – 2094,37 pkt, 2. KS Raszyn – 2039,10 pkt, 3. UMLKS Radomsko – 2032,98 pkt, 4. UKS Impuls Explosion Warszawa – 1945,78 pkt, 5. UKS Lotnik Warszawa – 1259,37 pkt

lew

Marek Gugala z Mazovii uzyskał w dwuboju 305 kg

Juniorzy nie dali rady

Na własnym parkiecie juniorzy młodsi Juranda nie sprościli rywalom z Warszawy. Meczu był wyrównany jedynie do 23. minuty, kiedy to gospodarze próbowali odrobić do przeciwników dystans jednego gola.

W drugiej części meczu dominowali gracze Warszawianki. Przyjezdni po 35. minutach wyraźnie odjechali naszej drużynie na osiem bramek 15:23. Ciechanowska młodzież nawiązała jeszcze w końcówce walkę, w 53. minucie zbliżyli się do warszawian na dystans 30:33. Ale po chwili goście podkręcili tempo, nie dając zawodnikom Juranda nadziei na korzystne dla nich rozstrzygnięcie. W zespole Juranda na listę strzelecką

1. Agrykola II Warszawa	9	27:0	348-235
2. MTS Lider Radom	9	15:12	254-236
3. Szczypiorniak Lesznowola	8	14:10	256-251
4. KS Warszawianka	9	11:16	256-279
5. Jurand Ciechanów	9	9:18	288-332
6. MKS Mazur Sierpc	8	2:22	144-213

wpisywali się przeważnie Adam Tarnowski i Jakub Lisowski. Młodym szczypiornistom pozostał do rozegrania jeden mecz wyjazdowy z MTS Lider Radom.

Wyniki 7. kolejki: MKS Mazur Sierpc – MTS Lider Radom 18:31 (11:18), SCKS Jurand Ciechanów – KS Warszawianka Warszawa 33:40 (14:17), UKS Szczypiorniak Lesznowola – Agrykola II Warszawa 18:31 (10:14)

Jurand Ciechanów – Warszawianka Warszawa 33:40 (14:17)

Jurand: O. Olszewski – M. Maślanka 6, A. Herner 1, M. Macfalda, Ł. Miączyński 2, D. Piątkowski 1, S. Szymański, C. Abramowicz 2, B. Cepek 1, K. Michalak, J. Lisowski 10, S. Kołakowski, A. Tarnowski 10

lew

Juniorzy Juranda w akcji

Jurand pauzuje, ale sparuje

Piłkarze ręczni ciechanowskiego Juranda, wykorzystując przerwę w rozgrywkach, rozegrali sparing z przedstawicielem ligi centralnej, Warmią Olsztyn. Olsztynianie aktualnie zajmują ostatnie miejsce na zapleczu Ekstraligi, Jurand jest liderem I ligi grupy C.

Piątkowy sparing w miejskiej hali sportowej w Ciechanowie był wyrównany, toczył się w szybkim tempie. Kibice, którzy zasiedli na trybunach nie mieli prawa narzekać. Przez większość spotkania utrzymywał się wynik remisowy. Do przerwy obie strony zgodnie zdobyły po 15 bramek. W drugiej części gospodarze nie odpuszczali, starając się odrabiać straty do wyżej notowanego rywala. Dopiero w końcówce goście uzyskały większą przewagę i ostatecznie to oni rozstrzygnęli sparingowe starcie na swoją korzyść.

W najbliższym tygodniu drużyny Juranda czekają nowe wyzwania. Po serii wyjazdów podopieczni Jakuba Olszewskiego wracają wreszcie do własnej hali. 18 marca zagrają u siebie z Trójką Ostrołęka. Natomiast w środę, 22 marca, również na swoim parkiecie,

Już w sobotę Jurand zagra mecz ligowy we własnej hali

podejmować będą w zaległym meczu SMS ZPRP I Płock.

Jurand Ciechanów – Warmia Energa Olsztyn 28:31 (15:15)

15. kolejka 18-19 marca: SMS ZPRP I Płock – AZS AWF Warszawa,

Enea Orleń Zwoleń – Warszawianka Warszawa, Mazur Sierpc – Pabianice, AZS UW Warszawa – Orlen Wisła II Płock, CURSOR Radzymin – Włókniarz Konstantynów, Jurand Ciechanów – Trójka Ostrołęka

lew

Z Ciechanowem lub Ziemią Ciechanowską związane są takie postacie ze świata teatru i filmu jak – Lucyna Winnicka, Anna Milewska, Tadeusz Fijewski, Tadeusz Jastrzębowski, Ryszard Bacciarelli czy Ignacy Gogolewski oraz przedwojenna gwiazda kina polskiego Jadwiga Smosarska. Ale do tej naszej czołówki należy dodać jeszcze – mniej znanego Witolda Skarucha.

Urodził się 11 stycznia 1930 roku w Ciechanowie. Pochodził z rodziny inteligenckiej. Jego ojciec Karol Emil Skaruch (1899-1980) był nauczycielem, artystą malarzem, aktorem amatorem i żołnierzem. Matka Helena (1901-1982) również była nauczycielką. Miał także starszego brata Zdzisława (1928-2009), który ukończył studia medyczne w Lublinie i był lekarzem psychiatrą. Pracował w lubelskiej klinice i poradni kolejowej. Zmarł 16 marca 2009 r. w Las Rozas w Hiszpanii i został pochowany na cmentarzu ewangelicko-augsburskim w Lublinie w grobie rodzinnym przy ulicy Lipowej nr 7. Był ojcem dwójki dzieci córki Joanny i syna Pawła.

Skaruchowie pochodzili z lubelszczyzny - miejscowości o nazwie Ciechanki Łańcuchowskie. Ojciec ukończył Państwowe Seminarium Nauczycielskie Męskie w Łomży, natomiast matka Państwowe Seminarium Nauczycielskie Żeńskie w Lublinie. Lata okupacji, praca konspiracyjna, tajne nauczanie itp. powodowały, że rodzina zmuszona była do wyrobienia fikcyjnych dokumentów, gdzie w miejscu urodzenia wpisano wszystkim Ciechanki Łańcuchowskie. Początkowo pracowali w Lubartowie – ale w roku 1928 przyjechali do Ciechanowa. Obaj chłopcy chodzili też do tutejszej szkoły powszechnej. Niestety warunki rodzinne zmusiły ich do opuszczenia Ciechanowa i powrotu do Ciechanek w czerwcu 1935 r. – ale już we wrześniu tegoż roku ojciec podjął pracę ponownie w Lubartowie.

W roku 1953 Witold skończył Wydział Aktorski w Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej w Warszawie, uzyskując dyplom – magistra sztuki i został skierowany do Szczecina, gdzie otrzymał angaż w Teatrze Polskim. Założony został w 1946 roku – a jego siedzibą jest budynek żydów niemieckich – a ściślej łoży masonskiej „pod trzema

Zapomniany aktor

Witold Skaruch

cyrkami”. Obecnie Szczecin posiada dziesięć teatrów.

Po latach aktor wspominał: „zawsze młodych adeptów sztuki teatralnej kieruje się i angażuje na tzw. prowincję. W Warszawie pozostają nieliczni; ale to właśnie prowincjonalna scena, teatry, dają olbrzymie możliwości spełnienia się w roli dobrego aktora. To teatr prowincjonalny dla wielu aktorów jest tym miejscem, gdzie zdobywa się pierwsze szlify prawdziwej sztuki grania i zdobywania pierwszej popularności. Mimo to wielu jednak marzy o graniu w teatrach stołecznych, gdyż są tu dużo większe możliwości”.

26 stycznia 1953 roku debiutował rolą Pigwy w spektaklu Wiliama Szekspira „Sen nocy letniej” w teatrze PWST w reżyserii Jana Kreczmara. W teatrze przepracował dwa sezony, bo już w 1955 roku znalazł się w Warszawie, gdzie związany był z kilkoma teatrami m.in. Na Woli, Dramatycznym.

- Pobyt w Warszawie sprzyjał rozwijaniu się talentu scenicznego – a to z kolei powodowało, że postanowiłem zostać reżyserem – mówił w jednym z wywiadów. - Aktorstwo mi nie wystarczało, gdyż interesowałem się również reżyserią – kontynuuje dalej swoją wypowiedź. - Bywałem więc asystentem reżysera w teatrze. Chciałem i w tym być profe-

Janina Traczykówna

cinie, jak też poza granicami kraju np. w Paryżu, czy Londynie.

Skaruch występował także w filmie i serialach. Debiut filmowy to epizodyczna rola w „Celulozie” Jerzego Kawalerowicza (1953). Większa rola była w serialu „Pogranicze w ogniu” kręconym w latach 1988-1991. Kreuje tu rolę wyższego oficera wywiadu francuskiego – Bertranda. Powstało dwadzieścia cztery odcinki a reżyserem był Andrzej Konic. Niemal w tym samym czasie gra także w serialu zatytułowanym „W labiryncie” (1988-1990). Wcześniej był serial „Cztery pancerni i pies” (1970). W 2009 „Plebani” i inne. Jeżeli chodzi o film to grał w wielu np. „Pan Wołodyjowski” (1969), „Kariera Nikodema Dyzmy” (1980).

W latach 1957-1958 gra w Teatrze Polskiego Radia. Od marca 2008 roku

Witold Skaruch i Henryk Borowski w Teatrze Telewizji w sztuce „Męczeństwo Piotra Oheya” Sławomira Mrożka

sjonalistą, zatem podjąłem dalszą edukację i w 1964 roku otrzymałem dyplom reżysera. Mogłem wreszcie spełnić swoje marzenie nie tylko o graniu ale i o reżyserowaniu. Debiut reżyserki to spektakl pt. „Pamiętkowa fotografia” Jerzego Jurandota wystawiony w Teatrze Dramatycznym w 1967 r. Na brak pracy nie narzekałem. Reżyserowałem nie tylko w teatrach warszawskich ale także w Katowicach, Lublinie, Kaliszu, Wałbrzychu, Łodzi no i oczywiście w Szczecinie.

występuje w radiowej powieści „Matysiakowie” nadawanej od 15 grudnia 1956 r. Kreuje w niej rolę wujka Lusi, żony Piotra Matysiaka. Specjalizował się przede wszystkim w tzw. epizodach wyrazistych. Był zatem mistrzem w kreowaniu ról drugiego planu. W sumie zagrał ponad sto ról na małym i dużym ekranie. Obsadzano go głównie w rolach inteligentów świeckich i duchowych.

Zmarł 17 lutego 2010 roku w Domu Aktora w Skolimowie w środę rano. Przyczyną śmierci był nieszczęśliwy upadek. Pewnego dnia w grudniu 2009 roku przewrócił się tak fatalnie, że połamał kręgosłup i nie można było go

operować. Znalazł się w szpitalu w Konstancinie. O jego śmierci poinformował prezes Związku Artystów Scen Polskich (ZASP) Krzysztof Kumor.

Będąc na studiach poznał swoją przyszłą żonę Janinę Traczykównę urodzoną 16 maja 1930 r. we Włodawie (woj. lubelskie). Ona również otrzymała angaż do Teatru Polskiego w Szczecinie. W jednym z wywiadów tak mówiła:

- Początkowo nie pałaliśmy do siebie. Byłam koleżanką – a nasza znajomość trwała przez cały okres studiów i nic nie wskazywało na to, żebyśmy byli razem. Zmieniła się sytuacja, kiedy otrzymaliśmy dyplomy i zostaliśmy zaangażowani do Szczecina. Debiutowałam u boku męża i od tej pory zawsze byliśmy nierozłączni.

Aktorka zdobyła większą popularność w siedmioodcinkowym serialu komediowo-sensacyjnym „Barbara i Jan”. W wywiadzie telewizyjnym wspomina ten serial:

- Kiedy zaproponowano mi udział w tym serialu, nikt nie miał jeszcze pojęcia co to jest serial? To był wtedy naprawdę egzotyczny gatunek. Był to pierwszy polski serial, który został nakręcony w 1964 r. Grał w nim także i Witold.

Dużą popularność przyniosła aktorce rola Michasi czyli Michaliny Ostrzeńskiej w filmie „Noce i dnie” w reżyserii Jerzego Antczaka z 1975 r. Od roku 1955 do 1992 pracowała w Teatrze Dramatycznym w Warszawie. Miała charakterystyczny, dziecięcy, wysoki głos, więc chętnie była zapraszana do dubbingu w filmach zarówno dla dzieci jak i młodzieży. Jej debiut filmowy to film „Ludzie z pociągu” (1961).

Państwo Skaruchowie przeżyli ze sobą blisko sześćdziesiąt lat. Mieli mieszkanie w Warszawie i dom w okolicy Białobrzeg nad Pilicą w Ziemi Radomskiej w odległości 30 km od Radomia.

Po śmierci męża Traczykówna zamieszkała w tym domu. Wycofała się z życia publicznego i zawodowego. Jego śmierć bardzo przeżyła. Zmarła 22 stycznia 2022 r. Oboje są pochowani w Skolimowie.

Witold Skaruch miał jednak swoich fanów. Jedną z ferek tak twierdziła: Odchodzą prawdziwi, wielcy aktorzy, pozostają jednorazowe miernoty. – Szkoda!

Przy okazji należy wspomnieć, że w roku 1953 dyplomy aktorskie otrzymali także m. in. Lucyna Winnicka, Ignacy Gogolewski i Ryszard Bacciarelli. Ale to już inna historia!

BOŻENNA KACPURA

Michał Wojtusik

Koncert i nowa płyta

„Strojne w biel” to od kilkunastu lat znany i uznany festiwal, którego myślą przewodnią jest promowanie piosenki artystycznej. W tym roku w Lublinie odbyła się już 13. edycja Zimy z Bazuną 2023. Koncert festiwalowych gwiazd otworzył ciechanowianin Michał Wojtusik – laureat ubiegłorocznej edycji festiwalu.

Myślą przewodnią wydarzenia jest promowanie piosenek zawierających literacką treść, opowiadającą o czymś, mającą przesłanie. Niestety, często wiąże się to z tym, że zarówno utworom, jak i ich wykonawcy trudno przebić się do szerszego grona odbiorców. W radio i telewizja zazwyczaj grane są piosenki popularne, przyjemne dla ucha, niezbyt skomplikowane. Lubelski festiwal jeszcze raz pokazał, że muzyka przesiąknięta tekstem, sentymentalna powinna mieć swoje miejsce w mediach, potrafi brzmieć nowocześnie, a „facet z gitarą” nie musi tylko przynudzać odbiorcy.

Zmaganiom konkursowym towarzyszyły m.in. wernisaz wystawy fotografii podróży

niczki Agnieszki Szady „Między powietrzem a wodą”, projekcja miniatury filmowej „Treny Jana Kochanowskiego” nagrodzonej w Cannes (Złoty Delfin w kategorii „Styl życia, sztuka, muzyka i kultura”) oraz występy gości specjalnych.

Jednym z nich był wspomniany na początku Michał Wojtusik. Przed rokiem artysta wygrał festiwal wykonując autorskie piosenki pt. „Mało mi” i „W moich dłoniach twoje ręce”. Oba te utwory pochodzą z jego debiutanckiej płyty „Imponderabilia”.

Podczas ostatniego koncertu artysta zaprezentował nieznaną dotychczas repertuar. Tworzą go piosenki z nowej płyty, którą zatytułował „W drugą stronę”. Płyta łądzi moment ujrzy światło dzienne, a koncert promujący to wydawnictwo odbędzie się 17 kwietnia w ciechanowskim PSKiS.

erM

Muzeum Romantyzmu

Rodzinna Niedziela w muzeum

Muzeum Romantyzmu w Opinogórze zaprasza 19 marca o godz. 14⁰⁰ zapraszamy na kolejne spotkanie z cyklu Rodzinna Niedziela w Muzeum.

Rozpocznie koncert dla najmłodszych pt. „Ogiński i wiosenna podróż muzyczna” w wykonaniu: Macieja Kacprzaka – akordeon, prowadzenie koncertu oraz Afonso Almeida – skrzypce.

- Posłuchamy wiosny, będziemy rozwiązywać łamigłówek i odpowiadać na zagadki muzyczne – zachęca Aldona Łyszkowska Kierownik Działu Wydawnictw, Edukacji i Promocji opinogórskiego muzeum.

W drugiej części będą warsztaty kreatywne „O WIOSNO!”.

Bilety już dostępne w kasie muzealnej oraz za pośrednictwem naszej strony www.muzeumromantyzmu.pl.

Rodzinna Niedziela

Posłuchamy wiosny
Przejdziemy wiosną, pączki wiosną,
rozwiążemy łamigłówek.
Odpowiadamy na zagadki.

Ogiński i wiosenna podróż muzyczna

Maciej Kacprzak
akordeon, prowadzenie koncertu

Afonso Almeida
skrzypce

warsztaty kreatywne
„O WIOSNO!”

Muzeum Romantyzmu
w Opinogórze

19.03.2023
14:00 Oranżeria

Bilety 24 zł (dorośli) 12 zł (dzieci)

Bilety można zakupić za pośrednictwem strony www.muzeumromantyzmu.pl lub w kasie muzealnej

ZS. Mazowsze
MUZEUM JEST INSTYTUCJĄ FINANSOWANĄ ZE ŚRODKÓW
SAMORZĄDU POWIATOWEGO W MAŁOPOLESKIM

Okazją do obejrzenia dzieł mistrzów sztuki europejskiej, bez konieczności udawania się do znanych muzeów w Polsce i za granicą, jest wystawa w Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie.

Jest to druga odsłona cyklu „Mistrzowie Sztuki Europejskiej” i nosi tytuł „Znani i nieznani”. Wystawy te dają szansę na obcowanie z wielkimi dziełami sztuki. W ubiegłym roku muzeum zaprezentowało dwa obrazy wybitnych mistrzów flamandzkich: Jana Brueghla starszego i Hendricka van Balena oraz jednego z najsłynniejszych malarzy hiszpańskich Bartolomé Estébana Murillo, pod nazwą „Między życiem a śmiercią”.

Obecna wystawa wpisuje się w rok jubileuszowy Muzeum Szlachty Mazowieckiej, w tym roku bowiem placówka obchodzić będzie 50-lecie.

- Chcieliśmy przede wszystkim kontynuować rozpoczęty cykl wystaw „Mistrzowie Sztuki Europejskiej” – powiedział dyrektor muzeum Robert Kołakowski - i poszukiwaliśmy dzieł znaczących. Takich, które są ciekawe czy względu na warsztat, pochodzenie czy

Mistrzowie sztuki europejskiej w Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie

Znani i nieznani

wiek. O tym skąd możemy sprowadzić obrazy rozmawialiśmy z przewodniczącym naszej Rady Muzeum prof. Juliuszem Chrościckim. Mieliliśmy różne pomysły, ale ostatecznie stanęło na tym, że sprowadzimy dzieła z Muzeum KUL. Wystawa będzie dostępna do połowy sierpnia. Dopiero we wrześniu, kiedy będą główne obchody jubileuszu 50-lecia muzeum proponujemy dwie inne wystawy.

- Można śmiało stwierdzić, że tego rodzaju malarstwo, jakie prezentowane jest w muzeum, niewątpliwie dekorowało wnętrza szlacheckich dworów i magnackich pałaców – mówi dr hab. Agnieszka Bender dyrektor Muzeum Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. - Oczywiście, w zależności od zamożności danego domu, kolekcje dzieł sztuki bywały bardzo zróżnicowane, zarówno gdy chodzi o liczbę obiektów, jak i ich artystyczne walory. Tym jednak, co cechowało omawiane zbiory, to był ogromny szacunek dla przeszłości i umiowanie tradycji. Stąd z wielką pieczołowitością przechowywano dziedziczone po przodkach ruchomości, które przekazywano z pokolenia na pokolenie i w związku z tym zgromadzone przedmioty pochodziły niejednokrotnie z odległych miejsc i czasów. Dobrymi zaś okazjami do powiększania kolekcji dzieł sztuki obcej były wyjazdy zagraniczne, m.in. pielgrzymki, studia, grand tour – obowiązowe dla synów szlacheckich czy też lecznicze podróże „do wód”, roz-

Aranżacja wystawy. W drugim planie obraz Ludwika Stasiaka (1858-1925) „Muza”

— Można śmiało stwierdzić, że tego rodzaju malarstwo dekorowało wnętrza szlacheckich dworów i magnackich pałaców – mówi dr hab. Agnieszka Bender

— Chcieliśmy przede wszystkim kontynuować rozpoczęty cykl wystaw „Mistrzowie Sztuki Europejskiej” – powiedział dyrektor muzeum Robert Kołakowski

powszechnione wraz z pojawieniem się kolei żelaznej.

Na wystawie można obejrzeć 24 płótna z kolekcji Muzeum Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Pochodzą z darów Olgi i Tadeusza Litwińskich, Stanisławy i Tadeusza Witkowskich oraz zakupów i nabytków muzeum. Podczas wernisażu dyrektor Muzeum KUL dr. Agnieszka Bender nawiązała do jego historii, w której znamiennym było to, że w 1939 roku przedwojenne zbiory padły łupem Niemców i do tej pory uważane są za zaginione. Natomiast zgromadzone po wojnie zbiory liczą dziś przeszło dwa tysiące eksponatów. Obrazy, które pojawiły się w Ciechanowie to bez wątpienia jedne z najlepszych. Ich autorami są malarze włoscy, holenderscy, flamandzcy i niemieccy. Najwcześniejsze z nich datowane są na XVI wiek. Z właściwym pietyzmem muzeum wyeksponowało m.in.: „Ecce Homo” - dzieło niderlandzkiego naśladowcy Juana de Flandes (około 1574 r.), „Sacra Conversazione” (po 1600 r.) - obraz przypisywany wene-

kiemu warsztatowi Francesca Rizzo da Santacroce (działającemu w 1. poł. XVI w.), „Pejzaż z Lotem i córkami” pędzla przedstawiciela manierizmu flamandzkiego – Martena van Valckenborcha, unikat w skali kraju namalowany na blasze flamandzki obraz „Kordegarda małp” - XVII-wieczna kopia obrazu Davida Teniersa Młodsze, „Śpiący mały Jan Chrzyciel” (po poł. XVII w.) z kręgu weneckiego mistrza Pietro Liberiego, „Matka Boża w typie Imakulaty” nieznanego malarza, „Andromeda” (1892 r.) Cecilie Chalusa. Na wystawie są także mistrzowie polscy – Aleksander Augustynowicz „Zamek w Perugii”, Ludwik Stasiak „Muza”, Zygmunt Ajdukiewicz – doskonałe studium portretowe (1910 r.) i Józef Chelmoński „Głowa wiejskiej dziewczyny” (1899 r.).

Muzeum KUL założone zostało w 1932 r. dzięki hojnej darowiźnie ks. kan. Jana Władzińskiego (1861–1935). To właśnie ona zapoczątkowała kolekcję uniwersytecką. Niestety w trakcie II wojny światowej zbiory uległy całkowitemu rozproszeniu, a nawet zniszczeniu.

Powojenne tradycje muzealne kontynuowano w odradzającym się po wojnie Uniwersytecie. Dzięki niezwykłym darczyńcom zgromadzono w KUL tysiące obiektów.

- Dziękuję koordynatorce naszej wystawy pani Ninie Matczak, adiunkt Muzeum Szlachty Mazowieckiej, która odpowiedzialna była za przygotowanie ekspozycji, katalogu wystawy i promocji, wykazując się przy tym wielkim profesjonalizmem – mówił podczas wernisażu dyrektor Robert Kołakowski. - Dziękuję także wszystkim

Obrazy wywierały duże wrażenie na gościach wernisażu

pracownikom, którzy zaangażowani byli w realizację ekspozycji.

Cykl wystaw objął patronatem honorowym Marszałek Województwa Mazo-

wieckiego Adam Struzik, zaś patronat medialny sprawuje „Tygodnik Ciechanowski”.

ES-K

LESZEK
ZYGMIER

MAZOWIECKIE IMPRESJE HISTORYCZNE

Tekla wraca
do WarszawyTekla Bądarzewska mławianką
czy warszawianką?

Wminioną środę w Państwowej Szkole Muzycznej w Mławie miałem krótkie wystąpienie na temat wybitnych Mławianek w dziejach Polski i Europy na spotkaniu z okazji Dnia Kobiet, zorganizowanym przez Akademię Piłkarską Nazar. Może trochę z nostalgią – w końcu gdzie, jeżeli nie w takim miejscu jak mławska szkoła muzyczna – usprawiedliwiłem się, że jeszcze niedawno mogłem wystąpienie to zacząć od słynnej, choć przez całe lata zapomnianej, polskiej kompozytorki, Tekli Bądarzewskiej, autorki znanego na całym świecie utworu „Modlitwa dziewczycy”. Nie powinienem jednak tego czynić, bo dziś wiemy już, że Tekla nie urodziła się w Mławie, jak jeszcze do niedawna przyjmowano – choć związki rodzinne z tym miastem rzeczywiście miała – ale w Warszawie, a dokładnie na Pradze.

Całej sprawie nadawał smaczku popularny teleturniej Milionerzy, w którym jeden z jego uczestników we wrześniu ubiegłego roku – o czym pisano także w TC – właśnie dzięki „Tekli Bądarzewskiej z Mławy” wygrał milion. A tu proszę, już tydzień później, odezwały się głosy, które autorstwa utworu „Modlitwa dziewczycy” nie negowały, ale słusznie

z aktem jej urodzenia, spisany 20 września 1823 r. w Warszawie i zachowanym w księgach metrykalnych Cyркуlu VIII (Pragi), już wcześniej przytaczany przez wybitną znawczynię Tekli Bądarzewskiej, Beatę Michalec, nie powinien właściwie pozostawiać żadnych wątpliwości w sprawie miejsca narodzin kompozytorki. To z niego wiemy, że Tekla Bądarzewska urodziła się 17 września 1823 r. o wpół do piątej po południu – zapewne w domu rodziców, przy ulicy Brukowej na Pradze – jako ślubna córka Andrzeja i Tekli Bądarzewskich, a dnia 20 września przed urzędnikiem stanu cywilnego, Janem Wejchertem, została ona okazana przez ojca, w obecności dwóch świadków, i wtedy sporządzono jej akt urodzenia. Z kolei z ksiąg kościelnych wiemy, że następnego dnia tj. 21 września 1823 r. Tekla Bądarzewska otrzymała sakrament chrztu w kościele parafialnym na Pradze, z rąk miejscowego wikariusza, ks. Antoniego Kraszewskiego.

Gdy w minioną środę o tym fakcie wspominałem na twarzach słuchaczy, a było na sali kilkadziesiąt osób, zauważyłem jednak pewną konsternację. Czyżby Tekla Bądarzewska i jej utwory nie były znane w Mławie? To było niemożliwe, bo przecież w mieście tym już od

dłużej niż z Pułtuskim, skoro już w 1827 r. widzimy go znowu w Warszawie, gdzie służył w miejskiej policji.

Na zakończenie jednak pozostaje pewna zagadka. Kiedy w 1852 r. Tekla Bądarzewska zawierała związek małżeński z Janem Baranowskim w Warszawie, musiała przedstawić wymagane przez prawo kościelne dokumenty. Nie była jednak w stanie przedstawić odpisu aktu urodzenia. A to już jest dziwne, skoro akta stanu cywilnego i metryki chrzcielne znajdowały się w tym samym mieście. W każdym razie wiemy z zachowanego w parafii Nawiedzenia NMP w Warszawie dokumentu (tzw. „aktu znania”), że 30 kwietnia 1852 r. jej ojciec oraz dwóch świadków zeznali, że Tekla urodziła się w Mławie jako córka Andrzeja i Tekli z Chrzanowskich małżonków Bądarzewskich, i że jest w stanie panieńskim i liczy sobie lat 23. Co dziwi w tym zeznaniu, poza faktem, że nie dostarczono właściwego aktu urodzenia? Otóż świadkowie nie tylko podali niezgodne z metrykami miejsce urodzenia Tekli, ale również zaniżyli o sześć lat jej wiek. Czy to tylko niewiele znacząca i wtedy – trzeba to przyznać – dość częsta nieprecyzyjność w określaniu wieku? Ale skąd ta Mława? Przecież dlatego właśnie – w oparciu o ten dokument – Beata Michalec i wielu historyków, nie znając przez lata aktu chrztu Tekli Bądarzewskiej, a tylko jej akt urodzenia (różnie interpretowano jego treść), za jej rodzinne miasto uważali Mławę. Wszystkiego nie da się wytłumaczyć urzędniczą rutyną czy niedokładnością rodziców. I choć dziś Tekla Bądarzewska z Mławy wraca do rodzinnej Warszawy, na Pragę, to jednak nimb tajemniczości wobec autorki „Modlitwy dziewczycy” ciągle jeszcze całkowicie nie opadł. Panowie, do dzieła !!!

Z życia prowincji (I)

Wyszedłszy z kościoła, strażacy w pełnym rynsztunku, z własną orkiestrą na czele, obeszli wokół rynku i wrócili do swego pomieszczenia, gdzie też w całym komplecie zebrał się i zarząd ze swym prezesem, p. Moszczyńskim.”

Aż westchnąłem na głos! Jasne, że musiała być orkiestra! Pograżyłem się w archiwum rodzinnym i wkrótce z satysfakcją odkryłem – w którymś z albumów – jedną fotografię orkiestry ciechanowskiej straży ogniowej. Oglądam tę fotografię, z ojcem na waltorni, i zastanawiam się nad znaczeniem słowa „prowincja”. Przecież orkiestra, w której grał mój tata, mogłaby być z powodzeniem tą z cytatu. Więc może świat jeszcze tak bardzo się nie splaszczyl i tak całkowicie się nie zintegrował? Jestem skonfundowany.

Z rozterki wybawia mnie niespodziewanie samo życie. Wychodząc z domu, słyszę na klatce schodowej charakterystyczne i rytmiczne stukanie tłuczka o deskę – ktoś bije mięso na kotlety schabowe. Wiem teraz z całą pewnością, że mam do czynienia z prowincją, i z przerażeniem uświadamiam sobie jednocześnie, że sam jestem jej częścią. Dziesięć minut później wchodzę do siostry, żeby ją zabrać samochodem, bo jesteśmy umówieni na porządkowanie mieszkania po mamie, i nie mogę uwierzyć własnym oczom – ona tłucze schab na kotlety! Dobiła mnie wizyta w mieszkaniu mamy, gdzie zaczynamy robić porządki i po piętnastu minutach dochodzi nas znajomy dźwięk z wyższego piętra. Jakiś koszar. Wiem teraz, że prowincja może być wyrażana głosowo, a także, że nam nie odpuszcza.

Po paru godzinach porządkowania wracamy i idziemy spacerkiem do pobliskiego notariusza, żeby zalegalizować spadek po mamie. Jest niezbyt ciepło i pada mżawka, więc warunki nie sprzyjają wystawianiu na powietrzu. Zupełnie

nie przeszkadza to paniom pracującym w pobliskich sklepach. Przed co drugim sklepem widzę osobę nerwowo wypuszczającą z ust dymek – ma się rozumieć z papierosa. Królują pracownicy z licznych sklepów Żabki. Dziwne, że w supermarketach tego zjawiska palarskiego nie zauważyłem. Zapewne już bardziej oddaliły się od prowincji.

Ale dopiero wizyta o notariusza zwała mnie ostatecznie z nóg. Nikt by nie zgadł z jakiego powodu? Czekamy spokojnie aż nadejdzie nasza kolejka, zerkając z ciekawością na innych interesantów, próbując się domyślić, co mogło ich tutaj sprowadzić, i rozglądamy się po holu. Zauważyłem kilka obrazów na ścianach, wyglądających na oryginalne, więc wstaję, aby doczytać się, kto je malował, i – rzeczywiście – nazwiska są w większości lokalne. Chyba trochę sprowokowałem do oglądania mężczyznę, który przyszedł wkrótce po nas i trochę się niecierpliwi. Wstał i z podobnym, jak ja, zainteresowaniem przygląda się obrazom – z tą różnicą, że z ciekawości dotyka faktury płótna. Po jednym dziele nawet palcem przejechał, zbierając trochę kurzu, bo obrazy nie były za szkłem. Pomyślałem sobie, że prowincja tkwi w nas bardzo głęboko i – mimo wysiłku – nie da się jej szybko wypłenić.

Nachodzą mnie, zresztą, wątpliwości czy w ogóle gra jest warta świeczki. I skoro mowa o obrazach, a więc o kulturze, nerwowo przeglądam ponownie „Tygodnik Ilustrowany”, jak nasi zacięci przodkowie radzili sobie z tą duchową potrzebą. No i proszę, numer 4 z tego samego roku donosi o powstaniu Towarzystwa Kultury Polskiej: „Nowemu Towarzystwu chodzi o podniesienie poziomu kulturalnego u nas we wszystkich dziedzinach życia, na wszystkich polach działalności publicznej.” Prezesem Towarzystwa został nikt inny, jak Aleksander Świętochowski. Mamy więc wzorce zachowania

z najbliższego otoczenia. Pierwszą myślą T.K.P. – jak pisze „TI” – jest utworzenie „Domu Ludowego” w Warszawie oraz podobnych domów we wszystkich wsiach i miastach kraju. Już w numerze z 18 maja – ten sam tygodnik donosi o powstaniu Domu Ludowego w Płocku, a w numerze z 28 września o powstanie takowego w Ciechanowie.

Tu dochodzimy do sedna sprawy: kiedy przestajemy być prowincją? W kawiarence PCKiSz, a więc kontynuatore domu Ludowego, miałem szczęście obejrzeć (22.02) publiczny pokaz „Popiołu i diamentu” Andrzeja Wajdy, w serii „Krótka historia polskiego kina”. Co prawda było na nim 11 (słownie: jedenaście) osób, ale może na następnym seansie w tej serii, którym będzie „Pociąg” Jerzego Kawalerowicz

cza (jedyne pokazy: 29.03), pojawi się nas więcej. Dwa dni później, 24 lutego, w kawiarence Caffè Italia, słuchałem i oglądałem zespół „Pod Fryzjerką” – poezja śpiewana. Co za uczta! Kawiarenka pękała w szwach. Powiedziałbym tajemniczo: lokalne połączenie Ewy Demarczyk z Markiem Grechutą – mam na to dowody.

To był koniec lutego, a na początku marca: najpierw (3.03) kulminacja tygodnia patrona szkoły w Krasinieku i występ teatralno-baletowy naszej młodzieży, a kilka dni później (7.03) wystawa malarstwa w Muzeum Sztachty Mazowieckiej – dzieła ze zbiorów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Myślę, że tak można z powodzeniem walczyć z prowincją.

JANUSZ ZALEWSKI

15 lat
TVS

6 MAJA

**WSZYSTKIE DROGI PROWADZĄ
DO PARKU ŚLĄSKIEGO**

więcej informacji na www.tvs.pl

Dla samotnych seniorów „nadzieja” to drugi człowiek

Zbliżająca się Wielkanoc i wiosenne przebudzenie zwiastują nowy początek i pozwalają wierzyć, że po trudnej zimie czekają lepsze dni.

Dla samotnych starszych osób symbolem nadziei jest nie tylko jajko z wielkanocnego koszyka, ale, co ważniejsze, obecność drugiego człowieka. Stowarzyszenie mali bracia Ubogich, z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych, rusza z akcją, w ramach której organizuje świąteczne spotkania dla samotnych seniorów. Dzięki niej będą mogli poczuć radość z kontaktu z ludźmi.

- Rozpoczęcie wiosny i Świąt Wielkanocne to czas celebracji tego, co dobrego przydarzyło się w nowym roku. Kulturowo związane są z symbolami odrodzenia oraz nadziei.
- Samotni seniorzy w Polsce mają nadzieję na to, że ich codzienność odmieni drugi człowiek.
- W ramach akcji wielkanocnej Stowarzyszenia mali bracia Ubogich można przekazać dowolną kwotę na organizację śniadania wielkanocnego i drobny upominek dla starszych osób.

Gdy wiosną świat budzi się do życia, słońce częściej wychodzi zza chmur, a rześkie powietrze zachęca do spacerów – są osoby, które mają poczucie zatrzymania się w miejscu. Nawet w tak sprzyjających okolicznościach, dla samotnych seniorów pozytywne podejście do codzienności stanowi wyzwanie. Zamknięci w czterech ścianach, zmagający się z dolegliwościami utrudniającymi, a nawet uniemożliwiającymi wyjście z domu, tracą wiarę. Tym, którym nadziei może brakować – zwłaszcza w Świąta, pomaga Stowarzyszenie mali bracia Ubogich. Wiosną Stowarzyszenie przygotowuje akcję, która pozwala

zachować wiarę w to, że piękne i dobre chwile jeszcze mogą się wydarzyć. — Organizujemy spotkania świąteczne, ponieważ wiemy, jak trudno być samemu w takim czasie. Choć samotność pogarsza samopoczucie każdego dnia, to w szczególne dni, w Świąta jest jeszcze bardziej dotkliwa. Dlatego zapraszamy do wsparcia naszej akcji i podarowania nadziei, która jest bezcenna — tłumaczy Joanna Mielczarek, Dyrektor Stowarzyszenia mali bracia Ubogich.

Symbole nadziei

Nadzieja była i jest nadal, jednym z najważniejszych elementów człowieczeństwa i ma ogromne znaczenie dla budowania wspólnoty. W kulturze jest związana z cyklem agrarnym, który symbolizował cykl życia – wierzono, że po trudnym czasie zimy, przyjdzie wiosna, a z nią urodzaj i obfitość, nie tylko na stole, ale i w życiu. Jak tłumaczy dr Małgorzata Bulaśzewska, kulturoznawczyni z Uniwersytetu SWPS, święta obchodzone w tym czasie podkreślają odradzanie się i nowe początki. Dają nadzieję, że ten trud, którego może doświadczać, przemienie i czekają na nas także przyjemności i dostatek.

Symbolika koszyka, którego zawartość spożywana jest podczas świątecznego śniadania, ściśle związana jest z odradzaniem się do lepszego, a tak możemy właśnie zdefiniować nadzieję. — Przede wszystkim jajka jako symbol nowego życia i nieprzemijalności człowieka, a także wiosennego przebudzenia. Malujemy je tak, jak chcemy świętować, czyli kolorowo i z przepychem. Sama obecność koszyka świadczy o nadziei na dostatek w kolejnym roku. Naczynie z solą i pieprzem to życzenie, by nasze życie było ciekawe i dobre. W tradycji ludowej oznaczało odstraszanie zła i zepsucia moralnego, miało także symbolicznie oczyszczać i przynosić praw-

de – tłumaczy naukowczyni. Nie bez znaczenia są również ciasta, np. kołacz, które pokazują, że codzienność nie koncentruje się tylko na pracy i trudzie, ale powinna zawierać element zabawy.

Jak ufundować wielkanocny koszyk?

Jak podkreślają podopieczni Stowarzyszenia mali bracia Ubogich, najwięcej nadziei w życiu daje drugi człowiek. Dlatego, po stracie najbliższej osoby potrafi zaważyć się cały świat. — „Mam najlepszą babcię” mówiła moja nieżyjąca już wnuczka Ania. I przepadała za kwiatami. Jeden z nich rośnie wciąż na moim parapecie. A kiedy tylko nadchodziła wiosna, jeździłyśmy razem na działkę. Czekaliśmy na ten czas. Teraz kiedy Świąta przychodzą... Nie mam Świąt – komentuje ze łzami w oczach pani Basia, bohaterka tegorocznej kampanii wielkanocnej. Seniora rozpromienia się na myśl o tym, że Stowarzyszenie planuje duże świąteczne spotkanie. — Jak na Wigilię? Było tak pięknie i uczestniczyło tyle osób – pyta Pani Basia i w oczach ma nadzieję.

Spotkania rodzinne, zwłaszcza te świąteczne, pozwalają wierzyć, że nie

jesteśmy samotni. Sprawiają, że czujemy się potrzebni i docenieni. Kulturoznawczyni podkreśla, że drugi człowiek może być symbolem nadziei, bo czyni, życliwe zachowanie, dobroć ludzka wyrażana w dobrym słowie czy geście, to wszystko daje ludziom energię do życia. Dlatego, co roku w okresie Wielkanocy, Stowarzyszenie organizuje świąteczne śniadania w 10 miastach w Polsce. W czasie tego wydarzenia podopieczni mogą się spotkać, podzielić jajkiem i życzeniami, ale przede wszystkim – przypomnieć sobie radość wynikającą z bliskości drugiego człowieka.

Stowarzyszenie mali bracia Ubogich zapewnia posiłek, drobny upominek, dojazd i opiekę. Ci, którzy nie mogą zjawić się osobiście, odwiedzani są w domach przez wolontariuszy. Dzięki temu nikt z podopiecznych nie jest sam w tak ważnym czasie. Koszt takiego przedsięwzięcia to w przybliżeniu 100 zł na osobę. Finansowane jest ono dzięki wpłatom darczyńców. Każdy, kto chciałby wesprzeć akcję nawet najmniejszą kwotą, może odwiedzić stronę www.malibracia.org.pl/wielkanoc

Link do spotu: <https://www.youtube.com/watch?v=4IfCwiWRhEc>

* * *

O Stowarzyszeniu mali bracia Ubogich

Polskie Stowarzyszenie mali bracia Ubogich powstało 1 grudnia 2002 roku. Jednak pierwsze Stowarzyszenie „les petits frères des Pauvres” (dosł. mali bracia Ubogich) zostało założone w 1946 roku przez *Armandą Marquiset* (1900-1981). Skupiało wówczas młode osoby, gotowe do pomocy najbardziej potrzebującym. Już po zakończeniu II wojny światowej, najuboższymi byli ludzie starsi – osoby samotne, opuszczone, bez szans na pomoc. Dlatego właśnie Stowarzyszenie zdecydowało się pomagać tej najbardziej potrzebującej części społeczeństwa. Według Stowarzyszenia „dawać miłość można tylko dając coś więcej niż to, co najpotrzebniejsze”. Dlatego też „mali bracia Ubogich” przykładają największą wagę do relacji budowanej poprzez towarzyszenie osobom starszym i umiejętne ich słuchanie – oto sens motta Stowarzyszenia, które brzmi: *kwiaty przed chlebem*. **KO**

Kartka z kalendarza, czyli z archiwum „Tygodnika Ciechanowskiego”

Państwo B. na wolności

Jeszcze nie tak dawno olsztyńska popołudniówka zamieściła artykuł „Hieny w potrzasku” traktujący o głośnej aferze z losami „Niezapominajki” w ciechanowskim PKPS. W tym samym czasie główni oskarżeni w tej sprawie, państwo B., pojawili się na ulicach miasta wzbudzając zrozumiałe zainteresowanie mieszkańców. Znowu zaroilo się od plotek i komentarzy.

Jak się dowiadujemy z wiarygodnych źródeł, Sąd Wojewódzki w Warszawie na wniosek obrońców uchylił areszt tymczasowy wobec oskarżonych, za poręczeniem majątkowym. Strawa jest w toku. Rozprawę sądową odroczone do 25 stycznia 1990 r., ze względu na chorobę świadka. O finale tej afery poinformujemy naszych czytelników.

Nr 1, 5 stycznia 1990 r.

Skok wart 250 milionów

Na początku lipca w województwie ciechanowskim znowu doszło do napadu, w czasie którego zrabowano „duże pieniądze”. Nie tak wielkie jak w czasie napadu na jubilerę D. w Płońsku, ale...

5 lipca tuż po północy do domu mieszkającej w Kraszewie, gm. Ojrzeń, pani D. wtargnęło oknem trzech bandytów. Byli zamaskowani. Związali właścicielkę mieszkania. Następnie grożąc kobiecie zażądali wydania pieniędzy i kosztowności.

Nie wydaje się, aby przestępcy działali w ciemno... Łup bowiem, który wpadł w ich ręce był duży: 3,5 tys. marek niemieckich, tysiąc dolarów amerykańskich, 52 miliony złotych polskich i około pół kilograma złotej biżuterii. Łącznie po przeliczeniu na polskie złotówki było tego ok. 250 milionów zł.

Sledztwo w sprawie napadu trwa.

Nr 28, 15 lipca 1994 r.

Pojedynek na kosi

W Pieścirogach Nowych, w nocy z 25 na 26 grudnia, Dariusz G. trzykrotnie uderzył kosą Ryszarda J. Poszkodowany doznał trzech głębokich ran kłutych i przebywał w szpitalu w Pułtusku.

Nr 1, 5 stycznia 1990 r.

Ziemniaczana mizeria

Już tylko niewielka ilość ziemniaków, pozostała ciechanowskim rolnikom do wykopania. Zgodnie z przewidywaniami zbiory są bardzo słabe. Według szacunkowych obliczeń z hektara zostanie zebranych przeciętnie zaledwie 110q ziemniaków.

Zakłady Przemysłu Ziemniaczanego w Pile do 10 października kupiły ok. 500 to surowca. Za 1q bez względu na zawartość skrobi – płacą 90 tys. zł. Ziemniaki z tegorocznych zbiorów mają skrobi bardzo mało. Podobna ilość ziemniaków kupiły zakłady w Iławie.

Nr 42 z 21 października 1994 r.

Książka dla Ciebie

Agnieszka Olszanowska Sekretne schronisko

Pierwsza część czterotomowej serii o polskich babkach wiejskich, akuszerkach i położnych. Świat dawno już zapomniany, w którym gusła i zabobony walczyły z postępem medycyny, a kobiety wszystkich klas społecznych są równe w obliczu cudu narodzin, przeplatającego się z dramatem śmierci.

Początek XIX wieku. Opętana nienawiścią do podopiecznych teściowej hrabina Luiza Skrzypowska wygania z pałacu Polę i jej matkę, kucharkę Elżbietę. Pozbawione dachu nad głową kobiety trafiają pod opiekę doktora Wacława, który postanawia wysłać Polę na kurs wiejskich położnych, aby zapewnić jej pracę i pewne utrzymanie. Dziewczyna nie wie, że zakochany w niej mężczyzna pod przykrywką praktyki lekarskiej prowadzi schronisko, gdzie zamożne damy potajemnie rodzą niechciane dzieci.

Kilkadziesiąt lat wcześniej Malwina Skrzypowska, teściowa Luizy, zakochuje się w stajennym, co daje początek lawinie niefortunnych zdarzeń, mających wpływ na losy czterech bohaterów. Malwina, Elżbieta, Pola i Luiza muszą się zmierzyć z przeciwnościami, które uwikłanym w osiemnasto- i dziewiętnastowieczne konwenanse kobietom nie dają możliwości wyboru życia według własnych zasad.

Czy więc, która łączy hrabinę Malwinę z Elżbietą i jej córką Polą, jest na tyle silna, aby pomogła im przetrwać najtrudniejsze chwile? Czy w czasach, gdy strach, zło i bieda popychają kobiety do najgorszych czynów, bohaterki zachowają ludzką twarz?

Agnieszka Olszanowska - autorka kilkunastu książek dla dorosłych, dzieci i młodzieży. W swych powieściach porusza niebanalne tematy, a jej bohaterowie to ludzie ukształtowani przez trudne doświadczenia życiowe. Bibliotekarka z powołania i wykształcenia. Mama trojki dorosłych dzieci. Czas wolny spędza na łonie natury, pielęgnując ogród w rustykalnym stylu.

Paweł Wichowski

Zwierciadło sumienia

zrozumie, że wystarczy raz poruszyć moralny pion, by rozhuścić go jak szalone wahadło.

Czasem od niespełnionej miłości gorsza bywa niezaspokojona nienawiść. Niektórzy mówią, że to czarna kot przynosi pecha. Inni - że to pociąg, gdy ktoś rzuca cię na tor. Roman zdecydowanie należy do tych drugich. I lubi brać sprawy we własne ręce - nawet przebywając w więzieniu. Odsiaduje karę i wspomina historię, która zmieniła go na zawsze.

Jest słoneczne lato 2005 roku, dorastający na wsi Roman ma zaledwie 15 lat. Zdażył już nawet poznać miłość swego życia - szkolną koleżankę Markizę. Wrażliwy romantyk wierzy, że wszystko pójdzie jak z płatka: dziewczyna, żona, drzewo, dom i syn. Markiza jednak nie odwzajemnia jego uczucia. Rozgoryczony i pełen tłumionej wściekłości nastolatek postanawia się zemścić. Los sprawia, że spotyka niebezpiecznych ludzi, mogących mu w tym pomóc. Roman wkrótce

Tygodnik ciechanowski

ciechpress.pl

Adres redakcji:
06-400 Ciechanów, ul. Ściegiennego 2

Telefony:
sekretariat, red. naczelny: 23 672 34 02

redaktorzy prowadzący: 23 673 93 67, 23 673 93 63;

dział graficzny: 23 673 93 60
księgowość: 23 673 93 65

Tem Tygodnik gazeta mławska

ciechpress.pl

Pocztą elektroniczną:
tc@ciechpress.pl
sekretariat@ciechpress.pl

Redakcja:
redaktor naczelny – Ryszard Marut;
red. prowadzący – Marek Zbikowski.

Zespół:
Walerian Dziczekiewicz,
Krzysztof Jakubowski,
Izabela Koba-Mierzejewska,

tygodnik DZIAŁDOWSKI

ciechpress.pl

Radosław Marut, Klaudia Kujawa
Radosław Kowalski

Współpraca:
Grażyna Czerwińska,
Marek Gierlach, Mirosław Hajnos,
Daniel Kortlan, Zenon Lewandowski,
Paweł Słupski, Ewa Stangrodzka,
Sławomir Wichowski (fot.)
Leszek Zygmier, Stefan Żagiel,
Patrik Piekarski, Marcin Stachelski

tygodnik PRZASNYSKI

ciechpress.pl

Ogłoszenia:
kierownik biura – Anna Dąbrowska

tel.: 23 672 44 96
23 672 26 55
ogloszenia@ciechpress.pl
ogloszeniadrobne@ciechpress.pl

Redakcja graficzna:
Artur Szczerba,
Robert Przybyszewski

tygodnik MAKOWSKI

ciechpress.pl

Dział promocji i kolportażu:
Radosław Marut
tel. 23 672 34 02
promocja@ciechpress.pl

Prenumerata:
Pocztą Polska i u listonoszy,
Ruch S.A.
(prenumerata@ruch.com.pl),
ePrasa.pl

Redakcja nie odpowiada za treść reklam i ogłoszeń

tygodnik mazowiecki

ciechpress.pl

Wydawca: Spółdzielnia Pracy
CIECH-PRESS, 06-400 Ciechanów,
ul. Ściegiennego 2, tel. 23 672 34 02
Druk: GRUPA WM Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 7
Ciech-Press jest członkiem Izby Wydawców Prasy

REWERS

KON-tekst

DEWEDC

Iza i przeciw

Pożegnanie z kioskiem

Parę tygodni temu zamknięty został jeden z ostatnich, jeśli w ogóle nie ostatni, wolno stojący kiosk „Ruchu” w Ciechanowie.

Usytuowany na ul. Warszawskiej, pryncypalnej ulicy miasta, w samym środku ciechanowskiego deptaka, rzuć kamieniem od redakcji „Tygodnika Ciechanowskiego” kiosk istniał tu „od zawsze”. Od czasu do czasu, w związku ze zmieniającym się środowiskiem, przebudową chodnika czy jezdni przesuwano go kilka, kilkadziesiąt metrów w jedną lub drugą stronę. Ponadto, co kilka dekad zamieniano wersję na nowocześniejszą. Ale kiosk szybko przyjmował się w nowym miejscu, przede wszystkim podążali za nim wierni klienci. Trwał piątek-swiątek, od rana do wieczora. Najwcześniej zjawiali się stali czytelnicy prasy oraz palacze. Przez wiele lat tę klientelę uzupełniali jeszcze amatorzy wody brzozonej, czy denaturatu, ale już dawno wymarli.

Tak było przez dziesiątki lat. Aż do początku 2023 roku, kiedy to pan Andrzej, ostatni gospodarz (agent) tego przybytku zamknął drzwi, założył sztaby i oddalił się na zasłużoną emeryturę. Stoi więc pusty i głuchy, z zasłoniętymi żaluzjami i kartką na drzwiach: „Najbliższy punkt sprzedaży prasy znajduje się...”. Czeka na nowego najemcę, ale bardziej na wywózkę na cmentarzysko rzeczy niepotrzebnych. Ale to kres pewnej epoki w rozwoju handlu, koniec określonych zwyczajów i przyzwyczajzeń społecznych.

Kioski „Ruchu”... Charakterystyczne budowle, obiekty „małej architektury handlowej” wywodzące się z epoki PRL, a być może jeszcze z czasów przedwojennych. Wpiew drewniane, siemienne, z czasem unowocześniane i udoskonalane - drewno zastępują elementy metalowe, szklane, plastikowe. Służą do sprzedaży prasy, papierosów oraz wszelkiego mydła-powidła, z czasem stają się kultowymi obiektami. Przez swoją rolę, jaką spełniają, dzięki osobom, które w nich pracują oraz rodzajem klientów, którzy je odwiedzają.

„Won mi stąd, tu nie jest salon damsko-męski. Tu jest kiosk ruchu, ja tu mięso mam!..”. Wszystkich nas starszych, pamiętających tamte czasy (ale również, młodych) rozwała ta kwestia z „Misia”, popularnego filmu Stanisława Barei. Scena rozgrywająca się we wnętrzu typowego kiosku z lat 80. ub

wieku, pewnie przesadzona, ale zdradzająca specyficzny humor reżysera - prześmiewcy, ilustrująca absurdy tamtego ustroju.

Ale pamiętam, że było tak: Małoletniemu synowi wydawało się polecenie: „Skocz do kiosku „Ruchu” i kup ojcu papierosy i gazetę”. Syn pędził i przynosił „Klubowe” i „Życie Warszawy”. Bo oczywiście kioskarz wiedział kto jest zleceniodawcą, znał całe rodziny i ich upodobania. Wiedział, że towar trafi we właściwe ręce. A bywały też takie sytuacje opisywane w prasie i rozmowach na rogu ulicy, w których rola kiosków była szczególna: „Bo wie pani, on wyszedł niby po papierosy do kiosku i... już nie wrócił”. To akurat o mężu, który pod takim pretekstem wyprowadził się z domu i gdzieś w Polsce zaczął nowe życie.

Istniały dwie wersje kiosków: te częściej spotykane, z okienkiem, przed którym trzeba było wykonać pokłon żeby ujrzeć twarz kioskacza oraz „luksusowe” obiekty z wejściem do środka. W takim „luksusie” można było się rozprostować, rozejrzeć, dłużej pogadać oraz poczynić poważniejsze zakupy. Pierwszy i drugi model zajmował olbrzymią powierzchnię – 8 metrów kw. Trzeba było wielkiej wyobraźni, żeby upchnąć kilkaset tytułów prasowych, krzyżówek, książek, chemii, kosmetyków, zabawek i innej galanterii. Funkcjonowanie kioskarza w takim pomieszczeniu, bez bieżącej wody i toalety, w specyficznej aurze zapachów, to nie lada wyzwanie.

Ale za to jakie lokalizacje! Centra miast, skrzyżowania głównych ulic, dworce, sąsiedztwo urzędów, szkół, zakładów pracy, stadionów, itp.

Sieć sprzedaży kioskowej przetrwała cały PRL, świetnie funkcjonowała w latach 90. Z rozpędu też weszła w nowy wiek. Ale wtedy zaczęła się kurczyć. Handel w Polsce „cywilizował się” i upodabniał do standardów zachodnich. Po pierwsze – zdradzamy kioski na rzecz przestronnych, klimatyzowanych galerii; po drugie – starzy klienci wymierają, a nowi nie czytają gazet, niektórzy sięgają po elektroniczne wydania, a większość po darmową papkę z internetu; po trzecie wreszcie – palimy coraz mniej papierosów. Do kiosków nie ma już po co zaglądać. Nie ma tam promocji, wyprzedaży, a marże są wyższe niż w dyskontach. Po co więc komu kiosk? A jednak żal.

RYSZARD MARUT

Koncertowo upłynął miniony tydzień. Samorządy wspólnie z domami kultury i bibliotekami organizowały koncerty. Mieszkańki powiatu ciechanowskiego zaprosił starosta, panie mogły wybrać się do Opinogóry, Gruduska czy Regimina lub poza powiat; Karniewo, Pułtusk, Krasne czy Przasnysz nie leżą daleko. W jednych miejscowościach spotkania to tradycja, w drugich dopiero raczkują. Były też propozycje innego typu, np. literacka jak w miejskiej ciechanowskiej księgarni, do której przyjechała Anna

Król, pisarka, scenarzystka, reżyserka. Wszędzie na widowniach kobiety, co nie dziwi, przecież celebrowano nasze święto.

Spójrzmy szerzej: na większości wydarzeń kulturalnych, niezależnie kto jest bohaterką/ bohaterem spotkania – kobiety; czasem jest nas tyle samo co mężczyzn, lecz to rzadkość. W stowarzyszeniach i fundacjach – głównie kobiety, wśród organizatorów zbiorów, aukcji i innych form pomocy – kobiety, to samo zjazdów absolwentów, nawet jeśli w klasie było tyle samo dziewcząt co chłopców. Czy to efekt naszej liczebności? Na Mazowszu mieszka ponad 2,8 mln kobiet, co stanowi 52,2 procent wszystkich mieszkańców, czyli na 100 mężczyzn przypada aż 109 pań. Czy tylko liczebności?

Dla odmiany popatrzmy na samorządy. Pań wójtów, burmistrzów i prezydentów miast mamy jak na lekarstwo – na Mazowszu 40. W powiatach, w których ukazują się Tygodnik: na 9 miast powiatowych – jedynie w Żurominie dzierży stery kobieta burmistrz, a na kilkadziesiąt miast na naszym terenie – jeszcze tylko w Chorzeli; na niemal 100 gmin – wójtami zostały wybrane 3 kobiety w Naruszewie (powiat płoński), Przasnyszu (przasnyski) i Regiminie (ciechanowski); na 9 powiatów – kobieta zarządza tylko w płońskim (rok temu i w ciechanowskim). Zdarzają się panie na stanowiskach wicestarostów jak w powiecie pułtuskim czy zastępców burmistrza jak było w Pułtusku czy Mławie, jest w Płońsku. W większości rad gmin, miast czy powiatów jest tylko po kilka kobiet, a w niektórych jak miejskiej w Nasielsku – nie ma ani jednej. Niewiele kobiet zarządza pracami rady gminy – dzieje się tak m.in. w Opinogórze (ciechanowski), Strzegowie (mławski), Raciążu i Żaluskach (płoński), Gzachu i Zatorach (pułtusk), Nieporęcie (legionowski); miasta – w Żurominie; powiatu – w Makowie Maz. i Przasnyszu. Wśród 51 radnych województwa mazowieckiego jest 16 pań, a 2 z nich zasiadają w zarządzie. Lepiej przedstawia się sytuacja wśród sołtysów, niemal połowa to kobiety. Jeśli chodzi o rankingi najbardziej sfinansowanych samorządów, samorząd Mazowsza zajął 8. miejsce w rankingu ogólnopolskim, wśród powiatów na 2. miejscu znalazły się mazowieckie Łosice, zaś na 6. – Płońsk (w zarządzie powiatu są 2 panie, w tym starosta, wiceprzewodniczącą rady jest kobieta, mandaty sprawuje łącznie 8 pań na 21 radnych). Czy nie jest nas jednak w samorządach za mało? Czy samorządy nie potrzebują więcej kobiet?

Jesteśmy, my kobiety na Mazowszu, lepiej wykształcone (35,6 proc. z nas ma wykształcenie wyższe), często mamy różnorodne doświadczenie zawodowe i jesteśmy lepiej zorganizowane niż mężczyźni, ale... Jedne z nas nie mają potrzeby sprawować kierowniczych funkcji, drugim brakuje odwagi, by o nie zaważyć, trzecie mieszkają w środowisku, które nie „dojrzało” do tego, by mieć np. kobietę-wójta, innym zmieniły się potrzeby, następne chcą się realizować w dziedzinach zaskakujących ich otoczenie, kolejne stawiają wyłącznie na życie rodzinne, a jeszcze inne dokonują wyborów niekoniecznie zgodnych ze swoimi potrzebami, tylko bliskich. A jak to jest z nami? Czy wybieramy same? Czym się kierujemy? Czy pragniemy zmiany?

IZABELA KOKA

Grupa wysp japońska, bitwa 1905	Cisza na morzu; flauta	Opanowanie; spokój	Wystąpić na... przy okazji	Instrument dęty	Produkt, wytwór	Ktoś skromny, cichy	Tablet od Apple	Niejedno w sieci	Dygnięcie, wyrzucenie	Wyraź szacunek	2
16			28	3			31				
Coś niezwykłego				Podtrzymuje gzyms			24		30		
21											
Willa Karola Szymanowskiego				13							
Dawna gra w karty, z licytacją											
17											
Obsadzone kwiatami											
1											
Mało urodzajne gleby											
Hoduje skalary											
23											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32				

Krzyżówka nr 11

Liczy z ponumerowanymi polami stanowiące rozwiązanie krzyżówki. Samo hasło należy nadsłać w terminie 10 dni od daty ukazania się numeru pod adresem: „Tygodnik Ciechanowski”, ul. Scieżenińskiego 2, 06-400 Ciechanów. Na kartce pocztowej prosimy nakleić numer krzyżówki wycięty z gazety.

Rozwiązanie krzyżówki można także przysłać pocztą elektroniczną na adres: sekretariat@ciechanowski.pl. W tytule maila należy wpisać numer krzyżówki, natomiast rozwiązanie oraz imię i nazwisko w treści wiadomości. Wśród autorów prawidłowych rozwiązań rozlosujemy nagrody książkowe (do odebrania w redakcji).

Rozwiązanie krzyżówki nr 5: Prawda wychodzi na wierzch jak oliwa. Nagrodę wylosowała Małgorzata Piechra. Nr 6: Zły to prak co swe gniazdo kała. Nagrodę wylosowała Jadwiga Kulcsa. Nr 7: Antykwariat to antologia staroci. Nagrodę wylosowała Małgorzata Wysocka.

polsat

Wtorek
godzina 00:50
Jack Reacher:
Jednym strzałem
film sensacyjny
USA 2012

W Pittsburghu snajper zabija pięć przypadkowych osób. Znalezione przez detektywa Emersona i jego współpracowników ślady prowadzą ich do byłego strzelca wyborowego armii amerykańskiej, Jamesa Barra. Wkrótce mężczyzna zostaje zatrzymany. Prokurator Alex Rodin proponuje mu układ: jeśli zgodzi się zeznawać i przyzna do winy, to uniknie kary śmierci.

tvn

Piątek
godzina 23:10
Czerwony smok
thriller
Niemcy/USA 2002

Lata 80. XX w. Agent FBI Will Graham odchodzi ze służby i przeprowadza się z rodziną na Florydę. Przed kilku laty stanął oko w oko z demonicznym psychiatrą Hannibalem Lecterem i doprowadził do jego aresztowania. Spotkanie z maniackim mordercą zostawiło jednak trwały ślad w psychice funkcjonariusza.

TVP 1

Sobota
godzina 23:25
W środku burzy
thriller
USA 2019

Po zakończeniu służby w marines Walter wrócił do rodzinnej Luizjany i żony Fancy. Wciąż zmagają się z wojenną traumą, nie stroni od alkoholu, a w jego małżeństwie nie układa się najlepiej. Para wynajmuje mieszkającego w sąsiedztwie Buddy'ego do naprawy płotu otaczającego ich posesję. Mężczyzna boryka się z problemami finansowymi, więc potrzebuje dodatkowego zarobku.

TVP 2

Poniedziałek
godzina 23:20
Człowiek sukcesu,
komediodramat
USA 2009

Ben Kalmen wie, że dostanie i szczęśliwe życie właściciela sieci salonów samochodowych w Nowym Jorku. Ma piękną żonę Nancy, która jest jego szkolną miłością i zna go jak nikt inny, dorosłą córkę Susan i upragnionego wnuczka, a także okazała się wciągniętą na Manhattanie. Niestety, los potrafi być czasem bardzo okrutny i płać różne figle.

14 marca 2023
wtorek

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Kościół z bliska, magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny, program publicystyczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 27 09:40 Komisarz Alex, odc. 165 10:40 Ojciec Mateusz, odc. 64 11:30 Leśniczówka, odc. 679 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes, magazyn 12:30 Agropogoda 12:35 Magazyn rolniczy 12:55 Wild Portugal, film dok. 14:00 Wspaniałe stulecie, serial kostiumowy, odc. 219 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Przysięga, odc. 827 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4123 18:20 Leśniczówka, odc. 680 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Alarm! magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 32 21:05 Marzec 68, dramat obyczajowy 23:20 Ostatnia Habsburżanka, film dokumentalny	07:30 Pytanie na śniadanie 07:55 Pytanie na śniadanie 10:30 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:10 Weterynarze z sercem, magazyn przyrodniczy 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2775 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akcyjowa 38, odc. 46/200 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 384 15:05 Powrót na wyspę, serial obyczajowy, odc. 10 15:50 Przepis dnia, magazyn kulinarny 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, odc. 176 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akcyjowa 38, odc. 47/200 19:35 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2775 20:00 Przepis dnia, magazyn kulinarny 20:10 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2776 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość”, cykl felietonów 20:55 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1717 21:55 Na sygnale, serial, odc. 436 22:35 Izabela, królowa Hiszpanii, serial kostiumowy, odc. 62 23:35 Jak pies z kotem, komediodramat 01:30 Tully, komediodramat	08:00 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Kto to wie? gra telewizyjna 12:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1473 13:10 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 10 14:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1213 15:10 Osadzone. Blok F, serial paradokumentalny, odc. 1/26 15:45 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - studio 16:10 Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - 1. seria 17:15 Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - studio 17:25 Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - 2. seria 18:05 Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - studio 18:30 Milionerzy, teleturniej 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:40 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! magazyn reporterów 20:10 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3589 20:55 Milionerzy, teleturniej 21:35 Nastolatki rządzą... kasą, program rozrywkowy 22:40 Kuba Wojewódzki 23:40 Sukcesja, serial obyczajowy, odc. 2/10	06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 548 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 550 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 78 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1090 11:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 442 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja, magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1163 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1209 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja, magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 765 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 774 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3579 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Ninja Warrior Polska, reality show 22:10 Dzień Niepodległości: Odrodzenie, film SF 00:50 Jack Reacher: Jednym strzałem, film sensacyjny	05:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 390 06:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 568 06:55 Szpital, serial, odc. 1004 07:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 820 08:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1260 10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1261 11:00 Idealna niania, reality show 11:45 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 11 12:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 1005 13:50 Sąd rodzinny, serial, odc. 104 14:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1132 15:50 Tajemnice miłości, serial paradokumentalny, odc. 17 16:50 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 12 17:55 Ten moment, serial paradokumentalny, odc. 20 18:30 Papiery na szczęście, serial obyczajowy, odc. 223 19:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1282 20:00 True Love, reality show 21:00 Sala samobójców. Hejter, dramat obyczajowy 23:45 Sicario 2: Soldado, thriller 02:20 True Love, reality show 03:20 Zbrodnie, które wstrząsnęły Ameryką, serial dokumentalny, odc. 5	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:35 Jezusie, ulituj się nad nami! reportaż 09:00 Papież Polak do rodaków 09:35 Don Hoppe, film dok. 10:00 Informacje dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Zew natury 11:05 Mocni w wierze 11:35 Święty na każdy dzień 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Słowo życia 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Siostry Magdalenki od Pokuty, film dokumentalny 13:20 40 dni z modlitwą 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Póki nadzieja, film dok. 15:45 Święty na każdy dzień 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Jestem mamą 16:25 Przyroda w obiektywie, magazyn przyrodniczy 16:40 Akita 101 Łez, film dok. 17:10 Prosto o gospodarce 17:30 Zostań żołnierzem RP 17:45 Muzyczne chwile 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Relekcje wielkopostne 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna
21:05 Marzec 68	23:35 Jak pies z kotem	23:40 Sukcesja	22:10 Dzień Niepodległości: Odrodzenie	21:00 Sala samobójców. Hejter	09:35 Don Hoppe

15 marca 2023

środa

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 28 09:40 Komisarz Alex, odc. 166 10:35 Ojciec Mateusz, odc. 65 11:30 Leśniczówka, odc. 680 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes, magazyn 12:35 Agropogoda 12:40 Rok w ogrodzie extra 12:55 Wild Portugal, film dok. 14:00 Wspaniałe stulecie, serial kostiumowy, odc. 220 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Przysięga, odc. 828 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4124 18:20 Leśniczówka, odc. 681 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:00 Pogoda 20:05 Sport 20:15 Alarm! magazyn 20:25 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 33 20:55 Liga Mistrzów - rewanżowy mecz 1/8 finału: Real Madryt CF - Liverpool FC 23:10 Wybudzeni, telenowela dok. 23:35 Wybudzeni, telenowela dok. 00:15 Saper, dramat sensacyjny 02:00 W czasach wojny, odc. 10	07:30 Pytanie na śniadanie 07:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:15 Zakochaj się w Polsce 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2776 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akacja 38, telenowela, odc. 47/200 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 385 15:05 Powrót na wyspę, serial obyczajowy, odc. 11 15:50 Przepis dnia, magazyn kulinarny 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, odc. 177 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akacja 38, telenowela, odc. 48/200 19:30 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2776 19:55 Przepis dnia, magazyn kulinarny 20:00 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2777 20:40 Kulisy seriali „Na dobre i na złe” i „Na sygnale” 20:50 Na dobre i na złe, serial obyczajowy, odc. 877 21:55 Na sygnale, serial, odc. 437 22:35 Izabela, królowa Hiszpanii, serial kostiumowy, odc. 63 23:35 Miłość w spadku, film obyczajowy	05:50 Uwaga! magazyn reporterów 06:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1213 07:00 Doradca smaku, magazyn kulinarny 07:05 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Kto to wie? gra telewizyjna 12:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 992 13:10 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 2/41 14:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1214 15:15 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:20 Kto to wie? gra telewizyjna 16:55 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 11 17:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1474 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! magazyn reporterów 20:10 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3590 20:55 Milionerzy, teleturniej 21:35 Ugotowani w parach, reality show 22:40 Plan doskonały, thriller 01:15 Mój agent, serial obyczajowy, odc. 2/6 02:20 Kwatery Hitlera, serial dokumentalny, odc. 2/10	06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 551 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 552 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 79 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1091 11:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 443 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja, magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1164 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1210 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja, magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 766 17:00 Gliniarze, serial, odc. 775 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3580 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Lulu, serial, odc. 5 20:35 Lulu, serial, odc. 6 21:10 Hell’s Kitchen, reality show 22:45 Szklana pułapka 3, film sensacyjny 01:35 Dzień Niepodległości: Odrodzenie, film SF	06:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 569 06:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 1005 07:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 821 08:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1262 10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1263 11:00 Idealna niania 2, reality show 11:45 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 12 12:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 1006 13:50 Sąd rodzinny, serial, odc. 105 14:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1133 15:50 Tajemnice miłości, serial paradokumentalny, odc. 18 16:50 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 13 17:55 Opowieści małżeńskie, serial paradokumentalny, odc. 7/24 19:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1283 20:00 True Love, reality show 21:00 Barry Seal: Król przemytu, film biograficzny 23:25 Banksterzy, dramat obyczajowy 01:35 True Love, reality show 02:40 Zbrodnie, które wstrząsnęły Ameryką, serial dokumentalny, odc. 6	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:35 Każdy maluch to potrafi 08:50 Słowo życia 09:00 Misja Bilaj, film dok. 09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Święty na każdy dzień 10:00 Audycja generalna Ojca Świętego Franciszka 11:00 Pasjonat muzyki i malarstwa. Marcin Żarnecki, reportaż 11:25 Jestem mamą, magazyn 11:40 Prosto o gospodarce 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Nowo nawróceni, film dokumentalny 13:15 Święty na każdy dzień 13:20 40 dni z modlitwą 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Helenka, film dokumentalny 15:20 Mazurskim szlakiem piękna stworzenia 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Na zdrowie, magazyn 16:30 Muzeum 303, reportaż 17:00 Po stronie prawdy 17:50 Muzyczne chwile 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Rekolekcje wielkopostne 19:30 Adventures from the Book of Virtues, serial, odc. 23 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna

Christian Ericson, specjalista od min przeciwpiechotnych, przeżywa tragedię, gdy w czasie oczyszczania pola bitwy w Angolii ginie jego synek.

Diane Lawrence usiłuje pogodzić obowiązki samotnej matki z pracą zawodową. Starsza z dwóch córek, Andrea, sprawia jej sporo problemów.

Oddział banku przy Wall Street zostaje opanowany przez złodziei. Budynek otacza policja. Na miejsce przyjeżdżają detektywi Frazier i Mitchell.

Simon Gruber terroryzuje Nowy Jork, przeprowadzając zamachy bombowe. Tym razem grozi podłożeniem ładunku wybuchowego w jednej ze szkół.

Pilot amerykańskich linii lotniczych, Barry Seal, zostaje przyłapany na przemyśle broni dla przeciwników Fidela Castro.

Film przedstawia losy trojga muzułmanów, którzy podjęli radykalną decyzję o porzuceniu islamu i przejściu na chrześcijaństwo.

16 marca 2023

czwartek

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Dobre historie, magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 29 09:40 Komisarz Alex, odc. 167 10:40 Ojciec Mateusz, odc. 66 11:30 Leśniczówka, odc. 681 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes, magazyn 12:30 Agropogoda 12:35 To się opłaca, magazyn 12:55 Niedźwiedzie w nowym domu, film dokumentalny 14:00 Wspaniałe stulecie, serial kostiumowy, odc. 221 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Przysięga, odc. 829 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4125 18:20 Leśniczówka, odc. 682 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Alarm! magazyn 20:35 Ojciec Mateusz, serial kryminalny, odc. 371 21:30 Sprawa dla reportera 22:30 Magazyn śledczy Anity Gargas, magazyn 23:10 Magazyn kryminalny 997	07:30 Pytanie na śniadanie 07:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:10 Magazyn ekumeniczny 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2777 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akacja 38, telenowela, odc. 48/200 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 386 15:05 Powrót na wyspę, serial obyczajowy, odc. 12 15:50 Przepis dnia, magazyn kulinarny 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, odc. 178 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akacja 38, telenowela, odc. 49/200 19:30 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2777 19:55 Przepis dnia, magazyn kulinarny 20:10 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2778 20:50 Jak upolować faceta, komedia romantyczna 22:35 Izabela, królowa Hiszpanii, serial kostiumowy, odc. 64 23:35 22 Jump Street, komedia kryminalna 01:40 Zaraz wracam, thriller 03:20 Niewierność, serial obyczajowy, odc. 5/12	07:05 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Kto to wie? gra telewizyjna 12:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1474 13:10 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 11 14:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1215 15:20 Osadzone. Blok F, serial paradokumentalny, odc. 2/26 15:55 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - studio 16:30 Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - 1. seria 17:35 Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - studio 17:45 Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - 2. seria 18:30 Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - studio 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:40 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! magazyn reporterów 20:10 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3591 20:55 Milionerzy, teleturniej 21:35 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 22:40 Ciemniejsza strona Greya, melodramat	06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 555 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 556 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 80 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1092 11:40 Gliniarze, serial, odc. 444 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja, magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1165 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1211 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja, magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 767 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 776 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3581 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Nasz nowy dom, reality show 21:10 Przyciąiótki, serial obyczajowy, odc. 245 22:10 Małe kobiety, melodramat 01:05 Hotel Marigold, komediodramat	06:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 570 06:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 1006 07:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 822 08:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1264 10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1265 11:00 Idealna niania 2, reality show 11:45 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 13 12:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 1007 13:50 Sąd rodzinny, serial, odc. 106 14:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1134 15:50 Tajemnice miłości, serial paradokumentalny, odc. 19 16:50 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 14 17:55 Opowieści małżeńskie, serial paradokumentalny, odc. 8/24 19:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1284 20:00 True Love, reality show 21:00 Ultimatum Bourne’a, film sensacyjny 23:25 Annabelle: Narodziny zła, horror 01:40 True Love, reality show 02:45 Zbrodnie, które wstrząsnęły Ameryką, serial dokumentalny, odc. 7	08:40 Drzwi do lasu 09:00 Na zdrowie, magazyn 09:20 Adventures from the Book of Virtues, serial, odc. 23 09:45 Święty na każdy dzień 09:50 Muzyczne chwile 10:00 Informacje dnia 10:15 Zuzela - tu wszystko się zaczęło, film dokumentalny 10:55 Procesja Maryja na Ukrainie 11:00 Świat widziany sercem 11:25 Myśląc Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Polska Jerozolima, film dok. 13:20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 13:25 40 dni z modlitwą 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 7 Kościołów Apokalipsy 15:00 Polskie ślady w Ziemi Świętej, film dokumentalny 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Z wędką nad wodę... 16:35 Zew natury 17:05 Akademia pro-life 17:15 Jej misja trwa, reportaż 17:30 Odpowiedzialni za Kościół 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Przyjaciele i bohaterowie, 20:00 Informacje dnia

Giles pomaga w założeniu centrum ratowania niedźwiedzi w Azji Południowo-Wschodniej. Ponadto ekolog wychowuje we własnym domu trzy osobniki.

Energiczna, pewna siebie Stephanie Plum od pół roku jest bezrobotna, popadła w długi i - jakby tego było mało - rozstała się z mężem.

Związek Christiana i Any wchodzi w kolejną fazę. Ona poznaje luksusowe życie u boku partnera, on stara się zrezygnować z przesadnej kontroli.

Cztery siostry wychowują się pod opieką troskliwej matki. Każda z dziewcząt ma inną osobowość oraz odmienne pragnienia i życiowe cele.

Były agent, wciąż stanowi zagrożenie dla dawnych zwierzchników. Szef tajnego projektu Blackbriar, Noah Vosen, robi wszystko, by go zlikwidować.

Zuzela to miejscowość, która leży na pograniczu Mazowsza i Podlasia. To właśnie tam, 3 sierpnia 1901 roku przyszedł na świat Stefan Wyszyński.

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Agape blisko Ciebie 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 30 09:40 Komisarz Alex, odc. 168 10:40 Ojciec Mateusz, odc. 67 11:30 Leśniczówka, odc. 682 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes, magazyn 12:30 Agropogoda 12:35 Magazyn rolniczy 12:55 Niedźwiedzie w nowym domu, film dokumentalny 14:00 Wspaniałe stulecie, odc. 222 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Przysięga, odc. 830 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4126 18:20 Leśniczówka, odc. 683 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Alarm! magazyn 20:35 Krucjata, serial, odc. 3/13 21:30 Kogel-mogel, komedia obyczajowa 23:25 Dom pod Dwoma Orłami, serial obyczajowy, odc. 10 00:25 Point Break - na fali, film sensacyjny	07:30 Pytanie na śniadanie 07:55 Pytanie na śniadanie 10:30 Panorama 10:35 Pytanie na śniadanie 11:10 Smaki świata - po iberyjsku 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2778 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akacja 38, telenowela, odc. 49/200 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 387 15:05 Powrót na wyspę, serial obyczajowy, odc. 13 15:50 Przepis dnia, magazyn kulinarny 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 179 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akacja 38, telenowela, odc. 50/200 19:30 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2778 20:00 Przepis dnia, magazyn kulinarny 20:10 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2779 20:50 You Can Dance - nowa generacja 2, widowisko 22:05 You Can Dance - nowa generacja 2, widowisko 22:55 Plan prawie doskonały, komedia kryminalna 00:35 22 Jump Street, komedia kryminalna	05:50 Uwaga! magazyn reporterów 06:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1215 07:00 Doradca smaku, magazyn kulinarny 07:05 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Kto to wie? gra telewizyjna 12:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 993 13:10 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 3/41 14:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1216 15:15 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:20 Kto to wie? gra telewizyjna 16:55 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 12 17:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1475 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:40 Pogoda 19:50 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 Harry Potter i więzień Azkabanu, film przygodowy 23:10 Czerwony smok, thriller 01:40 Kuba Wojewódzki, talk-show 02:45 Bates Motel, serial sensacyjny, odc. 4/10 03:45 Uwaga! magazyn reporterów 04:05 Zamieszkać na plaży 6, program rozrywkowy 04:35 Recepta na stary dom 3, program rozrywkowy	06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 557 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 558 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 81 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1093 11:40 Gliniarze, serial, odc. 445 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja, magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1166 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1212 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja, magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 768 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 777 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3582 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Twoja twarz brzmi znajomo, program rozrywkowy 22:10 Terminator: Mroczne przeznaczenie, film SF 01:00 Faceci w czerni II, komedia SF	05:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 393 06:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 571 06:55 Szpital, serial, odc. 1007 07:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 823 08:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1266 10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1267 11:00 Idealna niania 2, reality show 11:45 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 14 12:45 Szpital, serial, odc. 1008 13:50 Sąd rodzinny, serial, odc. 107 14:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1135 15:50 Tajemnice miłości, serial paradokumentalny, odc. 20 16:50 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 33 17:55 Opowieści małżeńskie, serial paradokumentalny, odc. 9/24 19:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1285 20:00 True Love, reality show 21:00 Seks w wielkim mieście 2, komedia romantyczna 00:05 Szybko i wściekle, film sensacyjny 02:25 True Love, reality show 03:30 Zbrodnie, które wstrząsnęły Ameryką, serial dokumentalny, odc. 8	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:40 Słowo życia 08:45 Przyjaciele i bohaterowie, serial animowany, odc. 4 09:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat 09:35 Święty na każdy dzień 09:45 Jestem mamą, magazyn 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:25 Głos Polski, cykl felietonów 11:35 Droga pięknego życia 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Święty Patryk, apostoł Irlandii, film dokumentalny 13:15 Święty na każdy dzień 13:20 40 dni z modlitwą 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Zrozumieć Antycywilizację 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa 15:20 Mocni w wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Siódmy sakrament 16:40 Prosto o gospodarce 17:00 Droga Krzyżowa 17:30 Geopolityka 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Westerplatte młodych 19:00 Warto zauważyć... 19:30 Brat Franciszek, odc. 4 20:00 Informacje dnia

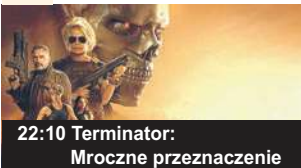
21:30 Kogel-mogel

22:55 Plan prawie doskonały

20:00 Harry Potter i więzień Azkabanu

22:10 Terminator: Mroczne przeznaczenie

21:00 Seks w wielkim mieście 2

12:20 Święty Patryk, apostoł Irlandii

Kasia, marzy o studiach. W przeddzień zaaranżowanego przez rodziców ślubu z Kolasą dostaje zawiadomienie o przyjęciu na pedagogikę na UW.

W bostońskim muzeum eksponaty strzegą trzej strażnicy. Roger, George oraz Charles przychodzą do pracy po to, aby podziwiać wybrane dzieła.

Podczas wakacji Harry ucieka z domu wujostwa. Znajduje schronienie u ministra do spraw magii. Jego dziwne zachowanie zastanawia Pottera.

Dani Ramos wiezie spokojne życie w Meksyku. Pewnego dnia pojawia się nowy terminator, REV-9, który ma ją zlikwidować.

Sławna felietonistka Carrie dwa lata po ślubie zauważa pierwsze symptomy kryzysu w swoim związku. Leci więc z przyjaciółkami na wycieczkę.

Patryk z pochodzenia był Brytem, synem diakona. Gdy miał szesnaście lat, uprowadzono go i sprzedano w niewolę do Irlandii, gdzie pracował jako pasterz.

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:40 Rok w ogrodzie, magazyn 08:05 Rok w ogrodzie extra 08:20 Wojsko-polskie.pl 08:45 Pełnosprawni, magazyn 09:15 Sprawa dla reportera 10:20 Edycja genów: nowe wyzwanie, film dok. 11:25 Wiesz czy nie wiesz? 12:25 Łowcy skalpów, western 14:10 Z pamięci, cykl felietonów 14:25 Okrasa łamie przepisy 14:55 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 31 15:20 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 32 15:45 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 33 16:20 Korona królów. Jagiellonowie - taka historia, serial dok., odc. 9 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:30 Ojciec Mateusz, serial kryminalny, odc. 371 18:25 Kulisy serialu „Ojciec Mateusz”, cykl felietonów 18:40 Jaka to melodia? teleturniej 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Alarm! magazyn 20:35 Komisarz Alex, odc. 232 21:35 Cwaniaki z Hollywood, komedia kryminalna 23:25 W środku burzy, thriller 01:15 Piraci z Somalii, dramat biograficzny	05:20 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2775 05:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2776 06:25 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2777 07:00 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1716 07:55 Pytanie na śniadanie, magazyn 11:30 Rodzinny ekspres, magazyn religijny 12:10 You Can Dance - nowa generacja 2, widowisko 13:15 You Can Dance - nowa generacja 2, widowisko 14:00 Familiada, teleturniej 14:35 Koło fortuny, teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2023, widowisko 16:20 Na dobre i na złe, serial obyczajowy, odc. 877 17:15 Pasjonaci, serial dokumentalny, odc. 11 17:45 Słowo na niedzielę 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 O mnie się nie martw, serial komediowy, odc. 3 19:35 Informacje kulturalne 20:00 The Voice Kids 6, widowisko 21:05 The Voice Kids 6, widowisko 22:20 Wielki podryw, komedia kryminalna 00:35 Jak upolować faceta, komedia romantyczna	07:00 Kuchenne rewolucje 08:00 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3588 11:55 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3589 12:20 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3590 12:45 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3591 13:25 MasterChef Junior, program rozrywkowy 15:00 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:05 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Vikersund - studio 16:30 Zawody Pucharu Świata w Vikersund - 1. seria 17:35 Zawody Pucharu Świata w Vikersund - studio 17:45 Zawody Pucharu Świata w Vikersund - 2. seria 18:30 Zawody Pucharu Świata w Vikersund - studio 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:30 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 Azja Express, reality show 21:35 Praktykant, komedia obyczajowa 00:05 Ciemniejsza strona Greya, melodramat 02:30 Kwatery Hitlera, serial dokumentalny, odc. 3/10	06:00 Nowy dzień 08:25 Wyszczekani, komedia 10:10 Ewa gotuje, magazyn 10:40 Nasz nowy dom 11:40 Ślubne pogotowie Izabeli Janachowskiej, reality show 12:40 Bogaty dom - biedny dom, reality show 13:40 Polacy za granicą, serial dokumentalny, odc. 18 14:40 Rolnicy. Podlasie, serial dokumentalny, odc. 47 15:45 Więzienie, serial dokumentalny, odc. 114 16:15 Więzienie, serial dokumentalny, odc. 115 16:45 Więzienie, serial dokumentalny, odc. 116 17:15 Więzienie, serial dokumentalny, odc. 117 17:45 Chłopaki do wzięcia, serial dokumentalny, odc. 317 18:15 Chłopaki do wzięcia, serial dokumentalny, odc. 318 18:50 Wydarzenia 19:15 Prezydenci i premierzy 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Sługa narodu, serial obyczajowy, odc. 5 20:30 Sługa narodu, serial obyczajowy, odc. 6 21:05 Rodzina na Maxa, serial obyczajowy, odc. 3 22:10 Jak poślubić milionera? komedia romantyczna 00:25 Azyl, thriller 03:00 Świat według Kiepskich	05:05 Szkoła, serial, odc. 527 06:05 Wiza na miłość, reality show 07:05 Timmy i przyjaciele, serial animowany, odc. 4/26 07:25 Timmy i przyjaciele, serial animowany, odc. 5/26 07:45 Akademia Policyjna 2: Pierwsze zadanie, komedia Komendant Pete Lassard dostaje ultimatum - jeżeli nie zaprowadzi porządku w niebezpiecznej dzielnicy Los Angeles, straci posadę 09:30 Makłowicz w drodze 3, magazyn kulinarny 10:05 Makłowicz w drodze 3, magazyn kulinarny 10:45 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 819 11:45 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1259 12:45 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 820 13:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1261 14:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 821 15:55 Rybki z ferajny, film animowany 17:50 Życie od kuchni, komedia romantyczna 20:00 Shazam! komedia przygodowa 22:50 Miss agent 2: Uzbrojona i urocza, komedia sensacyjna 01:10 Laski na gigancie, komedia 03:45 Druga strona medalu, talk-show	08:55 Słowo życia 09:00 Helenka, film dokumentalny 09:50 Muzyczne chwile 10:00 Informacje dnia 10:15 Retrospekcja 10:20 Święty na każdy dzień 10:25 Robi, film dokumentalny 10:40 Polski punkt widzenia 11:00 Kropelka radości 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Siódmy sakrament 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 14:35 Natura obiektywnie 15:00 „Mazurek Dąbrowskiego” - od piosenki żołnierskiej do hymnu narodowego 15:30 Wierzę w Boga 15:50 Słowo życia 16:00 Informacje dnia 16:10 Ks. Witold Andrzejewski - Pielgrzym Niepodległości 17:00 Z Parlamentu Europejskiego 17:25 Święty na każdy dzień 17:30 Nowa Ewangelizacja 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone, 19:25 40 dni z modlitwą 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia

21:35 Cwaniaki z Hollywood

22:20 Wielki podryw

21:35 Praktykant

22:10 Jak poślubić milionera?

20:00 Shazam!

16:10 Ks. Witold Andrzejewski - Pielgrzym Niepodległość

Producent filmowy Max Barber ma dług u gangstera Reggiego Fontaine'a. Wie, że pożegna się z życiem, jeśli szybko nie zdobędzie gotówki.

Max i jej córka Page opanowały sztukę wyciągania pieniędzy od mężczyzn. Jedna uwodzi bogatego pana, poślubia go, po czym druga zawraca.

70-letni wdowiec Ben ma dość bycia na emeryturze. Postanawia zmienić nudne życie i wrócić do pracy. Zostaje stażystą w firmie internetowej związanej z modą.

Zapracowana Alicja samotnie wychowuje 10-letniego syna. W hotelu, w którym sprząta, spotyka autorkę matrymonialnego poradnika.

Czternastoletni Billy Batson wypowiada magiczną formułę i staje się nie tylko dorosły, lecz także zmienia się w prawdziwego superbohatera, Shazama.

Historia legendarnego gorzowskiego kapłana, który swoim życiem dał świadectwo umiłowania Pana Boga i Ojczyzny.

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 08:00 Tydzień, magazyn rolniczy 08:35 Okrasa łamie przepisy, magazyn kulinarny 09:15 Napoleon, film familijny 10:50 Wybrani, serial religijny odc. 11 11:55 Między ziemią a niebem 12:00 Anioł Pański 12:15 Między ziemią a niebem, magazyn 12:45 Wspólny dom, serial dokumentalny, 13:10 Geniusz wśród zwierząt, serial dokumentalny, odc. 5/6 14:05 Z pamięci, cykl felietonów 14:15 Komisarz Alex, serial kryminalny, odc. 232 15:05 Kogel-mogel, komedia obyczajowa 17:00 Teleexpress 17:25 Pogoda 17:35 Wiesz czy nie wiesz? teleturniej 18:40 Jaka to melodia? teleturniej 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:20 Polowanie na ćmy, serial historyczny, odc. 1/7 21:20 Wiesz czy nie wiesz? teleturniej 22:15 Kręcisz mnie, komedia romantyczna 00:15 Cwaniaki z Hollywood, komedia kryminalna 02:05 Magnetyczne tornado, film katastroficzny 22:15 Kręcisz mnie	05:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2778 06:25 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2779 07:00 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1717 07:55 Pytanie na śniadanie, magazyn 11:40 The Voice Kids 6, widowisko 12:45 The Voice Kids 6, widowisko 14:00 Familiada, teleturniej 14:35 Koło fortuny, teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2023, widowisko 16:15 Tak to leciało! teleturniej muzyczny 17:15 Na sygnale, serial, odc. 435 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:55 Na sygnale, serial, odc. 436 19:20 Na sygnale, serial, odc. 437 20:00 Postaw na milion, teleturniej 21:05 Wdowy, dramat kryminalny 23:20 Człowiek sukcesu, komediodramat 01:00 Rajska jabłoni, dramat obyczajowy 03:00 Straszny sen Dzidzusia Górkiewicza, komedia obyczajowa Dzidzius Górkiewicz po przejściu na emeryturę przenosi się z wnuczką Ewą do podwarszawskiego miasteczka. Zdobywa zaufanie lokalnej społeczności. 21:05 Wdowy	07:00 Kuchenne rewolucje 08:00 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Nastolatki rządzą... kasą, program rozrywkowy 12:30 Co za tydzień 13:00 Azja Express, reality show 14:40 Ugotowani w parach, reality show 15:40 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Vikersund - studio 16:00 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Vikersund - 1. seria 17:05 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Vikersund - studio 18:30 Milionerzy, teleturniej 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:30 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 MasterChef Junior, program rozrywkowy 21:35 Mój agent, serial obyczajowy, odc. 3/6 22:40 Superwizjer, magazyn reporterów 23:15 Na krawędzi, film sensacyjny 23:15 Na krawędzi	04:40 Disco Gramy, program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje, magazyn reklamowy 06:00 Nowy dzień 07:40 Sezon na misia 2, film animowany Zakochany w Gizeli jeleń Elliott planuje się z nią ożenić. Niestety, przygotowania do ślubu zostają zakłócone. 09:25 Żegnaj Christopher Robin, dramat biograficzny 11:40 Epoka lodowcowa 2: Odwilż, film animowany 13:40 Ninja Warrior Polska, reality show 15:40 Twoja twarz brzmi znajomo, program rozrywkowy 17:40 Nasz nowy dom, reality show 18:50 Wydarzenia 19:20 Sport 19:25 Pogoda 19:30 Państwo w państwie, program publicystyczny 20:00 Kabaret na żywo. Nowy skłAD 2, program rozrywkowy 22:05 Faceci w czerni 3, komedia SF 00:35 Wolverine, film sensacyjny 03:10 Świat według Kiepskich, serial komediowy, odc. 12 03:40 Świat według Kiepskich, serial komediowy, odc. 13 22:05 Faceci w czerni 3	05:05 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 528 06:05 Wiza na miłość, reality show 06:55 Timmy i przyjaciele, serial animowany, odc. 6/26 07:10 Timmy i przyjaciele, serial animowany, odc. 7/26 07:30 Shazam! komedia przygodowa 10:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1263 11:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 822 12:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1265 13:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 823 14:15 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1267 15:15 Akademia Policyjna 3: Powrót do szkoły, komedia Gubernator chce zamknąć jedną z dwóch szkół policyjnych w mieście. 17:00 Harry Potter i więzień Azkabanu, film przygodowy 20:00 Szybcy i wściekli 5, film sensacyjny 22:50 Ultimatum Bourne'a, film sensacyjny 01:05 Zbrodnie, które wstrząsnęły Ameryką, serial dokumentalny, odc. 9 02:10 Zbrodnie, które wstrząsnęły Ameryką, serial dokumentalny, odc. 10 03:15 Druga strona medalu 4, talk-show 20:00 Szybcy i wściekli 5	08:30 Z Parlamentu Europejskiego 09:00 Prymas Stefan Wyszyński, serial dokumentalny, odc. 4 09:10 Spotkanie z Magdą Buczek dla dzieci 09:15 Manna z Nieba 09:30 Msza święta z Jasnej Góry 10:35 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 10:40 Oratorium o św. Józefie 11:25 Święty na każdy dzień 11:30 Tajemnice Watykanu, serial dokumentalny, odc. 3 12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem 12:15 Papież Polak do rodaków 12:45 Św. Józef - patron na trzecie tysiąclecie, reportaż 13:00 Lalka, serial obyczajowy, odc. 5 14:20 Sursum Corda - W Górę Serca! 14:35 Pielgrzym miłości, serial dokumentalny, odc. 5 15:00 Wieś - to też Polska 16:00 Informacje dnia 16:10 Koncert życzeń 16:45 Rzeźbiarz Wielkiego Króla, film animowany 17:00 Gorzkie żale 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 40 dni z modlitwą 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Informacje dnia 11:30 Tajemnice Watykanu

Uwodziciel próbuje zdobyć Julie, udając niepełnosprawnego. Gdy poznaje jej siostrę, która też porusza się na wózku, musi kontynuować mistyfikację.

Boss mafii Jamal domaga się od Veroniki zwrotu pieniędzy, które ukradli mu jej mąż Harry i jego kompani. Złodzieje zginęli podczas ucieczki przed policją.

Gabe Walker jest ratownikiem górskim w Kolorado. Pewnego dnia dociera na stromy szczyt, by ratować uwięzioną Sarah, ukochaną swojego partnera.

Z więzienia na Księżycu ucieka kosmita Boris, zwany Bestią. Zbieg cofa się w czasie, by zlikwidować młodego funkcjonariusza K, który go aresztował.

Skazany na 25 lat więzienia Dominic Toretto z pomocą byłego policjanta Briana O'Connera i swojej siostry Mii odzyskuje wolność.

Cykl poświęcony miastu-państwu Watykan: historii poszczególnych budowli, rozwojowi administracji kościelnej i wielu zadziwiającym zjawiskom.

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Studio Raban, magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 31 09:40 Komisarz Alex, odc. 169 10:40 Ojciec Mateusz, odc. 68 11:30 Leśniczówka, odc. 683 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes, magazyn 12:30 Agropogoda 12:35 Magazyn rolniczy 12:55 Geniusze wśród zwierząt, 14:00 Wspaniałe stulecie, odc. 223 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Przysięga, odc. 831 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4127 18:20 Leśniczówka, odc. 684 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Alarm! magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 34 21:05 Wesele, sztuka Stanisława Wyspiańskiego 23:05 Duchy Afganistanu, film dok. 00:15 Balans bieli 01:00 Łowca jeleni, dramat wojenny 01:00 Łowca jeleni	07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:15 Okrasa łamie przepisy 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2779 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akcyjowa 38, odc. 50/200 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 388 15:05 Powrót na wyspę, serial obyczajowy, odc. 14 15:50 Przepis dnia, magazyn kulinarny 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, odc. 180 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akcyjowa 38, odc. 51/200 19:30 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2779 20:00 Przepis dnia, magazyn kulinarny 20:10 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2780 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość”, cykl felietonów 20:55 M jak miłość, odc. 1718 21:55 Na sygnale, serial, odc. 438 22:35 Izabela, królowa Hiszpanii, serial kostiumowy, odc. 65 23:35 Błąd systemu, dramat obyczajowy 01:50 O mnie się nie martw, serial komediowy, odc. 5/13 23:35 Błąd systemu	06:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1216 07:05 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Kto to wie? gra telewizyjna 12:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1475 13:10 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 12 14:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1217 15:15 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:20 Kto to wie? gra telewizyjna 16:55 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 13 17:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1476 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! magazyn reporterów 20:10 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3592 20:55 Milionerzy, teleturniej 21:35 Chyłka - Oskarżenie, serial kryminalny, odc. 4/6 22:40 Oszukać przeznaczenie 3, horror 00:30 Co za tydzień 01:05 Bates Motel, serial sensacyjny, odc. 5/10 02:05 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 942 03:10 Uwaga! magazyn reporterów 22:40 Oszukać przeznaczenie 3	06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 559 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 560 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 82 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1094 11:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 446 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja, magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1167 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1213 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja, magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 769 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 778 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3583 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Matka, serial kryminalny, odc. 4 21:10 Wotum nieufności, serial sensacyjny, odc. 4 22:10 Jack Reacher: Nigdy nie wracaj, film sensacyjny 22:10 Jack Reacher: Nigdy nie wracaj	06:00 Szkoła, serial, odc. 572 06:55 Papiery na szczęście, serial obyczajowy, odc. 222 07:25 Papiery na szczęście, serial obyczajowy, odc. 223 07:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 824 08:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1268 10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1269 11:00 Idealna niania 2, reality show 11:45 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 33 12:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 1009 13:50 Sąd rodzinny, serial, odc. 108 14:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1136 15:50 Tajemnice miłości, serial paradokumentalny, odc. 21 16:50 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 16 17:55 Ten moment, serial paradokumentalny, odc. 21 18:30 Papiery na szczęście, serial obyczajowy, odc. 224 19:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1286 20:00 True Love, reality show 21:00 Laski na gigancie, komedia 23:35 Seks w wielkim mieście 2, komedia romantyczna 02:40 True Love, reality show 03:40 Druga strona medalu 3, talk-show 21:00 Laski na gigancie	09:15 Słowo życia 09:20 Muzyczne chwile 09:30 Moja katolicka rodzina, serial animowany, odc. 19 09:55 Święty na każdy dzień 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:20 Stan bezpieczeństwa państwa 11:30 Opiekuńcze skrzydła. Hospicjum św. Anny w Lubartowie, reportaż 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Przygody Pana Michała, serial przygodowy, odc. 11 12:50 Pierwszy zmysł, reportaż 13:20 40 dni z modlitwą 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Stanisław Ledóchowski i jego twórczość 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Sanktuaria polskie 16:30 Porady medyczne bonifratrów 17:00 Świadkowie, cykl reportaży 17:30 Na łowy 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Opowieści Theo, odc. 3 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 11:30 Hospicjum św. Anny w Lubartowie

Michael, Steven i Nick dostają powołanie do wojska. Zostają wysłani do Wietnamu. Wpadają w pułapkę Wietkongu i trafiają do obozu jenieckiego.

Benni ma 9 lat. Z każdej placówki, do której trafia, zostaje po pewnym czasie wydaloną. Agresywne zachowanie czai dziewczynki ma jeden cel.

Wendy i jej przyjaciele postanawiają uczcić koniec roku szkolnego w lunie parku. Kiedy mają wsiąść do kolejki górskiej, dziewczynę ogarnia strach.

Dowodząca jednostką dochodzenia major Susan Turner pada ofiarą niesłusznych oskarżeń o zdradę kraju. Grożą jej poważne konsekwencje.

Ryan Pierce, Sasha, Lisa i Dina obiecują sobie, że zawsze będą się przyjaźnić. Wkrótce ich życiowe drogi rozchodzą się, a kontakt zaczyna zanikać.

Hospicjum to miejsce, gdzie obecność i adekwatna pomoc znaczą więcej, niż słowa. Reportaż przedstawia historię Hospicjum św. Anny w Lubartowie.